

„Savjest - čuvar čovjekova dostojanstva i slobode“

Izjavu Komisije HBK „Iustitia et pax“ koju su u zgradi HBK u Zagrebu predstavili predsjednik i tajnik Komisije đakovačko-osječki nadbiskup Đuro Hranić i dr. Vladimir Dugalić u cijelosti donosimo u rubrici Dokumenti

Novi svećenici Crkve u Hrvata

Varaždinski biskup Josip Mrzljak zaredio za svećenike Varaždinske biskupije četvoricu đakona, poručivši im: „Poslani ste činiti boljim svijet u kojem živimo“ - Zaredivši novog svećenika svoje biskupije hvarski biskup Petar Palić pozvao ga je da bude svet, autentičan i živi ono što će propovijedati

„Izbjeglance - perspektive i politike“

U povodu Međunarodnoga dana izbjeglica i 25 godina svoga djelovanja u Republici Hrvatskoj JRS - Isusovačka služba za izbjeglance organizirala u Zagrebu međunarodnu konferenciju

„Jadnik vapi, a Gospodin ga čuje“

Cjelovit tekst poruke pape Franje za II. svjetski dan siromaha donosimo u rubrici Dokumenti

Domovinske vijesti

Susret članova Vijeća HRK s nuncijem Pintom Te Deum na Hrvatskome katoličkom sveučilištu
Nagrada Grada Rijeke s. Suzani Samardžić
Susret biskupa Škvorčevića i metropolita Porfirija Dubrovački biskup na čestitanju Ramazanskog bajrama
38. susret ministranata Splitsko-makarske nadbiskupije
VI. nacionalno hodočašće HKDMST-a
Znanstveni skup o don Kostu Selaku
Završetak Godine Križevačke eparhije
Zlatna misa vlč. Stjepana Sokolovića
Susret ministranata Gospićko-senjske biskupije

Crkva u Hrvata

Biskup Komarica u pastoralnom pohodu Poljskoj
Biskup Stojanov s vrhovnom poglavaricom s. Marie Preme
U Londonu slavljena misa za Domovinu

Inozemne vijesti

Vatikan: Završen sastanak Vijeća kardinala savjetnika
Sveta Stolica nagrađena za video o seliocima i izbjeglicama
Obitelj u središtu Božjeg plana
Svjedočiti evanđelje mnogima koji su gladni Boga

Prilog dokumenti

Želja za punim životom
Božje kraljevstvo raste u svijetu na tajanstven način

Domovinske vijesti

Predstavljena monografija „S Kardinalom u Isusovoj domovini“

Monografija o hodočašću prosvjetnih djelatnika Zagrebačke nadbiskupije u Svetu zemlju, koje je u Godini Božjeg milosrđa predvodio kardinal Josip Bozanić, predstavljena je 12. lipnja u dominikanskom samostanu u Kontakovoj u Zagrebu.

Zagreb, 12.6.2018. (IKA) - „S Kardinalom u Isusovoj domovini“ naslov je monografije objavljene povodom hodočašća prosvjetnih djelatnika Zagrebačke nadbiskupije u Svetu zemlju 2016. godine, koje je u Godini Božjeg milosrđa predvodio zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić, a taj vrijedni hodočasnički spomenar na tragove Kristova života, smrti i uskrsnuća predstavljen je u utorak 12. lipnja u dominikanskom samostanu u Kontakovoj u Zagrebu.

Hodočašće je uspješno organizirano od 7. do 14. siječnja 2016. u suradnji Agencije Ati iz Pule i Ureda Zagrebačke nadbiskupije za vjeronauk u školi. Tom prigodom hodočastili su prosvjetni djelatnici Zagrebačke nadbiskupije - nastavnici, vjeroučitelji, ravnatelj škole, profesori, svećenici i redovnice. Bila je to svojevrsna „trajna formacija“ u Isusovoj školi, u kojoj su hodočasnici bili učenici te se osjećali kao članovi zajednice vjernika koji slušaju Božju riječ, obilaze značajna mjesta iz Isusova života, slave euharistiju, mole, pjevaju i međusobno se družu. Kako je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić istaknuo u jednom od brojnih obraćanja u Svetoj zemlji: „Na hodočašće smo krenuli kao skupina pojedinaca, a s hodočašća se vratili kao jedna vjernička obitelj“.

Upravo je ta čvrsta povezanost hodočasnika bila u pozadini novog susreta, na koji se okupilo više od pedeset hodočasnika, koji su se odazvali na poziv Ureda za vjeronauk u školi Zagrebačke nadbiskupije i predstojnice prof. dr. Blaženke Valentine Mandarić. Na početku susreta „hodočasnicima“ se obratio sudionik hodočašća provincijal Hrvatske dominikanske provincije prof. dr. Slavko Slišković, pozdravivši kardinala Bozanića i sve nazočne, istaknuvši radost što je izabran upravo dominikanski samostan kao mjesto sjećanja i novog susretanja. Zatim je predstojnica Ureda za vjeronauk u školi s. Valentina Mandarić kroz prezentaciju popraćenu dojmljivim fotografijama, tekstom i zvukom, koje je zabilježio mons. Nedjeljko Pintarić, ponovno aktualizirala najvažnije postaje zajedničkog hoda Isusovim tragovima.

Monografiju „S Kardinalom u Isusovoj domovini“, koju su priredili mons. Nedjeljko Pintarić i prof. dr. Blaženka Valentina Mandarić, a uvodnu riječ napisao kardinal Bozanić, ukratko je predstavio mons. Pintarić, prikazavši strukturalni i sadržajni ustroj knjige. Knjiga ima 128 stranica i mnoštvo fotografija u boji koje bilježe program hodočašća, kako ga je vodio prof. dr. Božo Lujčić, OFM. Monografija donosi i tekst križnoga puta koji su hodočasnici sami napisali i onda na molili na „Via dolorosa“. Tijekom hodočašća kardinal Bozanić svaki je dan u koncelebraciji sa svećenicima hodočasnicima u različitim bazilikama i crkvama predvodio euharistijska slavlja te je održao i prigodne homilije koje su većim dijelom integrirane u sadržaj monografije. Zanimljivost monografije čine i tekstualni prilozi samih hodočasnika koji su opisali vlastite dojmove tijekom hodočašća i popratili ih prigodnom fotografijom.

Predstavljanje monografije „S Kardinalom u Isusovoj

domovini“ događa se osamdesetak godina nakon što je zagrebački nadbiskup Alojzije Stepinac predvodio Hrvatsko nacionalno hodočašće u Svetu zemlju od 9. srpnja do 4. kolovoza 1937. godine, kada je nadbiskup Stepinac u Jeruzalemu posvetio oltar bl. Nikole Tavelića, podsjetio je mons. Pintarić, istaknuvši da je 1938. godine objavljena vrlo skladna i uređena knjiga „Hrvati u Svetoj zemlji“ dr. Josipa Rožmana i dr. Đure Kuntarića, u kojoj su opisane mnoge pojedinosti s tog velikog hodočašća u Svetoj zemlji. Navevši da se s tom novom monografijom nastavlja niz vrijednih dokumentiranih trenutaka hodočašća hrvatskih hodočasnika u Svetu zemlju, započetih s objavljivanjem prigodnih publikacija u prošlom XX. stoljeću, mons. Pintarić je istaknuo da je svaka od objavljenih monografija drukčija, premda s istim ciljem da se ljepota doživljava i osjećaja ne zaboravi te da je tiskano izdanje trajno, bez obzira što nove fotografske tehnologije omogućuju nastajanje velikoga broja fotografija, koje se često zagube u mnoštvu snimljenih i nearhiviranih fotografija.

Mons. Pintarić nadalje je podsjetio na riječi kardinala Bozanića, izrečene uz oltar sv. Nikole Tavelića u kapeli Apostolske nuncijature u Jeruzalemu, na kojem je napisano: „Bl. Nikola Taveliću, moli za hrvatski narod“: „Za tu smo hrvatsku prisutnost, koja se na tom važnom mjestu osjeća i stalni je govor o hrvatskoj prisutnosti, trajno zahvalni bl. Alojziju Stepincu koji je to pokrenuo neposredno prije II. svjetskoga rata“, zaključivši da su trenuci hodočašća povezani s bl. Stepincem imali posebnu snagu i osjećaje.

Na kraju službenog dijela toga jedinstvenog susreta, predstojnica Mandarić uručila je kardinalu Bozaniću prigodni album s fotografijama s hodočašća. Kardinal Bozanić na kraju je još jednom zahvalio organizatorima hodočašća, voditelju Lujčiću, priređivačima monografije mons. Pintariću i s. Valentini te domaćinu toga susreta dr. Sliškoviću. Neformalni dio susreta nastavljen je u samostanskoj blagovaonici na zajedničkoj večeri.

Svetkovina sv. Antuna u Vinkovcima

Na svetkovinu sveca svega svijeta u samostanu sv. Antuna Padovanskoga u Vinkovcima u srijedu 13. lipnja slavljeno je sedam blagdanskih misnih slavlja a svečano misno slavlje predvodio je nadbiskup Đuro Hranić.

Vinkovci, 13.6.2018. (IKA) - Svetkovina sv. Antuna Padovanskoga u istoimenom samostanu u Vinkovcima u srijedu 13. lipnja proslavljena je sa sedam blagdanskim misnim slavlja, blagoslovima ljljana i djece, cjelodnevnim ispovijedima, blagoslovima nabožnih predmeta, primanjem zavjetnih misa i paljenjem svijeća. Hodočastili su brojni hodočasnici i štovatelji sv. Antuna. Posljednje misno slavlje u večernjim satima predvodio je i propovijedao đakovačko-osječki nadbiskup i metropolit Đuro Hranić u suslavlju domaćega gvardijana o. Martina Dretvića i vinkovačkoga vojnoga kapelana o. Mate Vincetića. U homiliji je nadbiskup govorio o evanđeoskom odlomku sv. Mateja u kojemu piše kako je odmah poslije krštenja na Jordanu Duh Sveti vodio Isusa 40 dana pustinjom gdje ga je iskušavao đavao. „Time je vidljivo povezoao kušnje s krštenjem, i baš zato što je bio kršten, i zato što je prionuo uz Isusa, kršćanin prolazi napasti. Mi prolazimo kroz napasti. U našem životu baš zato što smo kršteni bivamo i mi kušani. Napasti su normalne u našem ljudskom životu i našem kršćanskom životu“, rekao je nadbiskup. Istaknuo je kako je sv. Antun kroz čitav svoj

život morao Bogu dopuštati da On bude Bog, morao se suobličavati Njemu, morao je dopuštati da kroz Njegove riječi, postupke, stavove, ne progovara on sam, njegova želja, njegova volja da bude misionar, nego Bog. „I kad je Antun dopustio Bogu da On bude Bog, da On ima središnje mjesto u njegovu životu, da On oblikuje njegov život, da prihvaća teži, zahtjevniji put, onda je Bog po Antunu mogao činiti čudesa. I činio ih je već za njegova života, činio ih je odmah poslije njegove smrti, tako da je samo nakon godinu dana, što je i danas nezamislivo, nakon smrti, već bio proglašen svetim", rekao je nadbiskup Hranić, i nastavio: „800 godina poslije njegove smrti i mi se danas okupljamo, prepoznajemo njegovu svetost, prepoznajemo i oduševljavamo se njegovim čudesima, ali bismo si trebali posvjestiti: kad je sveti Antun htio imati trgovački, proračunati odnos s Bogom, dok je u svemu tražio sebe, tada je nailazio na poteškoće. Ništa mu se nije ostvarivalo. A onda, kad je počeo shvaćati da Bogu treba dopustiti da On ima središnje mjesto u njegovu životu, onda je i u krajnje nepovoljnim uvjetima Bog činio i učinio to da on poraste i u očima ljudi, a zasigurno je porastao u očima Božjim. I zato smo mi večeras ovdje kako bismo poput sv. Antuna Bogu dopustili da On ima središnje mjesto u našem životu, i ako se odrekamo sebe, onoga što smo si zacrtali, onoga što mislimo kako treba biti u našem životu, što treba Bog učiniti, i što treba sv. Ante učiniti, i kad se Bogu stavimo u ruke i kažemo neka bude volja Tvoja, ja ništa ne želim, nego Oče Sveti s povjerenjem sebe, svoj život, svoje muke, probleme, stavljam u Tvoje ruke, Ti vodi, tada nam Bog uvijek pokazuje svoje svjetlo. I tada kada mi ne guramo sebe, kad smo oslobođeni od svoje volje, tada Bog može činiti čudesa i mijenjati odnose u našem braku, u mojoj obitelji, među mojom rodbinom, u našim međusobnim odnosima, može rješavati probleme s kojima se susrećemo, može rješavati i društvene probleme, a s kojima smo toliko suočeni, jer dopuštamo Bogu da ima središnje mjesto u našem životu, da se i ovaj svijet počinje mijenjati", poručio je nadbiskup Hranić.

Zahvalu prije završnog blagoslova s moćnikom sv. Antuna Padovanskoga uputio je domaći gvardijan o. Martin Dretvić. Liturgijsko pjevanje animirao je domaći Mješoviti pjevački zbor uz orguljsku pratnju s. Berhmane Katić i dirigenticu Nedu Kovačević. U pripravi za proslavu Antunova održana je trodnevica koju je predvodio i propovijedao župnik župe Kraljice sv. Krunice u Vođincima Ante Šiško.

Susret članova Vijeća HRK s nuncijem Pintom

Zagreb, 13.6.2018. (IKA) - Na spomendan sv. Antuna Padovanskoga, 13. lipnja, u Apostolskoj nuncijaturi u Zagrebu apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Giuseppe Pinto, primio je u službeni posjet članice i članove Vijeća Hrvatske redovničke konferencije predvođene predsjednicom s. Anom Marijom Antolović i potpredsjednikom fr. Slavkom Sliškovićem.

Na susretu su također sudjelovali član Vijeća HRK i provincijal franjevac trećoredaca fra Ivica Martinović, članica Vijeća HRK i provincijalka sestara uršulinki s. Ksenija Leko te tajnica Hrvatske redovničke konferencije s. Irena Katarina Olujević.

Nuncij Pinto zanimao se za djelovanje Konferencije na razini lokalne i opće Crkve, te hrvatskog redovništva i društva. Predsjednica Antolović kratko je predstavila rad Konferencije iznijevši mu i sažeto statistiku redovništva u Hrvatskoj, čime je nuncij bio ugodno iznenađen, objavljeno je na mrežnim stranicama hrvatskoga redovništva.

Te Deum na Hrvatskome katoličkom sveučilištu

Na Hrvatskom katoličkom sveučilištu održan je 8. lipnja svečani akademski čin s dodjelom nagrada studentima te slavljena misa zahvalnica.

Zagreb, 13.6.2018. (IKA) - Na Hrvatskom katoličkom sveučilištu održan je 8. lipnja svečani akademski čin tijekom kojeg su nagrađeni studenti koji su ostvarili najbolji akademski uspjeh u akademskoj godini 2016./2017., dodijeljena je nagrada za izniman diplomski rad, nagrada za doprinos katoličkom identitetu Sveučilišta, nagrada za cjelokupno volontersko djelovanje u Volonterskoj skupini HKS-a, predstavljen je novi studentski list Hrvatskoga katoličkog sveučilišta Kompas te su proglašeni pobjednici fotografskoga natječaja za 2018. godinu.

Na početku svečanog akademskog čina okupljenima se obratio rektor Hrvatskoga katoličkoga sveučilišta prof. dr. Željko Tanjić koji je čestitao svim nagrađenim studentima, pohvalivši ih za njihov rad i trud i zaželjevši im puno Božjega blagoslova u budućem radu.

Na temelju Odluke o nagradama studentima za postignuti najbolji uspjeh u akademskoj godini 2016./2017., dodijeljene su nagrade studentima kao poticaj u daljnjem studiranju. Studenti koji su primili nagradu zaključno s 30. rujna 2017. imali su položene sve ispite koji su programom studija predviđeni za tu godinu studija, ne zaostaju u studiju i imali su najveći ostvareni težinski prosjek na svojoj godini studija.

Na Odjelu za povijest nagrade su dobili Marko Kolić, Marija Antoaneta Bašić, Mirela Lončar, Tomislav Smolčić i Valentin Glas. Na Odjelu za psihologiju nagradu su dobili Ivana Malivuk, Marijana Hinek, Mihaela Ovčar, Maria Paluh, Kristijan Žibrat, Jakov Čičko, Valentina Hršak, Daria Šarić i Ana Šeremet. Na Odjelu za sociologiju nagradu su dobile Paula Zujčić, Zrinka Babić, Matea Škomrlj, Simona Marčec i Nika Đuho. Na Odjelu za komunikologiju nagrade su primile Madlen Lipić i Paula Marija Stier. Na Odjelu za sestrinstvu nagrade su dobile Katarina Atlagić, Glorija Matić, Nikolina Zemljak, Maja Čužić, Marijana Matošević i Stella Korenika. Nagrade su predali rektor Tanjić, prorektorica za nastavu izv. prof. dr. Ines Sabotić i pročelnici Odjela.

Hrvatsko katoličko sveučilište prvi je put dodijelilo nagradu za izniman diplomski rad. Nagradu za izniman diplomski rad iz povijesti, na temu Značaj humanističko-satiričkog lista Bič u pravaškom novinstvu druge polovice 19. stoljeća kod mentorice prof. dr. Jasne Turkalj dodijeljena je magistri povijesti Veroniki Novoselac, trenutačno i studentici Odjela za komunikologiju. Diplomski rad kolegice Novoselac nagrađen je na Klifestu i dobio je nagradu „Ferdo Šišić" za diplomski rad.

Na prijedlog sveučilišnoga kapelana Odilona Singboa Sveučilište je dodijelilo nagradu i za promicanje katoličkoga identiteta studentici 3. godine preddiplomskoga studija komunikologije Matei Vidulić. Vlč. Odilon u svom je obrazloženju napisao da je kolegica Vidulić „svojim formalnim i neformalnim angažmanima na raznim područjima našega Sveučilišta pokazala otvorenost, uključivost i, nadasve, veliko pouzdanje u Boga za kojeg je nedvojbeno uvjeren da vodi život svakoga od nas, pa i u onim trenucima kada nam nisu neke stvari jasne. Osjećaj pripadnosti ovoj akademskoj ustanovi izrazito je vidljiva u njezinu životu i ponašanju. Njezina vedrina, strpljivost i otvorenost na suradnju očito potvrđuju ono što u sebi nosi i ono na što su pozvani Kristovi učenici – biti radosni svjedoci Božje ljubavi."

U ime nagrađenih studenata prisutnima se obratila studentica 3. godine preddiplomskoga studija komunikologije Paula Marija Stier, između ostaloga rekavši: „Vjerujem da ne

govorim samo u svoje ime kada kažem da mi je drago što mogu biti dio ovakve priče, priče jednog mladog sveučilišta koji raste u svakom smislu – u znanju, u broju studenata, kreativnosti, potencijalu, pa čak i kada je riječ o samom Kampusu. Lijepo je što smo dio jednog mjesta koje nastoji ne samo pružiti nam kvalitetno obrazovanje, nego da iz ovog mjesta izađemo kao formirani mladi ljudi, svjesni da ako želimo biti svjetlost ovome svijetu, moramo krenuti od sebe, od svog vlastitog truda i odgovornosti. Prije dva dana, zajedno s kolegama s treće godine preddiplomskoga studija komunikologije, imali smo susret s našim profesorima u znaku zahvale za ove tri godine studija. U takvim trenucima zaista shvatiš da, iako je tvoj život, tvoji uspjesi nisu samo tvoji, već plod truda, rada i ljubavi mnogih koji su na ovakav ili onakav način završili na tvom putu."

Naglašavajući važnost zajedništva i povezanosti svih volontera u njihovu volonterskom radu, Sveučilište je ove godine nagradu za cjelokupno volontersko djelovanje dodijelilo prvoj voditeljici volonterske skupine Hrvatskoga katoličkog sveučilišta, asistentici na Katedri za teologiju Valentini Šipuš.

Tijekom svečanoga akademskog čina predstavljen je studentski list Hrvatskoga katoličkog sveučilišta Kompas. Riječ je o ostvarenju projekta započetog u ljetnome semestru akademske godine 2016./2017., kao izvannastavna aktivnost u obliku radionice „Novinarsko izražavanje kroz tekst i fotografiju“. Radionice su bile otvorene studentima svih sveučilišnih odjela, s krajnjim ciljem pokretanja sveučilišnoga lista. O listu je govorio njegov urednik asistent Ivan Uldrijan. Rektor Tanjić posebno je priznanje zatim uručio je urednicima mentorima Ivanu Uldrijanu i doc. dr. Krunoslavu Novaku za pokretanje studentskoga lista HKS-a. Na Hrvatskom katoličkom sveučilištu od 10. travnja do 5. svibnja 2018. po peti put održan je fotografski natječaj s temom Ulična fotografija. Natječaj je bio organiziran u cilju promocije kreativnosti studenata HKS-a. Pokrovitelj natječaja je župa Naše Gospe Kraljice Hrvata iz Toronta u Kanadi. Na natječaj se prijavilo 37 autora i ukupno 100 fotografija. Doc. dr. Novak ukratko je predstavio predispozicije natječaja, pohvalivši autore i najavivši da će sljedeći fotografski natječaj biti najavljen u novom broju Kompassa koji izlazi krajem 2018. godine. U ime povjerenstva o fotografijama je govorio član povjerenstva mr. Tomislav Murati, koji je kao član Povjerenstva već peti put ocjenjivao fotografije, te je ustvrdio da su ovogodišnji autori fotografija na visokom nivou vodili računa o poštovanju teme, razini kvalitete, tehničkoj korektnosti i o općem umjetničkom dojmu fotografije. Prvo mjesto osvojila je Maja Marijan s fotografijom Vienna, drugo mjesto osvojila je Andrea Kornet s fotografijom Starost i glazba, dok je treće mjesto osvojila Bernarda Anja Buden s fotografijom Djevojčica sa snovima.

Svečani akademski čin završio je predstavom studenata Odjela za komunikologije Stilske vježbe. U glazbenom dijelu akademskog čina sudjelovali su Mješoviti zbor studenata HKS-a i vokalni sastav A Clapella.

Usljedila je svečana misa kojom je akademska zajednica zahvalila Bogu za obilje primljenih darova u akademskoj godini 2017./2018. Misu zahvalnicu predvodio je rektor Tanjić u zajedništvu s kapelanom Singboom, izv. prof. Jerkom Valkovićem, doc. dr. Novakom, o. Božidarom Nagyom i o. Ivicom Musom.

Na misi je pjevao mješoviti pjevački zbor studenata Hrvatskoga katoličkog sveučilišta pod ravnanjem maestre Franke Zorić Umiljanović.

Proslava sv. Ante na Poljudu

Središnje blagdansko misno slavlje predvodio je u crkvi Sv. Ante nadbiskup Marin Barišić, posvetivši propovijed zajedništvu, praštanju i zajedničkom slavljenju nedjelje u obitelji.

Split, 13.6.2018. (IKA) - Uobičajena procesija s kipom sv. Ante i središnje euharistijsko slavlje u dvorištu samostana na Poljudu ove se godine zbog kiše nisu mogli održati, pa je svečanu misu na blagdan, 13. lipnja, splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić služio u crkvi Sv. Ante na Poljudu.

Na početku je gvardijan samostana fra Ante Bilokapić pozdravio nadbiskupa i zahvalio mu što se uvijek rado odazove na proslavu tog blagdana u svetištu na Poljudu. S obzirom na to da se Splitsko-makarska nadbiskupija pripravlja za skorašnji Treći nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji ove jeseni u Splitu i Solinu, nadbiskup je propovijed posvetio temi zajedništva, praštanja i zajedničkog slavljenja nedjelje u obiteljima.

Materijalni i zdravstveni problemi pogađaju obitelji, ali još više radost i puninu obiteljskog života danas ugrožavaju nedostaci zajedništva, solidarnosti, pomirenja, međusobnog ohrabrenja i uvažavanja. Obitelj je statut društva i crkve, istaknuo je nadbiskup, a borba za čovjeka vodi se upravo kroz obitelj. Stoga ne čudi da danas svi govore o obitelji. Međutim, „došlo je vrijeme da prestanemo govoriti i da se počne djelovati. U duhu svetog Ante, kako je on propovijedao, neka zašute riječi, a progovore djela!“, poručio je nadbiskup i dodao kako obitelj predstavlja opće dobro, a za samu obitelj opće dobro predstavlja Bog, njeno najveće bogatstvo, izvor života i ljubavi. Stoga je u povezanosti s Bogom potrebno unijeti svježinu u obiteljske odnose.

„Dosta nam je slučajeva i negativnosti koji su posljedica grijeha! Grijeh nije ono što određuje naše živote, nego milost i ljubav Božja. Mi previše raspravljamo o strukturi grijeha i o onom negativnom, a premalo dodirujemo prostranstvo milosti“, nastavio je u propovijedi nadbiskup i zazvao zagovor sv. Ante da nam ispisi milosti koje su nam vrijednije od kruha svagdanjeg. Prva je od tih milosti zajedništvo koje se gradi, između ostalog, i pomoću zajedničke molitve. Ona nas odgaja i uči kako međusobno razgovarati, a ne samo prakticirati monologe, diktate i galamu. Druga je milost spremnost na priznavanje vlastitih grijeha i ograničenosti. „I Bogu nam je teško priznati svoje grijeha, a pogotovo jedni drugima. Međutim, kad imamo tu iskrenost, skromnost i poniznost, kad priznamo svoje pogreške voda se pretvara u vino, a radost se umnaža. Tada nas i čak ono negativno odgaja, omogućuje nam da stanemo na zemlju, da spoznamo svoju ograničenost i shvatimo da nismo idealni. Tada možemo prihvatiti i pogreške drugih te biti manje strogi i rigorozni prema njima. Tada možemo imati razumijevanja jedni za druge“, kazao je nadbiskup i potom naveo i treću milost koju želimo izmoliti po zagovoru sv. Ante. Ona se odnosi na „našu nedjelju“, i to ne samo neradnu. Naime, neradnom se nedjeljom oslobađa vrijeme, a naše obitelji trebaju ispunjenu, slavljeničku nedjelju i zajednički odlazak na misu. To je prigoda da supružnici obnove svoj savez i obećanja, da pročiste, prodube i obogate svoj odnos.

Naposlijetku, nadbiskup se osvrnuo i na pitanje odnosa obitelji prema životu. Tko je povezan s izvorom života - Bogom, znat će vrednovati svoj život i život svojih bližnji. Vidjet će svaki novi život kao novu sliku Božju, kao gorući grm u kojem se Bog objavljuje. Iz toga će grma čuti glas koji nam nešto želi reći. „Upravo zbog nepovezanosti s Bogom gasimo grmove života i udaljujemo glasove koji nam iz njih zvore. Zato su nam domovi, škole i igrališta prazni. Grubo

zvuči kad se kaže da smo narod bez budućnosti, ali stvarnost je takva. Mi kao da se opiremo budućnosti. Zato nam je potreban zagovor svetog Ante, da nam isprosi milosti i pomogne da naše obitelji budu mjesta života i radosti", zaključio je nadbiskup Barišić.

Biskup Palić na Antunovo predvodio središnju misu na Svetom Duhu

Središnje euharistijsko slavlje na svetkovinu sv. Antuna Padovanskoga, 13. lipnja, u svečevu svetištu na Svetom Duhu u Zagrebu predvodio je hvarski biskup Petar Palić, koji je istaknuo da neraspadnuti jezik sv. Antuna svjedoči o čovjeku s jasnim životnim stilom i „zato on ostaje za sve nas netaknuta provokacija, koja traži od nas odgovor na pitanje o našem kršćanskom načinu života danas i našem zauzimanju za prava obespravljenih“.

Zagreb, 13.6.2018. (IKA) - Središnje euharistijsko slavlje na svetkovinu sv. Antuna Padovanskoga, u srijedu 13. lipnja, u svečevu svetištu na Svetom Duhu u Zagrebu predvodio je hvarski biskup Petar Palić. U koncelebraciji bili su provincijalni ministar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca fra Josip Blažević, gvardijan svetoduškog samostana fra Tomislav Glavnik, domaći župnik fra Martin Jaković, svećenici Gornjogradskega dekanata i župnici susjednih župa. Po tradiciji slavlj su se pridružili i članovi Slovenske provincije sv. Josipa franjevaca konventualaca.

Pozdravljajući okupljene, župnik Jaković istaknuo je kako je i to okupljanje vjernika potaknuto željom „otkriti Krista Spasitelja koji nam se daruje“. „Želio bih da sv. Antun po svima nama ražari žar vjere i ljubavi koje je imao prema Kristu Gospodinu“, rekao je župnik.

Odgovarajući na pitanje „čime nas to i zbog čega nas sv. Antun Padovanski privlači danas“, biskup je naglasio kako je za pretpostaviti da njegovo obrazovanje i vanjšina nisu pravi razlozi zašto toliki svijet hrli njemu. No, postoji nešto što čini da Antuna osjećamo svojim. Malo je svetaca u Katoličkoj Crkvi po kojima je Bog tvorio tolika i tako vanredna čuda kao što je tvorio po sv. Antunu i na njegov zagovor. Mnoga čudesa bila su u korist siromašnih, žena i djece, rekao je. Biskup Palić podsjetio je kako su marginalne kategorije ljudi u to doba privlačile posebnu Antunovu pozornost. „Siromašni ga osjećaju Božjim čovjekom, skloništem u kojemu se može naći sklonište, sigurnim prijateljem u vrijeme nesreće. Oni 'rubni' osjećaju ga svojim, jer u njemu prepoznaju čovjeka koji može razumjeti suze, patnje, čovjekova pitanja i napore, radost zahvale, čudo spoznaje da nikad nisi sam i ostavljen“, rekao je. Istaknuo je kako hodočasteći na svečev grob pozornost hodočasnika privlači njegov jezik čudesno sačuvan od propadanja.

Biskup je posvijestio kako tema jezika često podsjeća na ono negativno, zbog korištenja jezika često u negativne svrhe. No, postavio je pitanje „kakav bi bio svijet u kojem bismo svojim jezikom blagoslivljali jedni druge, govorili dobro o drugome“. Ljudsko bi tijelo bilo konačno posvećeno onome zbog čega je i zamišljeno: služiti dobru, a upravo Antunov je jezik uvijek bio u službi dobra. Sveti Antun bio je čovjek Riječi i čovjek od riječi. Bio je zaljubljenik u Božju Riječ i znao je da Božja Riječ treba posredovanje, ljudske riječi, kojih ne bi trebalo biti puno i koje trebaju biti u skladu s Evanđeljem: vaš 'da' neka bude 'da', vaš 'ne' neka bude 'ne'. Ljudi su ga zvali svecem dok su ga slušali i prihvaćali su ga iskreno, jer je jasno dobro zvao dobrom, a zlo zlom. Njegov neraspadnuti jezik svjedoči o čovjeku s jasnim životnim stilom: zato on ostaje za sve nas netaknuta provokacija, koja traži od nas odgovor na pitanje o našem kršćanskom načinu

života danas i našem zauzimanju za prava obespravljenih, rekao je biskup.

Svetog Antuna osjećamo bliskim i svojim jer nam govori o Bogu koji se može nositi u ruci, koji je dostupan, rekao je biskup te podsjetio kako nije slučajnost da sveca kršćanska ikonografija prikazuje s djetetom Isusom u naručju. „Toliko se brinuo za svoj odnos s Gospodinom, kroz molitvu, upoznavanje Svetog pisma, služenje i zauzimanje za potrebne, da ga je imao u naručju. To je ono što Bog želi dopustiti svakome od nas: da ga držimo u rukama. Evo radosne vijesti, čuda evanđelja, nade, povjerene našim slabim rukama, svačijim rukama. Isto čudo koje susrećemo kada primamo euharistiju i mislimo: kakva hrabrost, Gospodine! U mojim rukama“, rekao je biskup Palić koji je vjernike pozvao da iz života sv. Antuna nauče što je vrijednost njihova dostojanstva. „Antun će reći da Krist, koji je tvoj život, visi često pred tobom, da bi gledao u križ kao u zrcalo. Što možeš prepoznati u zrcalu? Antun nastavlja: Ako pažljivo pogledaš, moći ćeš shvatiti kako je veliko tvoje dostojanstvo i tvoja vrijednost. Pred Bogom si toliko vrijedan, da si vrijedan njegove patnje. Stoga: slušajmo, učimo i molimo zagovor sv. Antuna“, potaknuo je biskup Palić.

Nakon popričesne molitve župnik Jaković rekao je kako to nije kraj slavlja, „jer se ono nastavlja kroz naš život s Bogom i ljudima na način da sebe dajemo u radosti i potpunosti svoga srca“. Svima koji su se ugradili u proslavu blagdana izrekao je zahvalu, a na poseban način predvoditelju slavlja kojemu je uručio dar u kojem su bili Spisi sv. Maksimilijana Kolbea i knjiga o samostanu na Visu koji se nalazi u Hvarskoj biskupiji.

Prije blagoslova biskup Palić zahvalio je na pozivu te rekao: „Neka ovaj blagoslov koji molimo Gospodina po zagovoru sv. Antuna bude izvor snage svima nama, da bi i mi mogli radosno svjedočiti svoje poslanje, ljepotu pripadnosti Isusu Kristu“.

Euharistijsko slavlje pjevanjem je animirao mješoviti župni zbor „Tomislav Talan“ pod ravnanjem prof. Katarine Rončević uz orguljsku pratnju Milana Hibšera, mag. art.

Za blagdan sv. Antuna Padovanskoga vjernici su se pripremali pobožnošću 13 utoraka koja je započela 20. ožujka. Ove godine utorcima mise su predvodili i propovijedali župnik fra Martin Jaković, OFMConv., profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu don Ivan Bodrožić, upravitelj župe Krašić i Oštrc vlč. Ivan Vučak, šibenski biskup Tomislav Rogić, profesor na Hrvatskom katoličkom sveučilištu vlč. Krunoslav Novak, franjevac iz Pazina fra Josip Vlašić, OFM, gvardijan samostana Svetoga Duha franjevaca konventualaca fra Tomislav Glavnik, OFMConv., zagrebački pomoćni biskup Ivan Šaško, generalni asistent Reda franjevaca konventualaca za Srednju Europu fra Miljenko Hontić, OFMConv., ravnatelj Isusovačke službe za izbjeglice o. Tvrtko Barun, DI, profesor na KBF-u u Zagrebu dr. don Tonči Matulić, profesor na KBF-u u Zagrebu dr. fra Ivan Karlič, OFMConv. i provincijalni ministar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca fra Josip Blažević.

Uoči Antuna održani su i Antunovi dani u sklopu kojih i 4. festival kršćanskoga kazališta. Na sam blagdan mise su se održavale tijekom cijeloga dana od ranijih jutarnjih sati. Prije svečane mise bio je blagoslov djece i ljljana.

Nagrada Grada Rijeke s. Suzani Samardžić

Ravnateljica Doma sv. Ana za žene i djecu žrtve obiteljskog nasilja ovogodišnja je dobitnica Zlatne plakete „Grb Grada Rijeke“ koja joj je 13. lipnja uručena na Svečanoj sjednici Grada Rijeke u riječkom HNK „Ivan pl. Zajc“.

Rijeka, 13.6.2018. (IKA) - Ravnateljica Doma sv. Ana, za žene i djecu žrtve obiteljskog nasilja S. Suzana Samardžić ovogodišnja je dobitnica Zlatne plakete „Grb Grada Rijeke“ koja joj je uručena na Svečanoj sjednici Grada Rijeke 13. lipnja u riječkom HNK „Ivan pl. Zajc“. Nagradu je dobila za 25 godina uspješnog vođenja Doma koji je zbrinuo mnoge majke i djecu u nevolji. Članica Družbe sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog sinonim je za djelovanje ove ustanove nadbiskupijskog Caritas a jer je od samih početaka bila jedan od pokretača njegova osnivanja, a nakon toga brižno i požrtvovno ga vodi već 25 godina.

Premda je prošlo 25 godina, s. Suzana zadržala je početni zanos, ljubav i brigu prema čovjeku u nevolji. Još uvijek je puna planova za obogaćivanje i poboljšavanje djelovanja Doma. „Ovo priznanje Grada Rijeke mogu primiti samo kao priznanje ovome domu i zbog toga sam radosna. Za sve ove godine i sve dobro što smo učinili moram zahvaliti svojim suradnicima, stručnom timu i brojnim dobrim ljudima koji su s nama, podržavaju nas i pomažu. To je zaista vojska ljudi bez kojih ništa ne bih mogla“, rekla je nakon primanja nagrade.

Dom je osnovan u ratnim godinama, 1993., kada je uz pomoć karitativnih ustanova iz Austrije pokrenut kao Caritasov dom za žene žrtve ratnih stradanja. Nakon ratnih godina profilirao se kao dom za žrtve obiteljskog nasilja te s vremenom nadopunjavao djelatnosti i usluge u skladu sa zakonima RH koji su se također razvijali i mijenjali u smjeru sve bolje zaštite žena i djece. Danas osim što pruža utočište ženama i djeci koja su prisiljena napustiti svoj dom zbog nasilja, nudi i programe resocijalizacije te radi i s počiniteljima nasilja. Godišnje Dom primi pedesetak žena i isto toliko djece. Jedna je stvar ipak ostala ista, kuća koja nudi utočište ženama i djeci još uvijek je na istoj adresi. No, adresa je i dalje tajna.

Svečana sjednica Gradskog vijeća održana je uoči proslave sv. Vida, zaštitnika grada, Riječke nadbiskupije i katedrale, koja će se održati 15. lipnja. Na Svečanoj sjednici u HNK uručene su 2 godišnje nagrade, 9 zlatnih plaketa te nagrada za životno djelo glumcu HNK Zdenku Botiću.

Kardinal Bozanić čestitao Ramazanski bajram

Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić uputio je čestitke za Ramazanski bajram predsjedniku Mešihata Islamske zajednice muftiji dr. Azizu Hasanoviću i vjernicima islamske vjeroispovijesti u Republici Hrvatskoj.

Zagreb, 14.6.2018. (IKA) - Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić uputio je čestitke za Ramazanski bajram predsjedniku Mešihata Islamske zajednice muftiji dr. Azizu Hasanoviću i vjernicima islamske vjeroispovijesti u Republici Hrvatskoj.

„U prigodi velikog muslimanskog blagdana, Ramazanskog bajrama, kojim završava mjesec posta i molitve, primite čestitke koje upućujem Vama i svim islamskim vjernicima u Republici Hrvatskoj. Neka svemogućí Bog obilno nagradi svojim blagoslovom sve žrtve i odricanja tijekom protekloga mjeseca, da ojačani Njegovom milošću zajedno gradimo naše društvo na dobrobit svakog građanina“, ističe se u čestitki kardinala Bozanića, prenio je Tiskovni ured Zagrebačke nadbiskupije.

Održana sjednica Prezbiterskoga vijeća

U Nadbiskupskome bogoslovnom sjemeništu u Zagrebu 14. lipnja održana je četvrta sjednica Prezbiterskoga vijeća Zagrebačke nadbiskupije na kojoj se, među ostalim govorilo o Drugoj sinodi Zagrebačke nadbiskupije i pripremi Susreta hrvatske katoličke mladeži 2020. godine u Zagrebu.

Zagreb, 14.6.2018. (IKA) - U Nadbiskupskome bogoslovnom sjemeništu u Zagrebu u četvrtak 14. lipnja održana je četvrta sjednica Prezbiterskoga vijeća Zagrebačke nadbiskupije. Na sjednici su, pod predsjedanjem zagrebačkoga nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića, sudjelovala četrdeset i trojica članova Vijeća. Nakon molitve Trećega časa, nadbiskup je istaknuo da se sjednica Prezbiterskoga vijeća održava u vremenu nakon zaključenja Druge sinode Zagrebačke nadbiskupije, te da je u međuvremenu osnovana i Radna skupina kojoj je povjeren zadatak pripremiti Završni dokument Sinode.

U prvome dijelu sjednice kratki osvrt na održana sinodska zasjedanja iznijeli su članovi Sinode prof. dr. Dubravka Hrabar, dr. Martina s. Ana Begić i vlč. Damir Ocvirk. Naglasili su da su sinodska zasjedanja prepoznali kao ključni trenutak približavanja Crkve zagrebačke ljudima, ali i mjesto približavanja ljudi Bogu kroz Crkvu. Istom, stekli su dojam da je Sinoda pred sebe stavila sve probleme s kojima se susreće Crkva i društvo te da je predložila novu paradigmu međusobnih odnosa dajući naglasak na evangelizacijski put, gradeći na taj način temelje novoga, Bogu primjerenijega društva na području Zagrebačke nadbiskupije. Članovi Sinode mišljenja su da je, u vremenu nakon završetka sinodskih zasjedanja, zadatak svih vjernika da zajedno s Crkvom, a ne ispred nje ili umjesto nje, svjedoče vjeru u svijetu u kojemu žive. Nadovezujući se na izrečena promišljanja, kardinal Bozanić istaknuo je da je Sinoda pokazala otvorenost mjesne Crkve Duhu Svetome, te raznoliko bogatstvo iskustva i svjedočanstva vjere u nadbiskupiji, naročito kod vjernika laika koji su pokazali izvrsnu razinu ljubavi prema Crkvi za vrijeme sinodskih zasjedanja.

Središnja tema sjednice Prezbiterskoga vijeća bila je „Pastoral mladih u Zagrebačkoj nadbiskupiji: ususret Nacionalnom susretu hrvatske katoličke mladeži, Zagreb, 2020.“ Prvo izlaganje održao je promotor kršćanskih poziva i povjerenik za pastoral duhovnih zvanja u Zagrebačkoj nadbiskupiji vlč. mr. Jakov Rađa, pri čemu je ustvrdio da „danas možemo svjedočiti velikom buđenju vjere među mladim vjernicima, ali da je teško odrediti sve uzroke toga buđenja ili pripisati zasluge, što dovodi do zaključka da se radi o Božjemu daru hrvatskom narodu u vremenima kada nam ostale društvene, ekonomske i političke okolnosti ne idu u prilog“. Iznio je i profil karaktera mlade osobe koja traži odgovore na mnoga pitanja koja nosi u svome srcu te je, u tom smislu, potrebno osnažiti upravo župni pastoral mladih kako bi se kroz kapilarni rad, s naglaskom na formaciju u vjeri, većem broju mladih iznova ponudila Radosna vijest. Razdoblje pripreme, kao i sam Susret hrvatske katoličke mladeži u Zagrebu, providonosna je prilika za ostvarenje toga važnog cilja, zaključio je vlč. Rađa.

Povjerenik za pastoral mladih Zagrebačke nadbiskupije vlč. Ivan Valentić izlaganje je posvetio važnosti izrade katehetskih materijala za pastoralni rad s mladima koji bi već na jesen ove godine mogli doći do župnih kateheta i animatora mladih s ciljem što kvalitetnije pripreme za Nacionalni susret katoličke mladeži. Istaknuo je i važnost projekta temeljne formacije animatora mladih, koji se do sada pokazao vrlo uspješnim, u razvoju i podršci različitih inicijativa Ureda za pastoral mladih Zagrebačke nadbiskupije.

Nadovezujući se na prethodna dva izlaganja pročelnik Tiskovnog ureda Zagrebačke nadbiskupije vlč. Borna Puškarić izlaganje je usmjerio prema doprinosu koji organizaciji spomenutoga susreta treba dati Tiskovni ured Zagrebačke nadbiskupije. U tome se smislu, u razdoblju narednih dviju pastoralnih godina, založio za veću suradnju Tiskovnog ureda i pastoralnih tijela Zagrebačke nadbiskupije koje su odgovorne za pastoral mladih i pastoral zvanja. Kroz idejni projekt „mladi komuniciraju mladima“, vlč. Puškarić istaknuo je da su upravo mladi prvi pozvani svojim vršnjacima posvjedočiti radost iskustva življenja vjere danas.

Nakon rasprave biskupski vikar za vjernike laike preč. mr. Marko Kovač predstavio je nacrt Statuta Nadbiskupijskoga pastoralnog vijeća Zagrebačke nadbiskupije, naglasivši da je nova uspostava Nadbiskupijskoga pastoralnog vijeća plod crkvene zauzetosti članova Druge sinode Zagrebačke nadbiskupije koji su u više navrata izrazili potrebu za njegovim zauzetijim djelovanjem. Preč. Kovač istaknuo je da je Pastoralno vijeće savjetodavno tijelo zagrebačkoga nadbiskupa s ciljem jačega pastoralnog djelovanja nadbiskupijske zajednice i većega uključivanja vjernika laika u pastoralno planiranje.

Posljednja točka sjednice Vijeća bila je posvećena Trećem nacionalnom susretu hrvatskih katoličkih obitelji koji će se održati 15. i 16. rujna u Splitu i Solinu. U tom smislu, povjerenik za pastoral braka i obitelji Zagrebačke nadbiskupije i župnik župe sv. Blaža mons. Zlatko Koren predstavio je program Susreta i naglasio važnost sudjelovanja članova župnih zajednica na Nacionalnom susretu hrvatskih katoličkih obitelji te naznačio mogućnost da se na dekanatskoj razini župe povežu glede organizacije hodočašća.

Na završetku sjednice Prezbiterskoga vijeća, kardinal Bozanić najavio je da će se 3. listopada 2018., na dvadesetu obljetnicu beatifikacije kardinala Alojzija Stepinca, održati hodočašće svećenika Zagrebačke metropolije u Krašić, mjesto rođenja, sužanjstva i blaženoga preminuća kardinala Stepinca, izvijestio je Tiskovni ured Zagrebačke nadbiskupije.

Susret biskupa Škvorčevića i metropolita Porfirija

Predsjednik Vijeća HBK za ekumenizam i dijalog biskup Škvorčević i metropolit zagrebačko-ljubljanski Porfirije složili se kako o pitanjima i problemima između dviju Crkava nije prikladno govoriti putem medija nego bi o njima trebale raspravljati komisije HBK i SPC.

Zagreb, 14.6.2018. (IKA) - Požeški biskup Antun Škvorčević susreo se 14. lipnja s metropolitom zagrebačko-ljubljanskim Porfirijem Perićem u prostorima Duhovnog centra na Svetom Duhu u Zagrebu. Biskup je u svojstvu predsjednika Vijeća HBK za ekumenizam i dijalog izložio metropolitu određena pitanja iz odnosa dviju Crkava, među kojima i tvrdnje o hrvatskim biskupima u Priopćenju za javnost Svetog arhijerejskog sabora Srpske pravoslavne Crkve s njegova zasjedanja od 29. travnja do 10. svibnja 2018. Sugovornici su se složili kako o pitanjima i problemima između dviju Crkava nije prikladno govoriti putem medija nego bi o njima trebale raspravljati Biskupska komisija HBK za dijalog sa SPC na čelu sa splitsko-makarskim nadbiskupom Marinom Barišićem i komisija SPC koju predvodi zagrebački metropolit Porfirije, a koje se već duže vremena nisu sastale. Zaključeno je da će se poraditi na tome da se susret spomenutih komisija što prije ostvari.

Mons. Bogdan: Sve je glasniji govor mržnje prema kršćanima i Crkvi

Svečanu misu u povodu Dana kapelanije sv. Vida 14. lipnja u Rijeci predvodio je vojni biskup Jure Bogdan.

Rijeka, 14.6.2018. (IKA) – U povodu Dana kapelanije sv. Vida vojni ordinarij u RH mons. Jure Bogdan predvodio je u riječkoj prvostolnici 14. lipnja svečano misno slavlje. Iz Rike sv. Vida, kako se grad na Rječini u prošlosti nazivao, odaslao je poruku o mučeništvu po uzoru na zaštitnika Riječke nadbiskupije sv. Vida.

Čestitam vam blagdan sv. Vida sa željom da njegov primjer postojanosti u kršćanskoj vjeri „sve do prolijevanja krvi“ bude trajni izvor nadahnuća za kreposni život, svim vjernicima katolicima ove Policijske kapelanije s vašim kapelanom vlč. Pavlom Mokrim. Isto tako i svim vjernicima Riječke nadbiskupije s nadbiskupom metropolitom Ivanom Devčićem, rekao je mons. Bogdan na misi koju je prvi puta slavio u Rijeci.

Jedna od glavnih vrlina - kreposti sv. Vida i svih drugih mučenika od staroga Rima do danas, je postojanost, ustrajnost u vjeri do smrti, rekao je mons. Bogdan. „Vid je bio iskreni, uvjereni kršćanin. Živio je iz vjere. A nju je hranio Božjom riječju koju je naviještao u svojoj sredini u zgodno i nezgodno vrijeme, cjelovito. Hrabrio je okupljenu kršćansku zajednicu pred moćnim Dioklecijanom i drugim silnicima da ustraju u vjeri, jer je dobro znao prosvijetljen vjerom, da neprijatelji Isusove poruke mogu ubiti tijelo ali ne mogu ubiti dušu.“ Dodao je da sveci, mučenici nisu prošlost te da su i danas kršćani proganjani u nekim krajevima svijeta. Sveci nas pozivaju da slijedimo Isusa i njegovo evanđelje u današnje doba koje je sve manje sklonu Isusovoj poruci, kazao je propovjednik. „Zar i mi svakodnevno ne doživljavamo kako se sukobljavaju materijalistički pogled na svijet i čovjeka s kršćanskom objavljenom porukom?! To čovjek osjeća najprije u svojoj savjesti, u svojoj nutrini a onda i u društvu. Umjesto da se dijaloški traže najbolja rješenja za otvorena pitanja, u Zapadnoj kulturi sve više se pribjegava javnome linču kršćanskih svetinja i službenika. Ne biraju se ni riječi ni sredstva ni metode. U ime slobode govora sve glasniji je govor mržnje prema kršćanima, prema Crkvi. Kršćanski vjernik znao se i znat će i s time nositi. Odgovor je uvijek isti: život po vjeri, suobličen Kristu. Svetost života!“

U nastavku je istaknuo da smo danas puni poštovanja prema vjeri sv. Vida i postojanosti u vjeri. Susret s njime, njegovim životom i svjedočanstvom vjere, nadahnuće je i za naš kršćanski život i ustrajnost u vjeri, u zgodno i nezgodno vrijeme. On nas potiče i obvezuje kršćanski živjeti. Pred Bogom i u životu prema Bogu nitko nas ne može zamijeniti, jer nitko umjesto nas ne može za nas vjerovati. Drugi se za nas mogu moliti ali u konačnici mi smo oni koji odlučujemo o svom životu s Bogom, istaknuo je mons. Bogdan.

Na kraju mise ukazao je na izazove policijskog posla, kazavši kako su policijski službenici nerijetko pod povećalom javnosti i u negativnom kontekstu kritizirani. Vi ste osobito bili u mojim molitvama na ovom misnom slavlju. Osiguravate miran suživot svih građana i neka vam Bog, po zagovor sv. Vida podari da kršćanski izvršavate svoje poslanje na korist našega društva i na sve veću slavu Božju, zaključio je mons. Bogdan. Nakon mise blagoslovio je prostore kapelanije sv. Vida.

Uz mons. Bogdana na misi su suslavili kapelani iz svih dijelova RH, kao i kapelan kapelanije sv. Vid u Rijeci Pavao Mokri. Liturgijsko pjevanje animirala je klapa PU bjelovarsko-bilogorske „Sv. Matej“, a tijekom prinosa darova simbolično su doneseni: zastava RH, krunica, policijska uniforma, zemlja, kruh i vino.

Svečana Večernja u katedrali Sv. Vida

Na uočnicu sv. Vida nadbiskup Ivan Devčić predvodio je u riječkoj katedrali svečanu Večernju sa svećenicima i kanonicima Riječke nadbiskupije.

Rijeka, 14.6.2018. (IKA) - Svečanu pjevanu Večernju sa svećenicima i kanonicima Riječke nadbiskupije predvodio je 14. lipnja u katedrali Sv. Vida riječki nadbiskup i metropolit Ivan Devčić. Na Večernjoj je sudjelovao i začasni kanonik riječkog kaptola, predstojnik Ureda za liturgiju Kongregacije za bogoštovlje i disciplinu sakramenata u Vatikanu opat Christopher Zielinski, OSB Oliv.

Nadbiskup je u propovijedi potaknuo vjernike da s više pozornosti gledaju kipove i slike u crkvama i katedralama, jer i oni predstavljaju evanđelje. S tim u vezi ukazao im je na sakralno bogatstvo riječke prvostolnice, prije svega na kip sv. Modesta koji je s Krescencijom odgojio sv. Vida u kršćanskom duhu. I on je bio mučenik koji se nije odrekao vjere u Gospodina. Nama danas mučenici su ispit savjesti zbog kojih se trebamo zapitati što smo spremni učiniti za Krista. U tom smislu, nadbiskup je podsjetio i na bl. Alojzija Stepinca kao i bl. Miroslava Bulešića koji su mogli izbjeći smrt da su se odrekli Isusa.

U nastavku je kazao kako nas pogled prema Modestu i Krescenciji potiče na vjernost prema Kristu, ali u svijest nam doziva pitanje o važnosti odgoja, kao i promišljanja o tome što se događa s našim mladima koji lutaju. Tko je kriv? Mediji? Društvo? Ili svi oni koji nisu dali primjer, svjedočanstvo vjere, nego sliježu ramenima? Modesto i Krescencija bili su primjer mladome Vidu, posvjedočio je nadbiskup.

Nakon svečane Večernje na kojoj je pjevao katedralni zbor Cantores Sancti Viti, slavljena je misa koju je predvodio mons. dr. Mato Zovkić.

Predstavljena knjiga „Vjera i kultura“

Knjiga „Vjera i kultura“ prof. dr. Franje Topića u izdanju Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Sarajevu i Glasa Koncila predstavljena je 14. lipnja u Napretkovom kulturnom centru u Zagrebu.

Zagreb, 14.6.2018. (IKA) – Knjiga „Vjera i kultura“ prof. dr. Franje Topića u izdanju Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Sarajevu i Glasa Koncila predstavljena je u četvrtak 14. lipnja u Napretkovom kulturnom centru u Zagrebu.

Uvodeći u predstavljanje, moderator don Anton Šuljić ukazao je na znakovitu podudarnost. Naime, Kršćanska sadašnjost je prije dva dana proslavila 50. obljetnicu svoga postojanja. U prvom dijelu proslave održan je stručni kolokvij koji je imao identičnu temu knjizi „Vjera i kultura“. Šuljić je zatim predstavio autora, a potom se kratko osvrnuo na samu strukturu knjige koja je podijeljena u četiri cjeline „Neka suvremena religijska pitanja“, „Ivan Pavao II., veliki“, „Ogledi o HKD Napredak i odabranim temama iz kulture“ i „Prinosi i recenzije“.

Prvi predstavljatelj prof. dr. Božo Lujčić naglasio je kako knjiga predstavlja presjek teološkoga i kulturološkoga rada dr. Topića i u tom smislu je prinos i teologiji i kulturi, ali isto tako pokazatelj povijesnog konteksta njegova djelovanja i rada. Osvrćući se na sam naslov, Lujčić je naglasio kako su dva nosiva stupa „vjera i kultura“ pojmovi „međusobno povezani sastavnim veznikom što zorno ukazuje da su ta dva područja pokrivena ovim pojmovima u izvjesnom međudnosu“. Upravo veznik „i“, nastavlja Lujčić, „pokazuju da je želio već i u naslovu knjige istaknuti kako vjera nije čisto teološko-apstraktna kategorija nego da je u njoj sadržana sva ona posebitost koja krase vjeru u jednome

povijesnome trenutku i na jednome određenome prostoru kao što i kultura nije bezvremenska stvarnost nego proizvod čovjekova stvaralačkog djelovanja u određenome prostoru i vremenu. Zato tu vjeru i kulturu dr. Topić konkretizira na području BiH i u novijem razdoblju njezine povijesti. On vjeru i kulturu obrađuje neovisno o narodu i prostoru nego u vjeri i kulturi vidi ugrađena također i nacionalna obilježja“.

Kada Topić govori o vjeri, onda je on stavlja ne samo u okvire naroda nego također i u okvire Crkve koja osim konkretne prostorne određenosti ima i svoju univerzalnu dimenziju. U tom smislu autor u prvome dijelu obrađuje ulogu Katoličke Crkve u BiH nekad i danas, pri čemu u obradi ne ide u daleku prošlost nego svoje izlaganje započinje s vremenom Austrougarske Monarhije. U okviru te teme autor iznosi i „elemente za hrvatski nacionalni i katolički program u BiH“. Autor ne zaobilazi suvremenu temu o potrebi dijaloga u svijetu i među religijama, sasvim konkretno o potrebi dijaloga između kršćanstva i islama u Bosni i Hercegovini. Tu se oslanja na svetoga papu Ivana Pavla II. Konkretizirajući svoj govor o odnosu vjere i kulture Topić upućuje na nekoliko važnih mislilaca današnjice, poput Renea Girarda i njegovu antropologiju koja igra itekako važnu ulogu u suvremenom poimanju kršćanstva, kao i na Francisu S. Collinsa i odnos religije i sekularizma, kao i na prikaz sv. Pavla u opciji Alaina Badioua. Tu je i članak Kena Wilbera o odnosu vjere i znanosti.

Ono što je karakteristično za sve te teme obrađene u knjizi „Vjera i kultura“ jest da Franjo Topić ostaje čvrsto vezan uz Bosnu i Hercegovinu, kao mjesto života i djelovanja, uz Crkvu kao univerzalnu zajednicu koja se konkretizira i na prostoru gdje Topić živi i u vremenu u kojemu djeluje, te u okviru Napretka kao kulturne ustanove hrvatskoga naroda koji je prešao granice bosansko-hercegovačkoga prostora. Uostalom, i sam autor u predgovoru toj knjizi navodi da je pristaša kontekstualne teologije što dolazi do izražaja u naznačenom okviru obrade navedenih tema, zaključio je Lujčić.

Prof. dr. Ivan Markešić, sociolog religije u Institutu Ivo Pilar, također je ukazao na naslov knjige, koji je svojevrsna izazovnost za čitatelja, jer postavlja se pitanje „zašto nije religija i kultura“.

Ako bismo željeli definirati pojmove što je to vjera - moj osobni stav prema nadnaravnom komu se ja obraćam, koga ja molim postavlja se pitanje o kulturi koja nastaje iz te vjere kao takve i načina na koji ja promoviram i pokazujem ono što vjerujem. Ova knjiga će mnogima pružiti odgovor na pitanje što je to vjera, što je kultura i na koji se način unutar Katoličke Crkve, a posebno u dokumentima Drugoga vatikanskog sabora pridaje važnost kulturi, kako bi se pomoću nje širila istina vjera u Boga. Crkva preko kulture ulazi u pojedine narode. U tome je smislu u suvremenoj teologiji postao važan pojam inkulturacija, tj. kako izvršiti evangelizaciju kako navijestiti Isusa jedne kulture u nekoj drugoj kulturi, osobito onoj koju se susreće prvi put. Ne treba stoga čuditi da je Crkva u BiH prema riječima dr. Topića od početka njegova pismenost, prepisivanje i tiskanje knjiga, otvaranje škola, osnivanje zborova, folklornih skupina i orkestarsa, uz napomenu da je klasična glazba nastala upravo u Crkvi i za potrebe Crkve. Stoga autor govori što je Crkva na našim, osobito BiH prostorima činila kako bi sačuvala kulturu naroda koji je pastoralizirala, rekao je Markešić.

Osvrćući se posebno na treću cjelinu koja govori o HKD Napretku, Markešić je naglasio kako autor ukazuje na činjenicu da je Crkva od samih njegovih početaka bila prisutna u njemu. Od fra Radoslava Glavaša kao prvog predsjednika, preko kanonika Šarića, don Ante Alaupovića,

pa sve do današnjih dana. „Crkva je prema Topićevu mišljenju imala razloga podržavati Napredak, jer on u svome nazivu nosi 'kulturu' i promovira je, a preko nje i vrijednosti kršćanske vjere", rekao je Markešić, te podsjetio kako članovi Napretka nisu samo katolici i Hrvati, već su njegovi članovi i pripadnici drugih naroda i vjera. „U Napretku su našli prostor harmoniziranja, usklađivanje neusklađenoga političkoga i drugoga života u BiH. Napredak nije bio, niti je danas izvoriste mržnje, već suprotno: on je izvoriste susreta u razlici. Uspio je naći prave putove, finu mjeru pravi način kulturnoga djelovanja da hrvatsko i Hrvati budu svoji na svome u BiH. Napredak je za mnoge bio i ostao most i put do prvoga, ili ponovnog otkrivanja svoje nacije i svoje vjere, ali isto tako je bio most prema Bošnjacima i Srbima i drugima koji žive u BiH. Zapravo sve je to na tragu Nostra aetate. Topić ističe da su Napretkovci mogli, a mogu i danas hodati uzdignuta čela po cijeloj BiH".

Na kraju se okupljenima obratio i sam autor prof. dr. Franjo Topić. „Bogu zahvaljujem da nikada nisam imao problema da pomirim svoje hrvatsko i vjeru s ekumenizmom, dijalogom, životnim dijalogom. Za mene je sva teologija kontekstualna, za mene je Napredak i sve što radim u životu prakticiranje moje vjere i teologije", rekao je Topić, dodajući da „treba čuvati vrednote, a mi smo ih čuvati u najteža vremena". Na kraju je podsjetio kako nije katolički princip 'ili-ili', nego sinteza 'i-i'. U tom je kontekstu naglasio kako je „i Hrvatska i BiH. Mi imamo vrlo jasne stavove: dvije države i jedan hrvatski narod. Mi to znamo izvanredno balansirati, pokazali smo."

25. sjednica Prezbiterskog vijeća Varaždinske biskupije

U Biskupskom ordinarijatu u Varaždinu održane su sjednice Zbora savjetnika i Prezbiterskog vijeća Varaždinske biskupije, pod predsjedanjem biskupa Josipa Mrzljaka.

Varaždin, 14.6.2018. (IKA) - U prostorijama Biskupskog ordinarijata u Varaždinu održana je 14. lipnja 25. sjednica Prezbiterskog vijeća Varaždinske biskupije, pod predsjedanjem biskupa Josipa Mrzljaka. Kao što je već i redoviti običaj, sjednici Prezbiterskog vijeća prethodila je sjednica Zbora savjetnika Varaždinske biskupije.

Sjednici Vijeća prisustvovali su svi članovi kojima je ujedno odlukom biskupa Mrzljaka potvrđen nastavak trajanja njihova mandata sve dok traje njegova biskupska služba. Isto tako je, radi uspostave novih dekanata – Istočnovaraždinskoga i Zapadnovaraždinskoga, obnovljen i sastav Vijeća potvrdom izbora preč. Izidora Fereka, župnika i dekana u Svetom Iliji, novim članom Vijeća.

Sjednica Vijeća počela je zajedničkom molitvom u kojoj se biskup osobito spomenuo pokojnog člana Vijeća mons. Ivana Godine, preminulog generalnog vikara Varaždinske biskupije. U uvodnom dijelu biskup je zahvalio svim članovima na dolasku, te im obrazložio svoju odluku da produži mandat svim članovima ad interim, a zbog činjenice da će u siječnju iduće godine navršiti 75 godina života i prema pravnoj odredbi biti pozvan da vrhovnom svećeniku preda i odreknuće od službe. Prihvaćanjem odreknuća biskupska stolica postaje prazna, a prestaje i služba članova Prezbiterskog vijeća, te je stoga biskup i zahvalio članovima Vijeća na spremnosti da nastave do tog trenutka vršiti svoju službu i dalje mu pomažući u upravljanju biskupijom.

Sjednica je nastavljena pod vodstvom generalnog vikara mons. Antuna Perčića, čitanjem i prihvaćanjem dnevnoga reda, kao i zapisnika prošle 24. sjednice koja je održana 13. ožujka 2017. godine. U osvrtu na zapisnik, biskup je naglasio ostvarenje usvojenih zaključaka s protekle sjednice, poput onih vezanih uz proslavu dvadesete obljetnice

Varaždinske biskupije, ali i novoga ustrojstva do kojega je došlo osnivanjem i uspostavom arhiđakonata, kao i novih dekanata. Biskup je istaknuo i potrebu dovršenja realizacije svih normativnih odredaba vezanih uz upravljanje crkvenim dobrima, a što je povjereno uredima biskupske kurije koji se bave predmetnim poslovima.

U prvom dijelu predstavljeno je Metropolijsko hodočašće svećenika u Krašić u srijedu 3. listopada, a u povodu 120. obljetnice rođenja blaženoga kardinala Alojzija Stepinca i 20. obljetnice njegove beatifikacije. Razmotrena su sva organizacijska pitanja u vezi hodočašća, a naglasak je stavljen na duhovnu dimenziju događaja i zajedničko sudjelovanje svećenika u tome hodočašću na mjesto rođenja i uzništva blaženoga kardinala.

Sjednica je nastavljena predstavljanjem Biskupijskog hodočašća u zagrebačku katedralu 3. studenoga. Istaknuta je potreba prethodne liturgijsko-katehetske pripreme vjernika po župama za to hodočašće, a razmotrene su i zajedničke točke programa u samoj katedrali, kao i mogućnost individualnih popodnevnih programa po zagrebačkim župama i crkvama.

U posljednjem dijelu sjednice generalni vikar mons. Antun Perčić predstavio je postupak osnivanja od strane biskupije katoličkog Dječjeg vrtića Svetog Nikole u Belici, za čije je osnivanje već pribavljena suglasnost nadležnog Ministarstva, a trenutačno je pred Agencijom za odgoj i obrazovanje i postupak ocjene suglasnosti sa zakonom predloženog plana i programa. Za osnivanje dječjeg vrtića u Belici od strane biskupije pojavila se potreba nakon najavljenog odlaska karmelićanki Božanskog Srca Isusova koje u Belici odgojno djeluju od godine 1968. a 2005. uredile su i nove prostore Dječjeg vrtića svete Male Terezije u Belici koji godišnje pohađa četrdesetak djece. Kako se ne bi dogodilo da se ta već hvalevrijedna katolička odgojna djelatnost u Belici ne nastavi, Varaždinska biskupija preuzela je u svojstvu osnivača taj osobito materijalno zahtjevni poduhvat, a pri tome računa na pomoć i suradnju i samih roditelja, kao i lokalne zajednice s kojom su već i započeti pregovori u tu svrhu. Članovi vijeća jednoglasno su poduprli osnivanje Dječjeg vrtića Svetog Nikole u Belici, zahvalni ponajprije karmelićankama na svemu što su dosad učinile na tom području. Isto tako, zaželjeli su da se od strane biskupije cijeli postupak uspješno privede kraju i zaživi novi Dječji vrtić Svetog Nikole, prvi katolički vrtić kojemu je osnivač sama Varaždinska biskupija.

Završno, pod razno, kancelar biskupije preč. Ivan Rak predstavio je problematike vezane uz Opću uredbu o zaštiti osobnih podataka (GDPR) koja se primjenjuje od 25. svibnja ove godine, a odnosi se i na sve crkvene ustanove, te potrebu donošenja i uvođenja novih procedura u vezi zaštite podataka. Ekonom biskupije preč. Josip Hadrović podnio je izvještaj o dostavljenim financijskim izvještajima župa kao i vezanim pitanjima, na što su članovi Vijeća iznijeli prijedlog, koji je i prihvaćen, da se toj temi posveti i jedna zasebna sjednica Prezbiterskog vijeća.

Za kraj biskup Mrzljak izrazio je radost i zahvalnost na Božjem daru četvorice budućih ovogodišnjih mladomisnika, istaknuvši da je potrebno nastaviti raditi na promociji duhovnih zvanja, ali i podupirati napore odgojitelja u crkvenim institucijama koje se brinu za odgoj i obrazovanje budućih svećenika.

Nakon sjednice članovi Prezbiterskog vijeća okupili su se u zajedništvu s biskupom Mrzljakom i na zajedničkom objedu koji je tom prilikom upriličen u biskupskoj rezidenciji u Varaždinu.

Nadbiskup Barišić uručio priznanja najboljim nogometnim ekipama

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić primio je u četvrtak u Nadbiskupskom ordinarijatu u Splitu pobjednike 13. sezone Katoličke malonogometne lige „Ivan Pavao II.“, ovogodišnjeg Sudamja kupa i Ministrantske lige Splitsko-makarske nadbiskupije.

Split, 14.6.2018. (IKA) - Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić primio je u četvrtak 14. lipnja u Nadbiskupskom ordinarijatu u Splitu pobjednike 13. sezone Katoličke malonogometne lige „Ivan Pavao II.“, ovogodišnjeg Sudamja kupa i Ministrantske lige Splitsko-makarske nadbiskupije. Tom je prigodom udijelio je odličja, pehare i medalje najboljim momčadima i igračima.

Uz nogometaše, trenere i župnike, susretu su prisustvovali i povjerenik za zvanja don Jure Bjeliš, povjerenik za mlade dr. don Mihael Prović, voditelj sportske sekcije Ureda za mlade Mladen Jurić i voditelj Ministrantske lige Duje Gale.

Prvoplasirana ekipa prve lige Katoličke malonogometne lige „Ivan Pavao II.“, treći put za redom, je momčad župe Sv. Josipa iz Dugog Rata. Oni su predstavljali Splitsko-makarsku nadbiskupiju na nacionalnoj završnici. Drugo mjesto pripalo je momčadi splitske župe sv. Andrije na Sućidra koja je osvojila i pokal za fair play, dok je treće mjesto osvojila župa Svete Trojice sa splitskog Poljuda. Najbolji strijelac je Josip Cikojević (Kman).

Priznanja su dobile i najbolje drugoligaške momčadi. Prvoplasirana momčad je iz splitske župe sv. Mateja s Ravnih Njiva, drugoplasirana iz župe sv. Roka iz Jesenice, a treće mjesto zauzela je župa Svih svetih s Aržana. Najbolji strijelac druge lige je Luka Šarić (Pojišan).

Nagrađeni su i ovogodišnji najbolji natjecatelji Sudamja kupa. Prvo mjesto pripalo je momčadi iz splitske župe sv. Dominika, drugo mjesto zauzela je župa sv. Mateja s Ravnih Njiva, a trećeplasirana ekipa je iz župe sv. Ante s Poljuda.

Peharima i medaljama najviše su se radovali najmlađi – sudionici 15. sezone Ministrantske malonogometne lige „Bl. Ivan Merz“. Pobjednici su ministranti splitske župe Gospe od milosrđa sa Žnjana. Drugo mjesto osvojila je splitska župa sv. Mateja s Ravnih Njiva, a treće mjesto župa Gospe od Otoka iz Solina. Najbolji igrač lige bio je Ivan Pejinović (Ravne Njive), najbolji golman Roko Marin Stojkić (Ravne Njive), a najbolji strijelac Ante Elez (Sućidar).

Nadbiskup Barišić čestitao je mladima na odličjima zasluženim sportskim rezultatom, ali još više požrtvovnošću, koju su uložili kao pojedinci i kao momčad. Spomenuvši kako je toga dana započelo i Svjetsko nogometno prvenstvo koje povezuje cijeli svijet, kazao je kako i ova naša sportska natjecanja također još više povezuju mlade sportaše i sve župe naše nadbiskupije.

Dobitnicima i svim sudionicima prigodne riječi su uputili dr. don Mihael Prović, don Jure Bjeliš, Duje Gale i Mladen Jurić. Istaknuto je kako lige iz godine u godinu rastu kvalitetom i vidljiv je znatan pomak u lijepom ponašanju na nogometnom terenu. Ono što posebno veseli je sve veća zauzetost u župnom pastoralu i rekordan broj sudionika na, za njih organiziranim, duhovnim obnovama.

Svetkovina sv. Vida u Vidovcu

U povodu proslave župne svetkovine 15. lipnja varaždinski biskup Josip Mrzljak predvodio je euharistijsko slavlje u župnoj crkvi Sv. Vida mučenika u Vidovcu.

Vidovec, 15.6.2018. (IKA) – U povodu proslave župne svetkovine u petak 15. lipnja varaždinski biskup Josip Mrzljak predvodio je euharistijsko slavlje u župnoj crkvi Sv. Vida mučenika u Vidovcu. S biskupom Mrzljakom koncelebrirali su svećenici Zapadnovaraždinskoga dekanata te drugi svećenici Varaždinske biskupije. Na početku slavlja sve je pozdravio domaći župnik Dragutin Bogadi, a potom je biskup Mrzljak svim okupljenim žiteljima Vidovca čestitao dan župe i općine. Propovijed je biskup započeo podsjećanjem na zbornu molitvu s početka mise kojom se Ocu nebeskom preporučilo sve one kojima je vjera ugrožena. Kome je to vjera ugrožena, upitao je vjernike biskup Mrzljak.

Mnogi će reći kako nikome nije ugrožena vjera te da u Ustavu naše države stoji slobodno ispovijedanje vjere. No, je li zaista naša vjera nije ugrožena i tko je može ugroziti? Odakle prijeti opasnost da nam vjera oslabi ili nestane? Sveti Pavao kaže kako vjeru nosimo u glinenim posudama. Velika dragocjenost je u krhkoj posudi koja se može lako razbiti. Vjera može biti ugrožena od nas samih i mi moramo paziti kako čuvamo svoju vjeru i kako je trebamo učvrstiti. Postavljamo pitanje što zapravo znači vjerovati. Znači li to prihvaćati nešto što smo učili na vjeronauku kao djeca, a kasnije to stavili po stranu? Promatrajući svoju vjeru, upravo danas, na blagdan svetog mučenika Vida koji je podnio mučeničku smrt i time svjedočio svoju vjeru, možemo vidjeti kako je važno imati čvrstu vjeru. Svi mučenici i sveci su se mogli snaći i ostati na životu. Sveti Vid je samo trebao doći pred kip rimskog cara i pokloniti mu se bacivši u vatru zrnce tamjana. Mogli su se svi oni mučenici pretvarati u situaciji kada im je život ugrožen, ali to nije bilo moguće učiniti onima koji su čvrsto vjerovali da je pravi Bog samo Isus Krist, a ne rimski car. Na tom primjeru možemo učiti o čvrstoći vjere i kako je treba čuvati u svakoj njezinoj pojedinosti, kazao je biskup. Podsjetio je kako živimo u društvu u kojem se mnogi izjašnjavaju vjernicima, ali bi istodobno voljeli da Crkva popusti u određenim zapovijedima i prilagodi se vremenu u kojem živi.

„No, to bi značilo stavljanje upravo onog zrnca tamjana nekom drugom Bogu. Mnogi se, kada treba dati glas nekoj konvenciji koja se protivi kršćanskom nazoru, opravdavaju pod političkim prilikama. U takvim situacijama možemo vidjeti kako često često nismo dosljedni vjernici. Zato po zagovoru svetog Vida molimo molitvu upravljenu Bogu za one kojima je vjera ugrožena, tada itekako možemo vidjeti da smo to zapravo mi - da je naša vjera ugrožena. Sveti Vid je već kao 12-godišnji dječak imao čvrstu vjeru i izdržao je, bez obzira na to što je znao što ga čeka. Znao je da je svijet taj koji mu može oduzeti život, ali time će dobiti život, onaj pravi vječni život. Zato nam sveci iz prvih kršćanskih vremena itekako mogu biti poruka za naše vrijeme - stalnost, sigurnost i čvrstoća vjere“, poručio je u propovijedi u Vidovcu biskup Mrzljak.

Dubrovački biskup na čestitanju Ramazanskog bajrama

Dubrovački biskup Mate Uzinić nazočio je 15. lipnja na svečanom prijemu u povodu Ramazanskog bajrama, koji je održan u prostoru Islamske zajednice Dubrovnik.

Dubrovnik, 15.6.2018. (IKA) - Dubrovački biskup Mate Uzinić nazočio je u petak 15. lipnja na svečanom prijemu povodom Ramazanskog bajrama, koji je održan u prostoru Islamske zajednice Dubrovnik. Svečanosti proslavi nazočili su: župan Dubrovačko-neretvanske županije Nikola Dobroslavić sa zamjenicom Žaklinom Marević, dubrovački gradonačelnik Mato Franković sa zamjenicom Jelkom Tepšić, dubrovački paroh Vladan Perišić, predsjednica Židovske općine Dubrovnik Sabrina Horović te brojni drugi predstavnici javnog i društvenog života.

Prilikom svog obraćanja prisutnima biskup Uzinić kazao je kako mu je to drugi pohod toj zajednici, ali prvi prilikom Ramazanskog bajrama. Istaknuo je kako to okupljanje dolazi nakon važnog mjeseca za muslimane, mjeseca ramazana. Povezujući s kršćanskim postom, biskup je naglasio kako postoji puno sličnosti. „To nije bio samo mjesec posta, nego je bio i mjesec molitve, a osobito mjesec u kojemu ste pokušavali otkriti bližnje u njihovoj potrebi i učiniti im se bližnji. U duhu te tri poveznice, htio bih gledajući malo iz naše perspektive, reći kako je upravo post ono što nam pomaže s jednim novim pogledom. Post nam pomaže imati realniji pogled prema sebi. S druge strane, molitva je, nakon što smo se realno vidjeli, ono što nas iz te naše realnosti diže i usmjerava prema Bogu, onda dolazi ono treće a to su bližnji. Htio bih da nakon posta, molitve i brige za bližnje, sada, na blagdan Ramazanskog bajrama, među tim bližnjima vidite i sve nas. Vjerujem da po ovom pozivu vi to i želite učiniti.”

Biskup Uzinić kazao je kako je o stvaranju novog odnosa pokušao promišljati na način da izdvoji tri elementa koja su mu se učinila važnim, prije svega, to je zajednički trud, otkrivanje jedni drugih i u tom otkrivanju otkrivati prije svega ono što nas povezuje.

„Osim što smo pozvani biti bližnji jedni drugima po otkrivanju tog što nas povezuje, mislim da smo pozvani poštovati se po međusobnim različitostima, koje su legitime i potrebne, koje nisu naše siromaštvo već bogatstvo, naših vjerskih zajednica, ali i našega grada i županije u kojima zajednički živimo. Također mislim da bismo trebali poraditi više na tome da bismo odgovorili onim izazovima, onom poslanju koje imamo, na poštovanju slobode svakog člana naše zajednice, poštovanju slobode svakog čovjeka. To poštovanje slobode ide do poštovanja potrebe svakoga od nas za vlastitim prostorom. I ja se pridružujem spominjanju prostora koji će omogućiti svima da mogu slobodno ispovijedati svoju vjeru, dakle to je nešto što je potrebno i islamskoj zajednici, osobito zbog toga što je potrebno da bi mogla doista brinuti za svoje vjernike i odgajati ih po onom duhu istinske religioznosti, istinskog islama o kojemu ste govorili.”

Prisutne je obavijestio kako se biskupija nalazi u procesu preseljenja biskupa u grad, a da je islamska zajednica u procesu da izvan grada napravi svoj prostor. Biskup je izrazio nadu da bi unatoč tome bilo dobro da svoje središte zadrži u gradu, u blizini drugih vjerskih zajednica, kako bi se mogli svi zajedno bolje upoznavati i prepoznavati te da bi mogli poštovati međusobne različitosti i shvaćati ih kao bogatstvo, ali i biti oni koji će pridonositi onom što će biti obilježje ovog grada a to je sloboda. U tom duhu mons. Uzinić izrazio je nadu da svi zajedno možemo pridonijeti ne samo boljoj kvaliteti naših zajednica nego i boljitku našega društva. Na samom kraju izrazio je iskrene čestitke cijeloj islamskoj zajednici u Dubrovniku.

Riječani proslavili sv. Vida

Središnje euharistijsko slavlje na Trgu riječke rezolucije, mjestu na kojemu se nalazi najstariji uklesani lik sv. Vida iz 1509. godine, predvodio je 15. lipnja vojni biskup u BiH Tomo Vukšić, koji je poručio da su opstanak i napredak na putu ljudskoga rasta i kršćanskoga posvećenja mogući ako poput sv. Vida ostanemo čvrsto uz jedinoga Boga te slijedimo Isusov primjer i nauk.

Rijeka, 15.6.2018. (IKA) - Riječani su 15. lipnja svečano proslavili blagdan svog nebeskog zaštitnika sv. Vida. Središnje euharistijsko slavlje na Trgu riječke rezolucije, mjestu na kojemu se nalazi najstariji uklesani lik sv. Vida iz 1509. godine, predvodio je vojni biskup u BiH Tomo Vukšić u susavlju s biskupima Riječke metropolije, krčkim Ivicom Petanjkom, gospičko-senjskim Zdenkom Križićem, porečkim i pulskim Draženom Kutlešom, umirovljenim Ivanom Milovanom, pomoćnim zagrebačkim Ivanom Šaskom te riječkim nadbiskupom i metropolitom Ivanom Devčićem, koji je uputio pozdravnu riječ. Riječanima je čestitao blagdan nebeskog zaštitnika te podsjetio na 15. obljetnicu pohoda sv. Ivana Pavla II. Rijeci, milosnih dana kojih su se Riječani ove godine u lipnju prisjećali. Tijekom svog boravka u Rijeci Sveti Otac nas je poticao da budemo dostojni svoga kršćanskog imena i poziva. Bili su to dani ponosa i sreće i siguran sam da sada imamo pouzdanog zagovornika na nebu, kazao je nadbiskup Devčić. U nastavku je uputio pozdravnu riječ mons. Vukšiću i braći biskupima, svećenicima, predsjednici Republike Hrvatske Kolindi Grabar Kitarović koja je sudjelovala u procesiji i misi, kao i članovima gradske vlasti i predstavnicima ostalih vjerskih zajednica koje djeluju u gradu na Rječini.

Sveti Vid pokazao je koliko voli Isusa, kazao je na početku propovijedi mons. Vukšić i vjernike u nastavku upoznao s okolnostima u kojima je taj svetac živio i bio mučen. Radi se o svecu koji je, prema crkvenoj tradiciji, 303. godine mučeničkom smrću potvrdio svoju vjeru u jednoga Boga i posvjedočio svoju pripadnost Kristu. Bio je osuđen na smrt jer je odbio iskazati štovanje lažnim božanstvima i time zaniijekati svoju kršćansku vjeru u jedinoga Boga, što su od njega tražili predstavnici ondašnje vlasti. S tim u vezi, blagdan mučenika jest uvijek svetkovina vjernosti. Vjernosti kršćanskom identitetu. Blagdan vjernosti evanđeoskim vrednotama u svakodnevnom životu. Svetkovina vjernosti Kristu mučeniku. Dapače, svetkovina samoga Isusa Krista mučenika. Važno je naglasiti da nas ne nadahnjuje njihova patnja, nego njihova vjernost, koju nije mogla omesti ni najveća patnja, koju su ono svojom vjernošću posvetili, kazao je propovjednik.

„S druge strane, svaki svetac, kao i blagdan kojim ga se spominjemo, za nas vjernike uvijek je dokaz da je svetost moguća. Ponekada, istina, do nje se dolazi uz vrlo visoku cijenu, ali je moguća, jer očito postoje heroji vjere koji su to dokazali.

Mučenici i sveci su stoga, na našem putu uspinjanja prema nebesima, kao znakovi pored puta na strmoj, napornoj i ponekada vrlo zahtjevnoj planinarskoj stazi, koja nije bez izazova i opasnosti. Kao takvi, oni na našim životnim hodnjama nepogrešivo pokazuju prvi put i samo ih treba slijediti do cilja. Također, oni su svjedoci, da je moguć prolaz do uzvisine, koja se zove svetost. I ništa manje važno, oni su dokaz svima, koji krenu za njima, da su tim putom neki već prošli.”

Propovjednik je u nastavku istaknuo da smo na putu čovjekova uspinjanja prema vječnom spasenju, svjedoci da, kao i na običnom planinarskom uspinjanju, vjernik nailazi na opasnosti, koje obično dolaze ili iz okoline ili iz čovjekove nutrine. Jedno su napasti svijeta, a drugo su slabosti

čovjekova duha i tijela. No, bez obzira kako pojedinačno nazivali sve te zamke, koje vjernika na njegovu putu posvećenja mogu odvesti na stranputicu, sve su one, kao i u vrijeme svetoga Vida, i danas na duhovnom području svodive na mogućnost podlijevanja izazovu, da se obožava ili kruh ili eros ili vlast.

„Stoga je posvema opravdano postaviti pitanje: Jesu li čudna božanstva starih religija posvema nestala iz života ljudi? Jesu li možda na neki način prisutna u životu i ponašanju nas ovdje okupljenih? Odnosno, je li ih suvremeni čovjek i kršćanin posvema prestao obožavati? Ili, možda barem neka od njih u određenoj smislu preživljavaju i još uvijek bivaju obožavana?”

Kao odgovor mons. Vukšić potaknuo je vjernike da se zapitaju što im znače: ljepota, mudrost, trgovina, putovanje, sreća, ljubav, moć i vlast, radost i blagostanje, vino i veselje, hrana i užitak, plodovi zemlje, more, berba i obilje, pravda, čast i slava? Gdje ih postavljamo u odnosu prema pravomu Bogu i kako ih vrednujemo u svom životu? „Kad se promatra ljude naših dana, a među njima i one koji sebe nazivaju kršćanima, nije teško uočiti da, Bogu hvala, postoje brojni koji se, poput svetoga Vida, uvijek ispravo klanjaju jedinomu Bogu, a sve drugo razborito prihvaćaju i koriste samo kao korisna sredstva na svom putu ljudskoga rasta, društvenoga razvitka te kršćanskoga posvećenja sebe i svijeta. Postoje, međutim, i danas također oni koji, kao u staroj mnogobožackoj religiji, sebe smatraju ateistima, jer ne priznaju jedinoga Boga, a istodobno su, po svom ponašanju, na neki način poput religioznih politeista, jer se na razini pojavnoga klanjaju spomenutim vrednotama ovoga svijeta, tako da im je njihovo postignuće konačno osmišljenje postojanja i zadnji cilj djelovanja te ih, ustvari, tako obožavaju. A možda se neki od takvih nazivaju čak i kršćanima, i to im ne smeta, jer su sve svoje religiozno sveli na socijalnu religiju, kulturnu pripadnost i protokol.”

Dodao je da je u vrijeme svetoga Vida postojao paradoks, da su neki ljudi istodobno bili uvjereni da postoji samo jedan pravi Bog, a u svojoj religioznoj praksi ponašali su se kao politeisti. I, koliko god to kao pojava bila neobično, i ta vrsta ljudi još traje, jer postoje i danas oni, koji negdje u sebi znaju i prihvaćaju, da postoji jedan Bog, ali istodobno su žrtve svojih slabosti i posrću pred izazovima vrednota ovoga svijeta, tako da im se u nekim trenucima klanjaju više negoli jedinomu Bogu. Oni bi sve vjersko sveli na običaj, koji ne obvezuje.

Zaključujući propovijed istaknuo je da nam je sveti Vid znak pored našega životnog puta. Znak, koji opominje, ohrabruje i usmjerava. Znak koji propituje savjest i budi nadu. Znak koji potvrđuje, da su vjernost jedinomu Bogu i osobna svetost moguće u svako vrijeme. Također i u naše vrijeme. Također u Rijeci. Znak koji upozorava da su spomenute vrednote ovoga svijeta potrebne kao sredstva, ali da s njima treba razborito kao s lijepom morskou vodom jer: što god je više ima i što se u nju dublje ulazi, sve je sve opasnija; i što god ju se više pije, sve se više žeđa.

Opstanak i napredak na putu ljudskoga rasta i kršćanskoga posvećenja bit će nam mogući ako, poput svetoga Vida, ostanemo čvrsto uz jedinoga Boga te ako slijedimo Isusov primjer i nauk, zaključio je mons. dr. Vukšić.

Svetkovina sv. Vida u Mađarevu

U povodu svetkovine sv. Vida, vojni biskup Jure Bogdan predvodio je 15. lipnja svečano euharistijsko slavlje u župi sv. Vida i sv. Jurja mučenika.

Mađarevo, 15.6.2018. (IKA) – U povodu svetkovine sv. Vida, vojni biskup u RH Jure Bogdan predvodio je u petak 15. lipnja svečano euharistijsko slavlje u župi sv. Vida i sv. Jurja mučenika u Mađarevu. Koncelebriralo je više svećenika i župnik Vjekoslav Vidaček koji je i policijski kapelan. Osvrnuvši se na misna čitanja, biskup Bogdan rekao je da je jedna od glavnih vrlina - kreposti sv. Vida i svih drugih mučenika od staroga Rima do danas, postojanost, ustrajnost u vjeri do smrti. „Vid je bio iskreni, uvjereni kršćanin. Živio je iz vjere. A nju je hranio Božjom riječju koju je naviještao u svojoj sredini u zgodno i nezgodno vrijeme, cjelovito. Hrabrio je okupljenu kršćansku zajednicu pred moćnim Dioklecijanom i drugim silnicima da ustraju u vjeri, jer je dobro znao prosvijetljen vjerom, da neprijatelji Isusove poruke mogu ubiti tijelo ali ne mogu ubiti dušu”, rekao je biskup. Vojni biskup govorio je o mučenicima današnjih dana, koji svakodnevno zbog vjere bivaju mučeni. Osvrnuo se i na kršćane koji ne žive svoj život u svjetlu vjere, nego se gube na stranputicama ovoga svijeta. Biskup Bogdan uputio je molitvu: „Neka nas Bog obdari svojim milošću i neka nam dađe snage da budemo svjetlo svijeta u današnjemu vremenu, kao što je sv. Vid bio u svomu vremenu”, rekavši da će to biti najbolja proslava Boga i sveca i mučenika Vida. Na kraju euharistijskog slavlja župnik vlč. Vidaček uputio je riječi zahvale sudionicima misnoga slavlja. Uz velik broj vjernika na misi je sudjelovao i gradonačelnik Novog Marofa Siniša Jenkač te njegov zamjenik Ivica Šantek.

Svećeničko ređenje u Varaždinu

Varaždinski biskup Mrzljak zaređio je 16. lipnja u katedrali Uznesenja BDM četvoricu đakona za svećenike Varaždinske biskupije, poručivši im: „Poslani ste činiti boljim svijet u kojem živimo”.

Varaždin, 16.6.2018. (IKA) - Varaždinski biskup Josip Mrzljak zaređio je u subotu 16. lipnja tijekom misnog slavlja u katedrali Uznesenja BDM četvoricu đakona za svećenike Varaždinske biskupije. Za prezbitere su zaređeni Marko Domiter iz župe Majke Božje Snježne Trnovec, Mišel Kovačević iz župe sv. Mihaela arkandela Miholjanec, Karlo Kruljac iz župe sv. Josipa Varaždin - Banfica te Nikica Posavi iz župe sv. Marije Magdalene Ivanec.

Svečano euharistijsko slavlje okupilo je mnoštvo vjernika iz župa ređenika, njihove roditelje, rodbinu i prijatelje, te druge žitelje mjesne Crkve. S biskupom Mrzljakom suslavilo je 60-tak svećenika iz svih krajeva Varaždinske biskupije i Zagrebačke nadbiskupije, među kojima su bili i mladomisnici zaređeni protekloga tjedna u Zagrebu. Biskup je u pozdravu istaknuo kako se zbog toga velikog događaja raduje Crkva varaždinska: „Radujemo se četvorici novih svećenika nakon dvije sušne godine. Konačno smo rodili nove poslanike u vinogradu Gospodnjem”.

Nakon uvodnog dijela ređenike je pozvao rektor Nadbiskupskoga bogoslovnoga sjemeništa u Zagrebu preč. Anđelko Koščak, svećenik Varaždinske biskupije, jamčeći pritom da su „dostojni svete službe”.

U propovijedi biskup Mrzljak podsjetio je na ulomak iz evanđelja u kojem Isus drži nagovor svojim učenicima. Isus isto to govori u ovo vrijeme, danas, to jest sada. Te iste riječi On govori nama, a govori ih i vama, kazao je biskup obraćajući se ređenikima. Krist kaže: „Ne izabrate vi mene, nego ja izabrah vas i postavih vas da idete i rod donosite”.

On je izabrao, bio je prvi koji je pozvao, a mi smo se odazvali. Čovjek se pita zašto baš mene. Kako to Gospodine da si mene pozvao? Zar nema nekih drugih, možda boljih, pobožnijih, učenijih? Apostoli su na Isusov poziv spremno ostavili svoje mreže, obitelji, prijatelje i pošli su za Njim. Isus poziva u svako vrijeme, jer kroz svih 20 stoljeća povijesti Crkve uvijek je bilo onih koji su bili pozvani. Kada je Krist govorio dvanaestorici apostola zapravo je govorio svima nama. Govorio im je kako ih više ne zove slugama, već prijateljima. Kako nam je drago kada u običnom ljudskom životu otkrijemo ljude koji su nam prijatelji i s nama su u teškoćama. Ima li nešto veće od toga kada nam Isus kaže 'vi ste moji prijatelji'? Na poseban način to govori nama svećenicima koje je pozvao. Dakako da svako prijateljstvo ima neke svoje zakonitosti, a prijatelji smo Isusa kada smo blizu Njega i oslušujemo Njegove riječi koje nam govori, posebno zapovijed ljubavi. No, Isus, osim što nas poziva, On nas i šalje. Tako ste i vi, dragi ređenici, poslani, Crkva vas šalje. Niste postali svećenici za sebe, već za druge. Poslani ste činiti boljim svijet u kojem živimo, našu biskupiju, naše župe, naš hrvatski narod. Pred svijetom koji je oko nas, koliko god težak bio, ne zatvaramo oči. To je naš poziv koji smo prepoznali. Kao Božji prijatelji od sada idete na drukčiji način, opečaćeni sakramentom svetoga reda, poručio je ređenima varaždinski biskup.

Nakon obreda ređenja, ređenike su u svećeničko ruho odjenuli njihovi župnici Josip Hadrović iz Trnovca, Žarko Pavlović iz Miholjanca, Ivan Žmegač iz Svetog Josipa - Banfica i Zoran Gložinić iz Ivanca.

Na kraju mise ređenici su udijelili mladomisnički blagoslov, dok je biskup Mrzljak uputio čestitke novim svećenicima, njihovim roditeljima i rodbini, župnicima, župljanima i župama iz kojih potječu i u kojima su odrasli te poglavarima sjemeništa, duhovnicima i profesorima Katoličkoga bogoslovnog fakulteta, kao i svima koji su molitvama dali svoj doprinos novim svećeničkim zvanjima. Pjevanje tijekom mise animirao je Zbor mladih Varaždinske biskupije.

Svećeničko ređenje u Starome Gradu

Hvarski biskup Petar Palić zaredio je 16. lipnja don Tonija Avianija u dominikanskoj crkvi Sv. Petra Veronskoga za svećenika svoje biskupije.

Stari Grad, 16.6.2018. (IKA) - Predvođeni svečano koncelebrirano euharistijsko slavlje u subotu 16. lipnja u dominikanskoj samostanskoj crkvi Sv. Petra Veronskoga u Starome Gradu hvarski biskup Petar Palić za svećenika svoje biskupije zaredio je don Tonija Avianija. Koncelebrirali su umirovljeni hvarski biskup Slobodan Štambuk te tridesetak svećenika, među kojima su bili generalni vikar i župnik Jelse i Pitava don Stanko Jerčić, hvarski dekan i župnik Vrboske i Selaca na Hvaru don Emil Pavišić, brački biskupski vikar i dekan te župnik Supetra don Toni Plenković, viški dekan i župnik Komiže don Ivica Huljev, prorektor Centralnoga bogoslovnog sjemeništa u Splitu don Ivan Urlić i prof. dr. Tonči Matulić s Katoličkoga bogoslovnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Uz brojne vjernike u misnom slavlju sudjelovali su bogoslovi Centralnoga bogoslovnog sjemeništa iz Splita, među kojima je bio i hvarski bogoslov Ivan Brstilo, više redovnica te Tonijevi roditelji Ivica i Katica r. Plenković i sestra Ivana sa svojom obitelji. Liturgijsko pjevanje predvodili su Faroski kantaduri i župni zbor Svete Reparate pod ravnanjem Meri Pavičić Donkić i uz orguljsku pratnju Lukrecije Lučić Lavšević.

Biskup Palić u pozdravu je istaknuo: „Kao što je radost u jednoj obitelji kad se rodi novi život, tako je radost i za svaku biskupijsku zajednicu kad se novi svećenik zaredi za

tu biskupijsku zajednicu, ali i za cijelu Crkvu. Zato vas u toj radosti pozdravljam, braćo i sestre, i drago mi je što je za mene, kao biskupa ove biskupije, ovo prvi službeni čin u ovoj biskupiji; ređenje jednoga mladoga čovjeka koji je odlučio svoj život posvetiti Crkvi i Bogu”.

Nakon Evanđelja generalni vikar Jerčić u ime Majke Crkve zaškao je od biskupa Palića da zaredi ređenika i posvjedočio da je dostojan biti zaređen za svećenika.

Potvrdivši da je ređenik izabaran za red prezbiterijata, biskup Palić u propovijedi je istaknuo kako je svećeničko ređenje posebni trenutak u životu ređenika, jedne biskupije i cijele Crkve. Ono je najprije podsjetnik svima nama da smo pripadnici svetoga izabranoga Božjega naroda, zaogrnuti kraljevskim, svećeničkim dostojanstvom. Tim dostojanstvom sve nas je odjenuo Isus Krist, da u tom dostojanstvu stojimo pred njim i prinosimo žrtvu „živu i svetu”. Ali, Isus Krist u svojoj ljubavi između nas izabire one koji, polaganjem ruku, imaju udio u njegovu svećeništvu. Od mnoštva učenika Isus je izabrao dvanaestoricu i pozvao ih imenom. Apostoli su u prvoj Crkvi po nalogu i snagom Duha Svetoga postavljali biskupe i prezbitere. Don Toni i svi svećenici svjedoče da se i danas može postati svećenik za Isusa Krista i njegovo spasenjsko djelo za ljude. Isus Krist nas poziva „blagovjesnikom biti siromasima, proglasiti sužnjima oslobođenje, vid slijepima, na slobodu pustiti potlačene, proglasiti godinu milosti Gospodnje”. Isus nas poziva na misionarsku službu, danas više nego prije. I to misionarsku službu ovdje u Hvarskoj biskupiji i u Crkvi u Hrvatskoj. „U našoj biskupiji, gdje je trenutačno 17 dijecezanskih svećenika u pastoralnoj službi, pozvani smo svi mi, i svećenici i vjernici laici, najprije Gospodina usrdno i bez prestanka moliti da nam daruje svetih svećenika, da mladi čuju i prihvate Isusov poziv, ali i mijenjati svoj mentalitet i sliku o svećeniku, koju baštinitimo iz prošlosti. U svijetu i društvu, obojonom svjetovnošću, moramo računati da se na nas, svećenike, gleda ne samo kao na navjestitelje Radosne vijesti, nego i kao na svojevrstu nagaznu minu, svojevrstu opasnost i izazov za život koji se živi bez obilježja istinskoga života u punini”, rekao je biskup Palić. Potom se usredotočio na nekoliko ključnih točaka iz liturgije ređenja, osobito dijaloga između biskupa i kandidata za ređenje. „Sv. Pavao kaže da ne propovijedamo sebe, nego Krista. Zato ćeš, dragi ređeniče, uskoro obećati svoju spremnost da ćeš 'dostojno i mudro obavljati službu Riječi u propovijedanju Evanđelja i izlaganju katoličke vjere'. Iako se svećenici često doživljavaju kao takve, ipak treba naglasiti da svećenici nisu puki funkcionari crkvenog aparata, već svjedoci i mistagozi: poslani su upoznati sestre i braću s Kristovim tajnama. Ne radimo za vlastitu korist, već smo spremni pomoći siromasima i bolesnicima i pomoći beskućnicima i potrebitima. Ima među nama fizički siromašnih i bolesnih, beskućnika i potrebnika. U mnogim slučajevima ljudi su također religiozno siromašni i psihički bolesni; a ima i religioznih beskućnika i često ne pate samo u sebi i u svijetu, već i u Crkvi. Stoga, potičem te, dragi ređeniče, da budeš dobar i pametan pastir! Nećeš moći riješiti sve probleme, izliječiti sve rane i ispuniti svaku prazninu. Ali možeš biti dobar prema svim tim ljudima i tako im jasno i jednostavno prenijeti Krista. Tada razumijemo što Ivan u prvoj poslanici piše svojim vjernicima: 'Ne ljubimo riječju i jezikom, već djelom i istinom' (1. Iv 3, 18). Nekada je to tako bolno, čak do te mjere da nam može naštetiti i oslabiti naša srca i naše snage. Ali isti apostol piše: 'Bog je veći od našega srca i zna sve' (1. Iv 3,20), pa imamo povjerenje u njega.

Dio svećeničke službe se očituje i u obećanju da ćeš se nastojati 'danomice sve tješnje povezivati s Kristom i

posvećivati se Bogu za spasenje ljudi'. Ovo ponekada može dovesti do trenutka osamljenosti, kao što je Isus, Vrhovni svećenik, to sam iskusio u Getsemanskom vrtu. U Evanđelju po Ivanu Isus nam pomaže da razumijemo o čemu se radi, naime, da budemo povezani s Kristom, 'pravim trsom', da ostanemo u njemu i time donosimo 'plod'. Ono što nije naraslo na Kristu, pravom trsu, prije ili kasnije će se 'baciti i osušiti' (Iv 15,1-8). Stoga je važna svijest da smo mi, svećenici, pozvani živjeti iz životnoga odnosa s Kristom. Svatko tko susreće nas svećenike trebao bi osjetiti da smo s Isusom na 'Ti'. To će biti moguće samo kroz svakodnevnu molitvu, svakodnevni razgovor s njim, po slavlju sakramenata, osobito svakodnevne euharistije i redovitoga slavlja sakramenta pomirenja.

Obećat ćeš da ćeš 'vršiti službu svećeništva kao pouzdan suradnik biskupskog reda u pastirskoj brizi za Gospodnje stado, pod vodstvom Duha Svetoga'. Osim toga, obećat ćeš – koji šok za uši naših suvremenika - izričito 'poštovanje i poslušnost biskupu i njegovim nasljednicima'. To, istina, ponekad može dovesti do velikih napetosti i problema lojalnosti. Međutim, treba uvijek biti svjestan da to ne činimo zato da bismo se svidjeli bilo kojem ljudskom biću, nego da tu vezu jedinstva unutar prezbiterija i s biskupom želimo i nastojimo čuvati sve do granica izdržljivosti. Tada svjedočimo da razumijemo ono što Crkva u Katekizmu kaže, odnosno da su 'prezbiteri pridruženi biskupima u svećeničkom dostojanstvu i ujedno su o njima ovisni u vršenju svojih pastoralnih djelatnosti; pozvani su da budu razboriti suradnici biskupa; oni oko svoga biskupa čine 'prezbiterij' koji zajedno s njime nosi odgovornost za mjesnu Crkvu. Od biskupa primaju dužnost za pojedinu župnu zajednicu ili za određenu crkvenu službu' (KKC 1595). Na kraju, nikada nemoj zaboraviti riječi koje ćeš čuti u trenutku primanja darova kruha i vina: 'Primi darove svetoga naroda koji se imaju prinijeti Bogu. Budi svjestan onoga što ćeš činiti, provodi u djelo ono što ćeš obavljati i život svoj suobličuj otajstvu Križa Kristova'. Drugim riječima, dragi don Toni, budi svet, odnosno autentičan i živi ono što ćeš propovijedati. Božji narod, kojemu ćeš biti poslan, ima pravo od tebe i od svih svećnika očekivati bespriječnost života i odgovornost u vršenju službe. Ta će autentičnost svećeničkog života biti prepoznatljiva i prepoznata u prijateljskoj riječi, strpljivosti, otvorenom pogledu, ugodnom razgovoru, u pristojnom ponašanju i dobrohotnom ophođenju s ljudima. Sve suprotno ovome je često znak nezrelosti i neozbiljnog i neodgovornog prihvaćanja i življenja svećeničke službe.

U četvrtom poglavlju Jeremijine knjige, Jahve Bog po Jeremiji upućuje poruku izabranom narodu: 'Prokrcite sebi prljuše, ne sijte po trnjacima' (Jer 4,3). U propovijedanju i misijskom poslanju Crkve leži izazov, šansa, uspjeh i radost svećeničke službe danas i sutra. Uvijek je bilo tako, pa i ti čini tako i budi takav. Uvijek traži najbolji način i mogućnost da drugima približiš Kristovo lice. I neka tvoj život bude odsjaj Kristove ljubavi i njegova milosrđa", poručio je biskup Palić i potom zaredio za svećenika don Tonija Avianija, koji se, nakon ređenja, u euharistijskom slavlju pridružio ostalim koncelebrantima.

Toni Aviani rođen je u Splitu 14. ožujka 1978. godine. Osnovnu školu završio je u Starom Gradu, a gimnaziju u Jelsi. Od trećega do osmoga razreda osnovne škole bio je ministrant u dominikanskoj crkvi Sv. Petra Mučenika u Starom Gradu. Nakon gimnazije upisao je studij na Pomorskom fakultetu u Splitu, odjel oceanografije i ribarstva. Pri kraju tog studija upisao je teologiju u Zagrebu, a zatim u Splitu.

38. susret ministranata Splitsko-makarske nadbiskupije

U organizaciji Ureda za pastoral duhovnih zvanja u Nadbiskupskom sjemeništu u Splitu okupilo se 16. lipnja više od 300 ministranata osnovnoškolaca i srednjoškolca iz 23 župe.

Split, 16.6.2018. (IKA) - U organizaciji Ureda za pastoral duhovnih zvanja u subotu 16. lipnja u Nadbiskupskom sjemeništu u Splitu održan je 38. susret ministranata Splitsko-makarske nadbiskupije. Na susretu se okupilo više od 300 ministranata osnovnoškolaca i srednjoškolca, iz 23 župe, a u pratnji su bili njihovi svećenici i voditelji ministrantskih zajednica.

Cilj susreta, koji se svake godine održava po završetku školske nastave, je potaknuti rast u zajedništvu i prijateljstvu s Kristom, raditi na osjećaju pripadnosti i ljubavi prema Crkvi, nadbiskupiji i župnoj zajednici, osvještavanje smisla i važnosti služenja kod oltara te promocija i animacija duhovnoga poziva.

Riječi dobrodošlice svim okupljenima uputio je don Jure Bjeliš, povjerenik za duhovna zvanja i rektor Centralnoga bogoslovnog sjemeništa. Istaknuo je da je ovaj susret kruna brojnih njihovih susreta koji se događaju za vrijeme školske godine, posebno istaknuvši Ministrantsko malonogometnu ligu, a podsjetio je i na ministrantsko ljetno koje će se održati u srpnju u marijanskom svetištu u Vepricu. „Danas smo se okupili na druženju, zabavi, igri i molitvi. Vi ste bogatstvo naše Crkve stoga zajedno s vama želimo moliti i na putu vašeg života vas pratiti, da izrastete u poštene i dobre ljude i vjernike“, rekao je don Jure. U prvom dijelu susreta ministranti su se natjecali u znanju o temi „Marija - uzor obitelji“. Najprije su pristupili pisanom dijelu, a potom je odigran i kviz znanja.

Središnji je događaj bilo svečano koncelebrirano euharistijsko slavlje koje je predvodio splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić. Tradicionalna velika procesija oko sjemenišne zgrade ove se godine zbog kiše nije održala. Pozdravivši sve ministrante i njihove voditelje mons. Barišić kazao je kako je svaki put kada dođe u posjet župama sretan kada vidi koliko je mnogo ministranata oko oltara i kako su dobri i radosni. U propovijedi je spomenuo velikog proroka Iliju, koji je u svojoj starosti i na izmaku snaga svoj proročki plašt bacio na mladog Elizeja koji je ostavio rad na njivi i svoje volove te prihvatio naviještati Boga. Isto je tako Isus Krist bacio pogled na svoje učenike, koji su ostavili ribarenje i krenuli širiti Radosnu vijest. „Gospodin je bacio pogled na vas, dragi ministranti, a vaše ministrantske haljine su poput Ilijina plašta. Gospodin vas želi pratiti u vašem odrastanju i životnom putu. Vi ste najbliži oltaru na kojem se događa najveći gest ljubavi. Toliko veliko povjerenje ima u vas. Uzvratite mu pogled“. Istaknuo je da kao ministranti Kristu služe te da imaju dostojanstvo i razinu njegovih učenika. „Ogrnuo vas je plaštom svoje ljubavi. Neka vas ta ljubav prati, štiti i bude prepoznatljiv znak u vašem životu. Još radosnije i ponosnije služite mise u svojoj župi“, zaželio je nadbiskup.

Nakon euharistijskog slavlja uslijedilo je zajedničko druženje uz hranu i piće te sportski i rekreativni dio - natjecanja u nogometu, košarci, graničaru, povlačenju konopca i šahu. Na samom kraju don Jure Bjeliš udijelio je prigodne darove - slatkiše, knjige, medalje i pokale najboljim ekipama iz kviza znanja te iz sportskog dijela natjecanja.

Najbolji u kvizu znanja bili su ministranti sa Sućidra (Split) sa 159 bodova, a drugo mjesto osvojila je ekipa iz Kaštel Lukšića sa 158 bodova. U nogometu među starijim ministrantima prvo mjesto pripalo je župi Pujanke (Split), drugo župi iz Kaštel Lukšića, a treće župi sv. Nikole -

Metković. Među mlađima prvi su ministranti s Neslanovca (Split), drugi dolaze iz Opuzena, a treći s Kamena (Split). Najbolji iz košarke bili su ministranti župe Košute, potom župe s Poljuda (Split), pa župe s Brda (Split). U igri graničar među starijim ministrantima pobijedila je župa Kaštel Gomilica, a drugi najbolji bili su ministranti s Pujanki (Split). Među mlađima pobjednici su bili iz župe Gospe od Otoka (Solin), a drugi iz Opuzena. U potezanju konopca najbolji stariji ministranti su iz župe Gospe od Otoka (Solin), a druga je bila župa Košute. Među mlađima pobijedila je ekipa iz Opuzena, a drugi u mili ministranti s Raduna (Kaštel Stari). Najbolje ministrante šahiste ima župa Pujanke (Split), a slijedi ih župa s Poljuda (Split). Susret je završio zajedničkom molitvom.

VI. nacionalno hodočašće HKDMST-a

VI. nacionalno hodočašće članova Hrvatskoga katoličkog društva medicinskih sestara i tehničara okupilo je 16. lipnja u prostorima Vikarijata Osijek oko 130 sudionika.

Osijek, 16.6.2018. (IKA/TU) - VI. nacionalno hodočašće članova Hrvatskoga katoličkog društva medicinskih sestara i tehničara (HKDMST) održano je 16. lipnja u Osijeku u organizaciji osječkoga ogranka pod vodstvom Sanje Višević. Oko 130 sudionika okupilo se u pastoralnim prostorima Vikarijata Osijek, a program hodočašća, nakon pozdravnih govora i predstavljanja ogranaka, sadržavao je predavanje „Sestrinstvo između profesionalizma i osobnoga poziva“ biskupskoga vikara za pastoral grada Osijeka mons. dr. Vladimira Dugalića, duhovni nagovor „Ovisnost i sloboda“ duhovnika HKDMST-a Osijek preč. Ivana Jurića, te svjedočenje mladića iz Zajednice Cenacolo, kojoj je preč. Jurić također duhovnik. Uslijedilo je misno slavlje u kapeli Sv. Roka te turistički obilazak središta i znamenitosti Osijeka. Program je, kao i misno slavlje obogatio Zbor medicinskih sestara KBC-a Osijek.

„Nijedna katolička udruga nije svrha samoj sebi. Ona uvijek mora biti svjesna da je dio Crkve u njezinu evangelizacijskom poslanju i da uprisutnjuje Crkvu kao sakrament spasenja. Ako se radi o HKDMST-u – to znači da ste vi, vjernici, koji žele udruženim snagama širiti evanđelje unutar svoje struke. Ovakva hodočašća pomažu da se obnovite, stanete pred sebe i pred Krista, te osnaženi u ime Crkve možete djelovati među zdravstvenim djelatnicima, medicinskim sestrama i tehničarima“, poručio je mons. dr. Dugalić, pozdravljajući prisutne. Riječi dobrodošlice uputio je i duhovnik Jurić. Podsjetio je kako je zaštitnica HKDMST-a Gospa Lurdska te potaknuo na molitvu desetice krunice.

Nacionalna predsjednica Slavica Janković izrekla je zahvalu na srdačnom gostoprimstvu i radost što se to hodočašće održava baš u Osijeku, te istaknula: „Lijepo je doći s molitvom gdje god došli, a ovdje se i očekuje da molimo i budemo posebni; da budemo raspoloživi, ljubimo jedni druge... Pozdravljam sve ogranke koji postoje, a to je lijep broj ogranaka, no poglavito one koji su došli i uveličali ove dane.“ Uslijedilo je predstavljanje ogranaka i prigodno darivanje. Ana Dokić predstavila je HKDMST ogranak Split, Lucijana Matković ogranak Sinj, Marija Rakić ogranak Šibenik, Marina Drožibob ogranak Karlovac, Marica Gajčević ogranak Vukovar, Jadranka Radović ogranak Vinkovci, a prisutne su bile i članice ogranka Zagreb pod vodstvom nacionalne predsjednice. „Bolesni i osobe s invaliditetom, pa i onim najtežim, imaju svoje neotuđivo dostojanstvo i nikada ne smiju postati puki objekti naše zdravstvene skrbi“, naglasio je mons. Dugalić, uvodeći u predavanje. Pojasnio je da to uvelike ovisi o sestrinstvu kao osobnom pozivu i rekao: „To je jedan relacijski odnos

koji sadrži odnos prema sebi i odnos prema drugome, ali - ako ste dio katoličke udruge - i relacijski odnos prema Bogu. Ne može se ostati samo na razini puke profesionalnosti, nego vaši odnosi i odluke moraju prožimati više dimenzija. Ono što je specifično za sestru koja se definira kao vjernica jest prije svega autentičan odnos prema bolesniku koji se mora razlikovati od odnosa koji će imati netko tko nije vjernik, no također je i dobar, i human. Vi u odnos prema bolesniku uvijek morate unijeti transcendentnu dimenziju - ljubav prema Bogu, koja se pretače u ljubav prema čovjeku.“

U nastavku predavanja mons. Dugalić osvrnuo se na poimanje rada te nužnost stjecanja i razvijanja načela, vrlina i kreposti. „Kreposna struktura osobnosti daje zdravstvenim djelatnicima duhovnu snagu da ne podlegnu napasti karijerizma i koristoljublja, a bezlični profesionalizam ne zaodjenu u hladnu pristojnost i ravnodušnost, nego da karijeru shvate kao cjeloživotno stjecanje znanja i vještina u svrhu što bolje zdravstvene skrbi o bolesnicima, a nužnost profesionalnosti prožmu ljubavlju i dobrotom koja rađa istinskom zauzetošću prema onima koji su povjereni njihovoj zdravstvenoj skrbi“, poručio je prisutnima.

„Nema tablete protiv kocke, nema tablete protiv droge, to odgovorno tvrdim“, rekao je uvodeći u duhovni nagovor preč. Jurić. Osvrnuo se potom na knjigu prof. dr. Tomislava Ivančića „Ovisnost i sloboda“ i citirao: „Ovisnost razara čovjekovu egzistencijalno-duhovnu strukturu, a onda može konvertirati i u psihosomatske bolesti. Zato od ovisnosti treba najprije liječiti duhovnu strukturu.“ No, čovjek može biti ovisan i o poslu, navezan na svoje selo ili grad, biti ovisnik o društvenom položaju, političkom uspjehu, bankarskom i gospodarskom napretku, pohvalama, nagradama, pozitivnim reakcijama ljudi..., rekao je duhovnik i ponovno citirao: „Općenito rečeno, krize i ovisnosti nastaju tamo gdje se ljudi nisu vezali na temeljnu egzistenciju i smisao života koji je Bog, nego lutaju tražeći vlastite ciljeve, uspjehe, živote i smisao.“ Pitajući „Gdje je izlaz iz ovisnosti?“ preč. Jurić podsjetio je na riječi sv. Pavla o čovjekovoj razdijeljenosti u sebi i od čega ga može osloboditi samo Krist. Pozvao je potom Filipa, Pavla i Ivana, članove Zajednice Cenacolo, da iznesu svoje iskustvo ovisnosti i izlazak iz nje, što je sudionike hodočašća duboko dirnulo.

Misno slavlje u kapeli Sv. Roka predvodio je mons. Dugalić, a uz preč. Jurića koncelebrirao je i fra Filip Milanović iz župe Gospe van Grada u Šibeniku. Osvrćući se na evanđeoski ulomak o izlječenju deset govavaca, mons. Dugalić istaknuo je kako je onih devet, koji se nisu vratili zahvaliti Isusu, počinilo grijeh neprepoznavanja Božjega djelovanja u svome životu te osvijestio da se to često događa. „Čuda se događaju i oko nas, pitanje je prepoznajemo li ta čuda. Često ih ne vidimo. Čak i kada se u bolnici dogodi neko ozdravljenje to pripisujemo medicini, okolnostima, uzdajemo se u svoje snage ili čak i sebi pripisujemo uspjeh. Ostajemo nezahvalni jer ne trebamo zahvalnost, odbijamo priznati da nam je Bog pomogao“, rekao je propovjednik. Naglasio je potom: „No, jedan od desetorice ipak prepoznaje Božje djelovanje i dolazi zahvaliti, a iz zahvale dolazi dar vjere, novi život koji se očituje u radosti i predanju. Želio bih da vi, kao članovi ovoga Društva, znate prepoznati Božje djelovanje u svome životu, i da iz toga prepoznavanja proistekne zahvala za ono što Bog čini, a iz zahvale - istinsko povjerenje i vjera u Isusa Krista. Tek u takvoj egzistencijalnoj vjeri, koja proizlazi iz živoga susreta s Kristom, nastaje logika ljubavi koju možete pretočiti u svoje profesionalno djelovanje.“

Znanstveni skup o don Kostu Selaku

Međunarodni znanstveni skup o don Kostu Selaku (1893. - 1968.), svećeniku i glazbeniku kojeg se mnogi vjernici, a posebice stanovnici Pelješca i danas sjećaju, održan je 16. lipnja uz 125. obljetnicu rođenja i 50. obljetnicu smrti u crkvi Sv. Vlaha i Zadrudnom domu u Janjini.

Janjina, 16.6.2018. (IKA) - Međunarodni znanstveni skup o don Kostu Selaku (1893. -1968.), svećeniku i glazbeniku kojeg se mnogi vjernici, a posebice stanovnici Pelješca i danas sjećaju, održan je u subotu 16. lipnja uz 125. obljetnicu rođenja i 50. obljetnicu smrti u crkvi Sv. Vlaha i Zadrudnom domu u Janjini.

Susret je počeo u župnoj crkvi misnim slavljem koje je predvodio dubrovački biskup Mate Uzinić uz koncelebraciju domaćeg župnika don Mate Puljića te drugih svećenika. Propovijed je održao umirovljeni svećenik Dubrovačke biskupije don Božo Baničević. Govorio je o svećeničkom pozivu s posebnim osvrtom na svećenike rođene u Janjini, njih devet. Ukratko se osvrnuo i na svećenike rođene u Korčuli koji su djelovali u nizu u Janjini, Trsteniku i ostavili veliki utjecaj na sakralnim objektima, u kulturi, liturgiji, crkvenoj glazbi, naročito u pasionskoj baštini Velikog tjedna, a ukupno ih je bilo 17. Nakon mise biskup Uzinić otkrio je spomen-ploču pokojnom don Kostu Selaku u porti crkve.

Usljedio je simpozij u Zadrudnom domu u Janjini tijekom kojeg je šesnaestero izlagača govorilo o četrnaest različitih tema vezanih uz osvjetljavanje života, djela i vremena u kojem je živio pokojni janjinski župnik.

U pozdravnom govoru domaći župnik don Mato Puljić kazao je kako su Slovenci i Hrvati svojevrstan europski most između istoka i zapada te kako je ta veza uprisutnjena i po župniku don Kostu Selaku u Janjini i zahvaljujući toj kombinaciji predstavlja paradigmu utjelovljena europskog katolištva.

Nazočnima se obratio i biskup Uzinić koji je iskazao veliko zadovoljstvo što je mogao sudjelovati na ovom znanstvenom skupu koji govori o don Kostu Selaku.

Među izlagačima na skupu bili su Petra Leben Seljak, Miha Naglič, Marija Stanonik, Vinicije B. Lupis, Božo Baničević, Marina Filipović, Franc Križnar, Štefan Alojzij Ferenčak, Ruža Domagoja Ljubičić i Tihomir Prša, Stipica Grgat, Josip Degl'Ivegllo, Sanja Žaja Vrbica, Vinko Didović i Tonko Barčot te Barbara Riman.

Međunarodni znanstveni skup organizirali su Općina Janjina i župni ured sv. Vlaha Janjina.

Don Kosto (Konstantin) Selak, sin Frana i Marijane, rodnom je iz mjesta Žiri (Ljubljanska nadbiskupija), rodio se 24. kolovoza 1893. godine. Gimnaziju je pohađao u Ljubljani, teologiju u Dubrovniku, gdje je kao redovnik/franjevac zaređen 23. travnja 1917. u crkvi Male Braće.

Službovao je po raznim samostanima i župama (Trst, Kuna, Orebić, Cavtat, Punat/Krk) do 1932. godine. U listopadu 1932. dobio je eksklaustraciju i prešao među dijecezanski kler Dubrovačke biskupije. Na Novu 1933. godinu započinje službu dušobrižnika u Smokovljanima, ali već od kolovoza 1933. preuzima župu Janjina. Tijekom 1935. potvrđena mu je sekularizacija i inkardiniran je u biskupiju, te kao član ove biskupije upravlja župom u Janjini do lipnja 1960. g. Više puta je eskurirao kapelaniju Trstenik. Bavio se glazbom. Nostalgija ga vuče u rodni kraj, te umirovljen odlazi i od 1960. živi u Brezju. Umro je 12. lipnja 1968. g.

Završetak Godine Križevačke eparhije

Svečanom arhijerejskom liturgijom sv. Ivana Zlatoustog koju je u katedrali Presvete Trojice u Križevcima predvodio križevački vladika Nikola Kekić završena je 17. lipnja Godina Križevačke eparhije o 240. obljetnici njezine uspostave.

Križevci, 17.6.2018. (IKA) – Svečanom arhijerejskom liturgijom sv. Ivana Zlatoustog koju je u katedrali Presvete Trojice u Križevcima predvodio križevački vladika Nikola Kekić završena je u nedjelju 17. lipnja Godina Križevačke eparhije o 240. obljetnici njezine uspostave.

U susluženju liturgije bili su zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić, zadarski nadbiskup i predsjednik HBK Želimir Puljić, đakovačko-osječki nadbiskup Đuro Hranić, te biskupi varaždinski Josip Mrzljak, sisački Vlado Košić, bjelovarsko-križevački Vjeloslav Huzjak, dubrovački Mate Uzinić, gospičko-senjski Zdenko Križić, vojni ordinarij Jure Bogdan, kao i zagrebački pomoćni biskupi Ivan Šaško i Mijo Gorski, tajnik Apostolske nuncijature mons. Janusz Stanislaw Blachowiak, umirovljeni đakovačko-osječki nadbiskup Marin Srakić. Suslavili su i svećenici Žumberačkog vikarijata predvođeni vikarom Željkom Pajićem. Na liturgiji su se okupili domaći vjernici, kao i hodočasnici pristigli sa Žumberka, te predstavnici grada Križevaca i Koprivničko-križevačke županije.

Na početku homilije kardinal Bozanić napomenuo je kako se u sastavu Zagrebačke crkvene pokrajine nalazi i sufraganska biskupija Križevačka eparhija, što predstavlja posebnost i bogatstvo. Podsjetio je kako su katolici istočnog obreda koji sačinjavaju Križevačku eparhiju sa svojim bizantsko-slavenskim obredom hrvatske, ukrajinske i rusinske baštine članovi jedne, svete katoličke i apostolske Crkve. Istaknuo je da to uključuje liturgijske, bogoslovne, duhovne i pravne posebnosti. Vjernike rimokatolike kardinal Bozanić pozvao je da vrednuju i poštuju posebnost ove samosvojne Crkve, te da pomognu braći i sestrama istočnog obreda da žive svoje obredno bogatstvo prema svojim posebnim uredbama. Katolike istočnog obreda kardinal je pak pozvao: „Njegujte i čuvajte svoju bogatu baštinu, cijenite svoj obred i u njemu odgajajte svoju djecu". „Čuvajmo i živimo vjeru svojih otaca, vjeru kako su nam je predali naši pređi i budimo ponosni na nju. Ne zaboravimo da su vjernici kako rimokatolici tako i vjernici katolici istočnog obreda svoju katoličku vjeru u davnoj i nedavnoj prošlosti u nas često svjedočili i do mučeništva", poručio je kardinal.

U nastavku homilije kardinal Bozanić osvrnuo se na dva razdoblja ove samostojne Crkve. Prvo razdoblje počinje godine 1611. kad je biskup Simeon Vratanja u Rimu s Apostolskom Stolicom sklopio uniju te tako obnovio crkveno zajedništvo. Kardinal je naglasio kako za obnovu toga crkvenoga zajedništva velike zasluge ima i zagrebački biskup Petar Domitrović koji je Marčanskoj biskupiji darovao dio posjeda Zagrebačke biskupije, te župnik u Kloštru Ivaniću Martin Dubravić koji se snažno zauzimao za vjernike te biskupije. Drugo razdoblje za grkokatolike u Hrvatskoj počinje godine 1777. Posljednji marčanski biskup Bazilije Božičković godinama je nastojao da se umjesto Marče za grkokatolike osnuje jedna nova biskupija u Hrvatskoj. U tome su ga podupirale mnoge utjecajne osobe na Bečkom dvoru, a najviše austrijska carica i hrvatsko-ugarska kraljica Marija Terezija. Ona je kao baštinica privilegija apostolske kraljice godine 1776. za grkokatolike osnovala Križevačku biskupiju. Papa Pio VI. je 17. lipnja 1777. bulom „Charitas illa" i kanonski ustanovio Križevačku eparhiju, a za prvoga biskupa imenovao dotadašnjega marčanskog biskupa Bazilija Božičkovića. Kardinal je podsjetio kako su u sastav Marčanske biskupije uz

grkokatolike Hrvate ušli i grkokatolici Rusini u Bačkoj, a 1924. godine i grkokatolici Ukrajinci u Bosni i grkokatolici Makedonci. Urušavanjem komunističkog režima i uspostavom novih država ovog dijela Europe došlo je i do novog ustroja Katoličke Crkve u nas. Križevačkoj eparhiji danas pripadaju vjernici grkokatolici u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i Sloveniji. Prošlog mjeseca uspostavljena je Strumičko-skopljanska eparhija za vjernike katolike istočnog obreda u Makedoniji, a za grkokatolike u Srbiji ranije je uspostavljen novi Apostolski egzarat u Vojvodini.

Križevačka eparhija odlikuje se bogatstvom posebnosti i jedinstvom u različitosti. Tu su tri naroda Hrvati, Ukrajinci i Rusini, tri duhovne baštine, tri jezika. Stoga smijemo slikovito reći da Katolička Crkva u Hrvatskoj još od godine 1611. diše na oba plućna krila kako je to volio naglašavati sveti papa Ivan Pavao II., rekao je kardinal, te nastavio: „To je naša hrvatska crkvena baština koja nas sve poziva i obvezuje na uzajamno upoznavanje, suradnju i bratsko poštovanje“. Svećenicima Križevačke eparhije obratio se riječima: „Molim i želim da velikodušnom i strpljivom pastoralnom ljubavlju okupljate i hrabrite svoje vjernike. Budimo u tome jedni drugima od pomoći, jer imamo plod za posvećenje, a svršetak život vječni“. Neka Presveta Trojica, Trojedini Bog Otac i Sin i Duh Sveti po zagovoru presvete Bogorodice, Majke Crkve i svetih triju svetitelja Bazilija Velikoga, Ivana Zlatoustoga i Grgura Bogoslova, nebeskih zaštitnika Križevačke biskupije, svetoga mučenika za jedinstvo kršćana Marka Križevčanina i blaženoga Alojzija Stepinca, svjedoka čiste savjesti, obdaru obiljem milosti pastire i vjerni puk Križevačke eparhije i sveopće Crkve Katoličke, zaključio je kardinal Bozanić.

Na kraju liturgije zahvalnu riječ uputio je vladika Kekić. Pjevanje je predvodio katedralni zbor u zajedništvu s pjevačima HPD „Kalnik“ pod ravnanjem Ozrena Bogdanovića.

Zlatna misa vlč. Stjepana Sokolovića

Svećenik Đakovačko-osječke nadbiskupije Stjepan Sokolović proslavio je 50 godina svećeništva 17. lipnja u svojoj rodnoj župi Pohođenja Blažene Djevice Marije u Šumeću.

Šumeće, 17.6.2018. (IKA) - Svećenik Đakovačko-osječke nadbiskupije Stjepan Sokolović proslavio je svoju zlatnu misu - 50 godina svećeništva pod geslom „Gospodin je pastir moj, ni u čem ja ne oskudijevam“ (Ps 23) u zajedništvu s desetak svećenika, među kojima je bio generalni vikar Đakovačko-osječke nadbiskupije mons. Ivan Čurić, u nedjelju 17. lipnja u svojoj rodnoj župi Pohođenja Blažene Djevice Marije u Šumeću kod Slavenskog Broda.

Na misi je propovijedao župnik i upravitelj Gospina svetišta u Aljmašu Ante Markić. Ocrtavajući život i djelo zlatomisnika, naglasio je kako je od svoje mlade mise koju je slavio 14. srpnja 1968. u Šumeću dosad služio više od 18.500 misnih slavlja. Posvjestivši kako je svećeništvo odgovor na Božji poziv, služenje Bogu koji je vječan i vjeran, ustvrdio je da je tu zlatomisnik služeći vjerno i požrtvovno Bogu i ljudima kroz pola stoljeća ostavio velikog traga. „O zlatni jubilej veže se i zlatna boja, a zlatna boja je ne samo boja vječnosti već i sunca i sunčane svjetlosti. I za svećeništvo možemo reći da donosi ljudima sunce, svjetlo nade i smisla na životnom putu, jer im donosi Krista koji je svjetlo svijeta i sunce pravde. Ma, tko može donijeti više svjetla od onih koji navješćaju Evanđelje, dijele milosti sakramenata“, rekao je među ostalim propovjednik. Dodavši kako tim slavljem žele Gospodinu zahvaliti za zlatomisnikovih 50 godina djelovanja u brojnim župama u kojima su mnogobrojna djeca, mladi, odrasli vjernici preko

njega smjelo primili Božje svjetlo, pozvao je vjernike da mole za nova duhovna zvanja tako potrebna Crkvi.

Zahvalivši Bogu na svojim roditeljima, rodbini, svećenicima, redovnicama s kojima je surađivao, svojim župnim suradnicima, dobrom zdravlju, zlatomisnik je posebno Bogu zahvalio na mnogim mladima koje je poslao u duhovni poziv, a posebno na njih osmero koji su ustrajali i danas su svećenici i redovnice. Među njima su trojica svećenika Đakovačko-osječke nadbiskupije: generalni vikar Ivan Čurić, dr. Stjepan Radić i Ivica Martić, zatim s. Paola Kljajić, domaća kćer, i njegova nećakinja Iva Slivka, misionarka u Brazilu, koji su bili na slavlju. Zahvalio je svojim župljanima na dobroj suradnji, poručivši im da ih sve nosi u svome srcu.

Čestitke zlatomisniku uime nadbiskupa Đure Hranića i umirovljenoga Marina Srakića, uputio je mons. Čurić. Naglasivši kako su ponosni na njega, jer je doista bio pravi pastir svojih vjernika, uime župljana čestitke su uputili Zlatko Hnatašen iz Šumeća i Antun Brzić iz Kaniže. Slavlje je pjevanjem uveličao zbor domaće župe iz Šumeća i zbor iz Oprisavca predvođen prof. Jasnom Stajić. Među šestotinjak vjernika isticali su se djeca i mladi odjeveni u svećane narodne nošnje. Slavlje je poslije mise nastavljeno uz zajednički ručak za obiteljskim stolom u Mjesnom domu, koje je vodio grkokatolički župnik u Kaniži vlč. Nikola Stupjak, a pjevanjem uveličao Berde band. Koliko je među vjernicima bio omiljen dalo se prepoznati i po velikom broju gostiju, njih oko pet stotina, koji su došli ne samo iz njegove rodne župe u Šumeću nego i iz Petrovaradina i Oprisavaca. Šumećani i Kanižani okitili su kako oltar tako i Mjesni dom najljepšim slavonskim ručnim radovima.

„Bio je istinski pastir svojih vjernika, imao je koncilski pristup u svom svećeničkom radu, pokazivao osjetljivost za običaje kraja u kojem je služio, znao je privlačiti u crkvu kako djecu i mlade tako i odrasle vjernike, osnivao je zborove koji su bili i veliki i kvalitetni, puno je vrijednoga i lijepoga zasijao, bio je nesebičan, vrijedan, odgovoran, mudar, intelektualan, kao istinski Božji izaslanik iza sebe je ostavio trag čovječnosti, ljubavi i zajedništva...“, rekli su među ostalim o zlatomisniku mons. Čurić, sibinski dekan Tomislav Vlaović, s. Anastazija Pitka, provincijalna glavarica sestara bazilijanki te predstavnici rodbine i njegovih prijašnjih župa iz Petrovaradina i Oprisavaca.

Zlatomisnik Sokolović rođen je 16. kolovoza 1943. godine u uzornoj katoličkoj obitelji oca Vinka i majke Kate, rođene Klem, koji su uz njega imali još šestero djece, od kojih je dvoje umro kao mali. Osnovnu školu pohađao je u Šumeću, Bebrini i Slavonskom Brodu, sjemenište na Šalati i licej u Đakovu. Teologiju je završio u Đakovu gdje je na Petrovo 1968. zaređen. Prvi dekret bio je služba župnog vikara u Valpovu, ali nakon par dana postaje župnikom u Petrovaradinu. Kada su se franjevci povukli s tekijskog svetišta imenovan je suupraviteljem svetišta zajedno sa Stjepanom Milerom, gdje je ostao osamnaest godina. Posebno je bio prepoznatljiv njegov rad s studentima kroz razgovore, tribine, posebne mise za njih. S raznim protestantskim skupinama djelovao je ekumenski, često držao predavanje njihovoj (zajedničkoj) srednjoj školi u Novom Sadu. Puno je truda ulagao u kvalitetu liturgijskog pjevanja te su u to vrijeme u župnom zboru bili vrhunski glazbenici. Mladi su imali svoj poseban zbor te su na svojim poldnevnim misama oni pjevali i svirali na gitarama i sintovima. Iz Petrovaradina dolazi 1986. u župu Krista Kralja u Brodski Varoš, koja je tada bio velika župa Slavonskobrodskoga dekanata. Okolnosti su bile pogodne te je kupio teren na Budainci i formirao župu Bezgrešnog Srca Marijina i teren u Vinogorju gdje je formirao župu

Uznesenja BDM. U to ratno vrijeme bilo je teško, ali su župe zaživjele te je imenovan prvim upraviteljem tih župa, u kojima je djelovao punih devet godina. Godine 1994. imenovan je za župnika u Oprisavcima, gdje se zauzeo na uređenju crkve, župnog stana i dvorišta koji su u Domovinskom ratu bili teško oštećeni. Isto je to poduzeo i u filijalama u Trnjanskim Kutima i Poljancima. Tu je u svom pastoralnom radu surađivao s vjernicima osamnaest godina. Kada je godine 2013. njegova rodna župa u Šumeću ostala bez župnika, imenovan je na tu službu.

Susret ministranata Gospičko-senjske biskupije

Susret ministranata Gospičko-senjske biskupije održan je 18. lipnja u svetištu Hrvatskih mučenika na Udbini.

Udbina, 18.6.2018. (IKA) - Po tradiciji da se biskupijski susret ministranata održava u prvi ponedjeljak nakon završetka školske godine, u svetištu Hrvatskih mučenika na Udbini upriličeno je 18. lipnja druženje poslužitelja kod oltara za Gospičko-senjsku biskupiju, koje je organiziralo Povjerenstvo za ministrante na čelu s vlč. Mišlom Grgurićem. U kripti Crkve hrvatskih mučenika oko 150-ero djece, koju su dovela četrnaestorica svećenika, gdje je udbinski župnik i upravitelj svetišta Josip Šimatović održao meditaciju uz video prezentaciju o temi „Svetost – dar za sve“, kojim je, na primjeru života nekoliko mladih kršćanskih svetaca, želio ministrantima posvijestiti da su svi kršćani pozvani na svetost.

Koncelebrirano euharistijsko slavlje predvodio je biskupijski povjerenik za ministrante vlč. Grgurić, kancelar Gospičko-senjske biskupije. Pjevanje na misnom slavlju vodio je dječji zbor župe Presvetoga Trojstva u Otočcu pod vodstvom s. Ljubomire Lešić i Gabrijele Degoricija.

Na početku euharistije vlč. Mišel sve sudionike slavlja srdačno je pozdravio i prenio pozdrav biskupa Zdenka Križića upućen posebno ministrantima, uz ispriku što zbog obveza u HBK ne može sudjelovati u toj zajedničkoj radosti. U bliskoj i dijelom dijaloškoj propovijedi, predvoditelj slavlja ministrantima je najprije posvijestio koliku čast, za razliku od ostalih vjernika u crkvi, imaju upravo oni tom privilegiranom službom. Ali, nastavio je, ministrantska služba nije samo posluživanje kod oltara, nego „ministrant je onaj koji bi svojim ponašanjem trebao biti drugačiji, koji bi svojim prijateljima trebao biti dobar primjer i uzor“. Potom je vlč. Mišel, na temelju evanđeoskog ulomka s Isusovim riječima o zadaći njegovim učenicima da budu „sol zemlje“ i „svjetlo svijeta“, istaknuo zadaću koju je Isus dao svim kršćanima, a ona se posebno odnosi na ministrante: „Vi ste izabrani da budete moji učenici pred očima svijeta, kao oni koji su u službi ljudima. Svaki osvjedočeni katolik je pozvan postati za ovaj svijet ono što je sol za hranu. Pozvani smo davati svjedočanstvo boljeg, savršenijeg života... Na nama je da se zalažemo uvijek za ono što je plemenito i pošteno, pravedno i istinito, dobro i sveto. To znači biti pravi Isusov učenik“, naglasio je propovjednik te drugom slikom iz Isusove prisposobe 'osvijetlio' ulogu Isusovih učenika. „Svjetlo omogućuje čovjeku da nađe svoj put, da ne luta i ne zaluta. Kršćanin vjerom i životom - čitavim bićem - mora drugima biti svjetlo, putokaz do Božje istine, zalutale vraćati na Božji put. Dakle, ako on sam nije svjetlo, onda je tama: propast je sebi i drugima“, rekao je povjerenik Grgurić, oslikavši tu kršćansku zadaću ulogom svjetionika na moru, koji mornaru služi kao orijentir za sigurnu plovidbu, posebno u olujnom moru. Ali i mi kršćani „živimo u ovom svijetu kao da putujemo morem. Nekada idemo kuda treba, a nekada lutamo, pogotovo kada ne slušamo roditelje ili nismo dobri u školi. Ali imamo cilj koji uvijek trebamo gledati, a to

je naš Isus Krist. Isus je kao onaj svjetionik na moru. Zato kada ne znamo kuda trebamo ići onda tražimo Krista. I on nama pomaže, kaže nam kuda ćemo ići i kako se trebamo ponašati“, naglasio je vlč. Mišel te zaključio da kršćani upravo po prijateljstvu s Isusom Kristom postaju „svjetlost svijeta“ i tako drugima mogu pomoći kada se izgube.

U drugom dijelu susreta upriličen je domjenak, a potom rekreativni program, u kojem su se mogli opredijeliti za animacijske igre (pod vodstvom vlč. Šimatovića) ili za nogometno natjecanje u dvije skupine (pod vodstvom vlč. Stipe Zebe). U poslijepodnevnim satima, nakon što je u kripti Svetišta održano proglašenje nogometnih pobjednika i dodjela nagrada - momčadima iz Ogulina i Senja – susret je zaključen 'proglašenjem pobjednicima' svih sudionika susreta i radosnom zahvalnom molitvom.

Međunarodna konferencija o izbjeglicama

U povodu Međunarodnoga dana izbjeglica i 25 godina djelovanja u Republici Hrvatskoj JRS - Isusovačka služba za izbjeglice organizirala je 18. lipnja u dvorani Vijenac Nadbiskupijskoga pastoralnog instituta u Zagrebu međunarodnu konferenciju pod nazivom „Izbjeglice - perspektive i politike“.

Zagreb, 18.6.2018. (IKA) – U povodu Međunarodnoga dana izbjeglica i 25 godina djelovanja u Republici Hrvatskoj JRS - Isusovačka služba za izbjeglice organizirala je u ponedjeljak 18. lipnja u dvorani Vijenac Nadbiskupijskoga pastoralnog instituta u Zagrebu međunarodnu konferenciju pod nazivom „Izbjeglice - perspektive i politike“. U uvodnoj riječi ravnatelj Isusovačke službe za izbjeglice o. Tvrtko Barun, DI, kratko se osvrnuo na povijest te podsjetio kako je prije 25 godina isusovac Stjepan Kušan osnovao ured Isusovačke službe za izbjeglice u Zagrebu. „Bio je to odgovor na ratna zbivanja, a JRS se aktivirao kako bi pomogao ljudima u potrebi, bez obzira na nacionalnost i vjeru. Danas je izazov učinkovite i brze integracije, veliki broj ljudi na granici koji traže bolju budućnost za sebe i svoju djecu, koji traže sigurnost i zaštitu. Koristimo svakakve etikete da bismo ih označili i kategorizirali i na taj način obranili svoje interese. Koristimo te kategorije da bismo sačuvali identitet u koji sami možda nismo sigurni, u koji ni sami ne vjerujemo ponekad. Zašto to koristimo? Možda da barem na trenutak umirimo svoju savjest i da druge potaknemo da zaborave na onu jednu jedinu bitnu kategoriju da su to ljudi. Ako ih uspijemo ogoliti od njihove ljudskosti, možemo misliti i raditi s njima što god želimo. No, ti migranti i izbjeglice su prije svega ljudi kao i mi, 'ljudi sa svojim radostima i nadama, žalostima i tjeskobama' (usp. GS 36). U središtu naše pažnje i brige treba biti njihova ljudskost, ljudsko dostojanstvo“, naglasio je Barun.

Poseban gost konferencije bio je podtajnik Odjela za migrante i izbjeglice Dikasterija za promicanje cjelovitoga ljudskoga razvoja Svete Stolice o. Michael Czerny, DI. On je čestitajući JRS, o. Barunu predao dar pape Franje: medalju izrađenu o petoj obljetnici njegova pontifikata. Uputio je na znakovitu povezanost motiva na medalji i teme: ispružena ruka kao znak dobrodošlice onima koji bježe iz vlastite domovine u potrazi za boljom budućnosti i citat „bio sam stranac a vi ste me primili“. Na medalji je i brod koji dolazi i ljudi ga čekaju sjedeći na zemlji, a među njima netko tko nalikuje na Krista, što nosi poruku „što ste učinili bilo kome od moje braće i sestara učinili ste meni“.

O. Czerny uputio je na encikliku Laudato si' i poticaj pape Franje na promišljanje o zajedničkom domu te naglasio: „Cjeloviti ljudski razvoj je stoga naš obzor prema kojem krećemo i što pokušavamo izgraditi. To je ono što želimo

omogućiti i našoj braći i sestrama. Razvoj je ono što želimo za svaku osobu, uključujući i one koji su bili prisiljeni otići, napustiti svoj dom, i one koji su ranjivi. Misija Odjela za migrante i izbjeglice je pružiti potporu lokalnoj Crkvi, Crkvi u Zagrebu, Hrvatskoj, u ovom dijelu Europe i svakom dijelu svijetu u praćenju ljudi i u važnim odlukama koje donose na svojem putu".

Govoreći o Papinoj osjetljivosti za tu ranjivu skupinu, podsjetio je kako je upravo njegovo prvo putovanje bilo na otok Lampedusa. Odgovarajući na pitanje o čemu je Papa u tim trenucima razmišljao, o. Czerny je rekao kako su mu sigurno pred očima bili Abraham i Sara koji su krenuli u potrazi za nekim obećanjem, i Josip i njegova braća, te u konačnici Sveta obitelj koja je morala bježati od progona.

Posebno je naglasio ključne riječi na koje upućuje Papa. Na prvom mjestu je dobrodošlica, a ona znači povećati broj legalnih mogućnosti i na taj način povećati pritisak na krijumčare ljudi. Potom tu je zaštita, tj. štiti prava i dostojanstvo izbjeglica. Važno je i zalaganje, te naposljetku integracija. Rekao je da je „integracija dvosmjerni proces u kojem mi ne dijelimo samo ono što imamo kao zemlja u koju dolaze ljudi, nego otkrivamo da ljudi koji nam dolaze donose bogatstvo u onim područjima za koje nismo ni znali, hranu koju nikad prije nismo ni probali, glazbu koju prije nikad nismo čuli, čak i različiti oblici vjere mogu ojačati vlastitu vjeru, stoga je integracija dvosmjerni proces obogaćivanja".

Video-linkom svoj doprinos skupu dala je suradnica za zagovaranje JRS u Bruselu Claudia Bonamini. Govoreći iz europske perspektive, naglasila je kako su institucije EU u procesu revidiranja zajedničkog europskog sustava azila koji se sastoji od različitih dijelova zakona, svaki dio predstavlja specifičan izazov i pitanja koja se javljanja u tom području. Posebno je naglasila kao izazov osiguranje ulaska na teritorij EU osoba koje traže pravo na zaštitu. Podsjetila je kako je traženje zaštite azila temeljno pravo iz konvencije o izbjeglicama, a nalazi se i u Povelji EU o temeljnim pravima. No, upozorila je na niz otežavajućih okolnosti na koje se nailazi u praksi. „Mi u JRS bavimo se pravnim izazovima u ime osoba koje dolaze u Europu tražeći zaštitu te u procesima ujedinjavanja obitelji koje su bile razdvojene", rekla je.

Bonamini je naglasila i hitnost svijesti o dijeljenju odgovornosti, rekavši: „Želimo postići promjenu svijesti kod država članica EU, želimo postići to da države članice više ne misle samo na vlastitu dobrobit, da se dijeli odgovornost i samo na taj način se mogu osigurati sigurni uvjeti prihvata i poboljšati cijeli postupak diljem EU".

Predstavnik UNHCR-a Giuseppe DiCaro osvrnuo se na dokumente UN vezane uz izbjeglice te predstavio nastojanja UNHCR-a. Upućujući na činjenicu sve većeg broja izbjeglica, istaknuo je kako to navodi na potrebu iznalaženja novih rješenja, te sve pozvao na zajedničko djelovanje, tj. jačanje partnerstva u različitim sektorima, te poticanje novih partnerstva koja potiču inovaciju.

Vlastito svjedočanstvo sa sudionicima je podijelio Jankin Omo, izbjeglica iz Sirije koji je rekao kako mu je rat dao novi identitet u novoj zemlji. „Ja sam izbjeglica. Je li to znači da sam različit od vas, da ne mogu imati iste mogućnosti i prava", zapitao je. Rekao je kako je pronašao posao jer zna engleski jezik, no pitao se što s onima koji govore npr. samo arapski: kako će se oni snaći u Hrvatskoj, kakva je njihova budućnost, imaju li je uopće? „Ne želim biti zauvijek izbjeglica, želim biti poput vas, želim biti građanin, prijatelj, kolega. Želim se osjećati kao da sam doma. Odaberimo humanost i pobrinimo se da nikoga ne osuđujemo, a da ga prvo ne upoznamo", poručio je Omo.

Državna tajnica za europske i međunarodne odnose u Ministarstvu unutarnjih poslova Terezija Gras govorila je o azilantskoj, migracijskoj i integracijskoj politici Hrvatske. Referirajući se na izneseno svjedočanstvo, istaknula je kako je ono pokazatelj da je uspješna integracija moguća, ali i toga da postoji zakoniti način dolaska u Hrvatsku, a to je upravo ono na čemu MUP radi i na što stavlja težište. Istaknula je također „da imamo pravo štiti se od onih koji pokušavaju zaobići naše zakone i izigrati naše institucije. Jednako tako uz ono što radimo na zaštiti naše granice nastavljamo suradnju s državama u našem neposrednom susjedstvu, jer smatramo da odgovornost za sve ono što se u sferi migracijskih kretanja događa ne leži samo na Turskoj, ni Grčkoj, Italiji i Španjolskoj. To je odgovornost svih nas i nije nešto od čega se netko može proizvoljno abolirati".

U zaključnoj riječi o. Czerny rekao je da treba povećati uključenost Crkve u rješavanje pitanja izbjeglica. „Mislim da bi, što se tiče predstavnika Crkve, župnika i sl. bilo zanimljivo promišljati kako i zašto mi kao Crkva ne možemo osigurati mjesta za privremeni boravak izbjeglicama kako oni ne bi trebali biti u kampovima. Vjernici nisu protiv migranata, ali mi ih nismo pitali, nismo im pokazali kako mogu pomoći". Kao pozitivne primjere iz inozemstva spomenuo je kanadski model Community Sponsorship.

Na susretu su se okupili predstavnici državnih institucija i civilnoga društva koji se bave tom problematikom, među kojima je bila i zamjenica ravnatelja Hrvatskoga Caritasa Suzana Borko. Konferenciji je nazočio i apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Giuseppe Pinto i tajnik nuncijature mons. Janusz Stanislaw Blachowiak. Na konferenciji je bilo i više osoba koje sudjeluju u programima JRS-a.

Mladomisnici posjetili Stepinčev karmel

Nastavljajući desetljećima dugu tradiciju da odmah pošto su zaređeni za svećenike dođu zahvaliti za molitvenu blizinu sestara karmelićanki, osmorica ovogodišnjih mladomisnika posjetila su u ponedjeljak godine samostan Kraljice Karmela u Brezovici.

Zagreb, 18.6.2018. (IKA) - Nastavljajući desetljećima dugu tradiciju da odmah pošto su zaređeni za svećenike dođu zahvaliti za molitvenu blizinu sestara karmelićanki, osmorica ovogodišnjih mladomisnika posjetila su u ponedjeljak 18. lipnja godine samostan Kraljice Karmela u Brezovici.

Euharistijsko slavlje u samostanskoj crkvi Bl. Alojzija Stepinca predvodio je vlč. Kristijan Tušek u zajedništvu s duhovnikom Nadbiskupskoga bogoslovnog sjemeništa preč. Vladom Razumom te sedmoricom novozaređenih svećenika. Homiliju u euharistijskom slavlju izrekao je vlč. Dario Kral, mladomisnik Zagrebačke nadbiskupije, koji se osvrnuo na pročitani evanđeoski ulomak (Mt 5,38-42) o dosad nečuvenom Isusovu nalogu da se ne opiremo zlomu. Svi će reći da je to lijepa i snažna Isusova riječ, no rijetko ćemo čuti kako je to uistinu teško živjeti kada se čovjek susretne s nepravdom, kazao je vlč. Kral. Isus poručuje, nastavio je, da se pred nepravdom ne priklanjamo logici zla, već smo pozvani odgovoriti ljubavlju, i premda taj put vodi na križ, on tamo ne završava jer poslije križa dolazi uskrsnuće.

Istaknuo je kako Bog u svom pristupu čovjeku nije pristran te da Božja ljubav obilježena vjernošću nije ona koja se daje i povlači ovisno o našim postupcima. Takvu smo ljubav i mi pozvani ostvarivati u ovom svijetu. Ljubav je teologalna krepost i nikakav je tehnik ne može u nama ostvariti. Takva ljubav biva darovana od Isusa Krista kad smo s njime, kad s njime hodamo, kad se s njime susrećemo u Euharistiji. Ovak

ideal je moguće živjeti samo onomu koji svoj život obogaćuje molitvom, naglasio je mladomisnik.

Zahvalio je karmelićankama koje kroz molitvu, kontemplaciju i razmatranja neprestano svjedoče vrijednosti koje nas Isus poziva nasljedovati. Vi pokazujete ovom svijetu da može biti drukčiji i upravo je to ono što ovaj svijet želi vidjeti, rekao je vlč. Kral, dodajući kako smo na to svjedočanstvo u svijetu svi pozvani. Da bismo to mogli ostvariti potrebna nam je Božja snaga koju crpimo iz osobne molitve, ali i molitvena blizina drugih, zaključio je mladomisnik moleći zagovor Majke Marije, Kraljice svećenika da upravo ovogodišnji mladomisnici budu nositelji promjene, nositelji onog Božjeg u ovom svijetu.

Po završetku euharistijskog slavlja mladomisnici su se zadržali u razgovoru s karmelićankama te su im se preporučili u molitve kako bi ustrajali u svećeničkom pozivu.

Zaključen drugi ciklus biblijsko-molitvenih večeri

Biblijsko-molitvena večer pod vodstvom povjerenika za biblijski pastoral Đakovačko-osječke nadbiskupije vlč. Krešimira Bulata održana je 18. lipnja u pastoralnim prostorima Vikarijata Osijek, u organizaciji Instituta za novu evangelizaciju „Sv. Ivan Pavao II.“.

Osijek, 18.6.2018. (IKA/TU) - Biblijsko-molitvena večer pod vodstvom povjerenika za biblijski pastoral Đakovačko-osječke nadbiskupije vlč. Krešimira Bulata održana je 18. lipnja u pastoralnim prostorima Vikarijata Osijek, u organizaciji Instituta za novu evangelizaciju „Sv. Ivan Pavao II.“. Bila je to posljednja biblijsko-molitvena večer drugoga ciklusa, a sudionici su pod vodstvom vlč. Bulata promišljali o ulomku iz 2. poslanice Korinćanima (2Kor 5, 6-10) koji je čitan na misnim slavljinama 11. nedjelje kroz liturgijsku godinu B.

Tumačeći ulomak, voditelj je pojasnio kako sv. Pavao kroz sliku iseljenosti iz vlastite domovine promatra zemaljski život i naglašava da pravi dom čovjeka nije na zemlji nego u nebu, jer prije fizičke smrti ne možemo „gledati Boga licem u lice“ niti ga „savršeno spoznati“. „Pavao pojašnjava da biti u tijelu znači biti na neki način izvan Gospodina. To ne znači da je u ovom životu vjernik odvojen od Krista, ali zajedništvo s Kristom tijekom zemaljske egzistencije nije potpuno, nije onakvo kakvo će biti nakon smrti“, naglasio je, između ostaloga, vlč. Bulat i poručio: „Želja biti s Kristom treba nadići onu da zauvijek očuvamo ovozemaljski život jer nam on prijeći da potpuno dopremo do Gospodina“.

No, naglašeno je i kako je Pavao volio život i svoje misionarsko zvanje te znao da se ne može „iseliti iz tijela“, dok Bog u svojoj providnosti ne rekne da se dovoljno naradio za evangelizaciju pogana. „On ne živi u strahu od fizičke smrti, a ni ne odustaje od svojih redovnih dužnosti iščekujući smrt“, razjasnio je vlč. Bulat. „Želja za sjedinjenjem s Kristom za vrijeme 'ovog izgnanstva' treba biti praćena mišlju i željom da se kršćanin sviđi Gospodinu. A samo po sebi je jasno da će mu se pravednici sviđjeti“, istaknuo je vlč. Bulat.

Susret je nastavljen diskusijom te zajedničkom molitvom. Vlč. Bulat zahvalio je svim sudionicima biblijsko-molitvenih večeri, ističući kako će se biblijske teme promišljati i u sljedećem ciklusu tribina u Vikarijatu Osijek.

Susret ministranata Šibenske biskupije

Susret ministranata Šibenske biskupije održan je 19. lipnja u biskupijskom marijanskom svetištu u Vrpolju.

Vrpolje, 19.6.2018. (IKA) - Susret ministranata Šibenske biskupije održan je u utorak 19. lipnja u biskupijskom marijanskom svetištu u Vrpolju. Nakon pokorničkoga bogoslužja koje je predvodio biskupijski povjerenik za mlade don Gabrijel Jagarinec uslijedilo je misno slavlje u crkvi Gospe Vrpoljačke.

Euharistiju u koncelebraciji s okupljenim svećenicima i umirovljenim biskupom Antom Ivasom predvodio je šibenski biskup Tomislav Rogić. Susret je zaključen druženjem i igrom koju su osmislili i vodili animatori Šibenske biskupije.

Biskup Rogić u homiliji je ministrantima poručio da su oni ukras euharistije. Rekao im je kako je svaki ministrant pozvan biti Isusu blizak u neposrednoj blizini. „Svaki je od vas pozvan na nešto veliko! Ma čime se u životu bavili nemojte zaboraviti prijateljstvo s Isusom. Možda u kojem od vas Gospodin budi poziv da ga još iz bližega slijedite, da jednog dana ne samo budete pored oltara nego da postanete oni koji će prinositi žrtvu mise Bogu“, poručio je biskup Rogić.

Crkva u Hrvata

Jedna od temeljnih sloboda jest i sloboda savjesti, vjere i uvjerenja

Na plenarnoj sjednici Europskoga parlamenta u Strasbourgu predstavljeno godišnje izvješće o ljudskim pravima i demokraciji u svijetu za 2017. godinu.

Strasbourg, 12.6.2018. (IKA) – Godišnje izvješće o ljudskim pravima i demokraciji u svijetu za 2017. i politici EU-a u tom području predstavljeno je u utorak 12. lipnja na plenarnoj sjednici Europskog parlamenta u Strasbourgu.

Jedna od temeljnih sloboda jest i sloboda savjesti, vjere i uvjerenja o kojoj je na raspravi govorila hrvatska zastupnica Marijana Petir, osvrćući se posebno na progon kršćana koji iz godine u godinu jača.

Petir je kolege zastupnike upoznala sa zastrašujućim brojkama koje govore o stvarnim prijetnjama kojima su kršćani diljem svijeta izloženi na dnevnoj bazi.

„3066 kršćana ubijeno je u prošloj godini prema podacima organizacije Open Doors. U pedeset zemalja svijeta koje ova organizacija istražuje, 250 milijuna kršćana izloženo je nekom obliku nasilja – od neprijateljstva ili diskriminacije pa do teškog fizičkog nasilja i, u konačnici, ubojstava“, rekla je zastupnica Petir.

Zabrinuta porastom nasilja prema kršćanima, Petir je rekla: „Smatram kako bi se EU trebala više baviti zaštitom ljudskih prava, posvetiti se zaštiti ljudi koji strahuju za svoj život, roditelja koji gube djecu, djece koja gube bezbrižno djetinjstvo, a pomoć drugih zemalja ne dopire do takvih područja.“

Pitajući kolege tko će pomoći ako EU neće, Petir je zaključila kako Europska unija ne može šutke dopuštati da se krše ljudska prava. Zastupnica je izrazila i zabrinutost da se Unija počesto bavi temama koje izlaze izvan okvira temeljnih ljudskih prava i koje ne bi trebale biti u središtu njezina djelovanja, a premalo prevencijom i sankcioniranjem kršenja ljudskih prava.

Dani svetog Ante Padovanskog u Gornjim Močilima

U Gornjim Močilima - Sijekovcu u Bosanskoj Posavini održani su od 9. do 12. lipnja Dani sv. Ante Padovanskog.

Gornje Močile, 13.6.2018. (IKA) – Dani sv. Ante Padovanskog svečano su i ove godine proslavljeni u župi sv. Antuna Padovanskog u Gornjim Močilima - Sijekovcu u Bosanskoj Posavini. Blagdanski program započeo je u subotu 9. lipnja i trajao do srijede 12. lipnja, a svakoga dana slavljena je misa. U subotu je predstavljena knjiga prof. Joze Jelinića „Gornja Močila kod Bosanskog Broda“, drugo izdanje, koje je pjesmom popratio glazbenik iz Zagreba Luka Balvan. Knjiga donosi događanja u župi Gornja Močila i okolnim naseljima, popraćena izvornih bosanskih pjesmama, koje na svoj način pričaju o povijesnim događajima i želji za ponovnim življenjem na tim prostorima, tradicijske običaje, a posebnost knjige je i to da autor u njoj donosi riječi i pojmove (izraze) kojima su u svakodnevnom životu nekada koristile osobe podrijetlom iz Gornjih Močila i okolnih naselja, a koje se i danas mogu čuti. Uglavnom su to pojmovi izvedeni iz riječi stranog podrijetla (turski, njemački, mađarski, latinski). Knjiga je ilustrirana i znakovitim fotografijama o važnijim crkvenim i društvenim događanjima u župi, kao i arhivskim fotografijama koje govore o životu, tradiciji i običajima toga kraja. U ponedjeljak 11. lipnja otvorena je izložba slika, a u utorak je održano tradicionalno deseto po redu zavjetno

hodočašće od župe sv. Antuna Padovanskog u Podvinju kod Slavenskog Broda do Gornjih Močila. Uz domaćeg župnika Ivana Tolja sudjelovalo je četrdesetak vjernika, među kojima dosta mladih, koji su unatoč visokim temperaturama više od četiri sata pješačili 13 kilometara. Putem su pjevali i molili zagovor sv. Antuna da obnovi razrušeni kraj Bosanske Posavine u kojoj je prije posljednjega rata živjelo 48.481 Hrvata katolika, a danas ih se vratilo i stalno živi tek tisuću. Zvona s njihove nove crkve i pljesak župljana dočekao je vrijedne Posavljake, koji su po dolasku položili vijence i zapalili svijeće kod spomen obilježja poginulih branitelja njihove župe. Molitvu za njihove duše i blagoslov hodočasnika predvodio je derventski dekan fra Ivan Marić. Svi su potom sudjelovali na misnom slavlju koje je u predvečerje kao i na sam blagdan s domaćim župnikom Toljem i svećenicima iz okolnih župa predvodio duhovnik zajednice Cenacolo Ivan Filipović.

Uz glazbenika Balvana slavlje su pjevanjem animirali mladići iz zajednice Cenacolo, koji su za tu su prigodu župi darovali i prelijepi Gospin kip. Kao i u predvečerje blagdana tako i na sam blagdan sv. Antuna, poslije mise vjernici su druženje nastavili uz zajednički ručak i pjesmu.

Biskup Komarica u pastoralnom pohodu Poljskoj

Boleslawiec, 13.6.2018. (IKA/TABB) - Banjolučki biskup Franjo Komarica u pratnji svoga tajnika vlč. mr. Zlatka Matića boravio je u višednevnom pastoralnom pohodu više župa biskupije Legnica u Poljskoj pokrajini Donji Šljonsk. Pohod je počeo 8. lipnja, na svetkovinu Srca Isusova, najprije susretom s gradonačelnikom grada Boleslawieca, a nastavljen u obližnjoj župi Očice, gdje žive župljani i potomci župljana župe Gumjera s desne strane donjeg toka Vrbasa u Banjolučkoj biskupiji. Oni su, kao i još mnogo tisuća poljskih katolika iz šest poljskih župa Prnjavorskoga dekanata godine 1946. na temelju međunarodnog ugovora napustili to područje i naselili se na područje dotadašnje Donje Šlezije.

Biskupa Komaricu ispred župne crkve svečano su dočekali župljani u narodnim nošnjama, te mu darivali cvijeće i otpjevali marijansku pjesmu na hrvatskom jeziku. Biskup Komarica zatim je predvodio koncelebriranu misu te u propovijedi između ostaloga podsjetio na osobitu ljubav koju je nekadašnji župnik Anto Dujlović, ubijen prije 25 godina, gajio prema Presvetom Srcu Isusovu, zbog čega je imao velikog pastoralnog uspjeha u svom radu. Biskup Komarica zahvalio je župljanima za njihovu ljubav prema dragocjenoj žrtvi mučeničke smrti njihova nezaboravnog župnika, te ih pozvao da i dalje molitvom podupiru crkveni proces koji se za njega vodi. Nakon mise biskup Komarica razgledao je prigodnu izložbu o župniku Dujloviću. Uslijedilo je višesatno druženje tijekom kojega su nastupila i razna folklorna i pjevačka društva.

U subotu 9. lipnja, na blagdan Prečistog Srca Marijina, biskup Komarica bio je gost kod više obitelji doseljenih iz Bosne te njihovih potomaka, a u poslijepodnevnim satima krenuo u župu Goscisov (nekada Novi Martinac kod Srpeca), gdje su ga također svečano dočekali župljani s kojima je slavio misu. I tamo je govorio o vjernom svećeničkom životu i mučeničkoj smrti župnika Dujlovića, koji je dan prije svoje mučeničke smrti 11. srpnja 1943. krstio dvoje djece upravo iz te župe. Nakon mise biskup Komarica je zajedno sa svećenicima i okupljenim narodom pred

spomenikom molio molitve za sve pokojne župljane iseljene župe Novi Martinac, tj. njihove sadašnje župe. U večernjim satima biskupa Komaricu u gradu Boleslawiecu dočekaao je gradonačelnik sa suradnicima te gostima i većim brojem uzvanika na otvaranju ovogodišnje 14 po redu „Balkanske fešte“. Biskup je imao prigode porazgovarati s mnogima koji su mu iznosili svoja sjećanja i veliku ljubav prema rodnom kraju u Banjolučkoj biskupiji.

U nedjelju 10. lipnja biskup Komarica predvodio je svečano koncelebrirano misno slavlje u jednoj od gradskih župa, u kojoj žive doseljenici iz Bosne i njihovi potomci. U poslijepodnevnom satima bio je „posebni gost“ na tradicionalnoj „Balkanskoj fešti“, koja je na gradskom stadionu okupila više tisuća sudionika, mahom doseljenika iz Bosne i njihovih potomaka. U ponedjeljak 11. lipnja biskup Komarica pohodio je gradsku gimnaziju, te prigradsku župu Gromatku i slavio misu, u kojoj je ponovno govorio o pokrenutom crkvenom procesu za vlč. Dujlovića te ga preporučio molitvama. Također je tim župama i školi podario sliku bl. Ivana Merza, protumačivši ukratko njegov svetački lik.

U utorak 12. lipnja biskup Komarica u Legnici se susreo s biskupom Zbigniewom Kiernikowskim te s članovima Istraživačke komisije koja je od strane domaćeg biskupa a u dogovoru s biskupom Komaricom imenovana za istraživanje života svećenika Dujlovića u sklopu pokrenutoga procesa. Zahvalio je biskupu Legnice za veliku solidarnost s Banjolučkom biskupijom, a članovima Komisije za dosada obavljene dragocjeni posao.

München: Duhovna obnova i proslava sv. Ante

Hrvatska katolička župa München prigodom blagdana sv. Ante upriličila je trodnevnu duhovnu obnovu koju je predvodio fra Božo Vuleta.

München, 13.6.2018. (IKA) - Hrvatska katolička župa München prigodom blagdana sv. Ante upriličila je duhovnu obnovu koju je od 10. do 12. lipnja predvodio fra Božo Vuleta, duhovnik franjevačkih bogoslova u Splitu i voditelj Franjevačkog instituta za kulturu mira. Svake je večeri bila molitva krunice, kateheza, euharistijsko slavlje i klanjanje, a cijeli je duhovni program predvodio i osmislio fra Božo Vuleta.

Od ponedjeljka 11. lipnja svojim pjevanjem duhovna događanja obogatila je Zbor bogoslova Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja pod vodstvom fra Frane Bosnića i orguljaša Pere Prosenice. Bogoslovi su, pored pjevanja, predmolili krunicu i čitali liturgijska čitanja. U slobodno vrijeme župnik fra Boris Čarić zajedno s fra Petrom Komljenovićem i fra Filipom Mimicom, organizirali su prigodno razgledavanje grada i njegovih znamenitosti kako bi bogoslovi što bolje upoznali ambijent u kojem djeluju franjevci u Münchenu.

Na svetkovinu sv. Ante, 13. lipnja, svečano euharistijsko slavlje predvodio je fra Božo Vuleta. U koncelebraciji bili su župnik fra Boris Čarić te kapelani fra Filip Mimica i fra Marinko Vukman. Bogoslovi su pjevanjem i čitanjem uveličali euharistijsko slavlje na kraju kojeg je, na veliku radost djece i njihovih roditelja, bio blagoslov djece i ljljiana. Mnogobrojni Hrvati koji su ispunili crkvu Sv. Pavla, svojom su prisutnošću i radošću posvjedočili da je sv. Ante uistinu svetac cijeloga svijeta i da svojim primjerom i danas privlači sve narode da život i djelovanje oblikuju po Isusu Kristu, kojemu je on gorljivo služio.

Obnovljen običaj blagoslova djece i mora u Sutomorama *Nakon gotovo 60 godina u Sutomorama je, na poticaj mještana, ovogodišnja proslava sv. Antuna Padovanskog obilježena obnavljanjem blagoslova mora i djece na plaži.*

Sutomora, 13.6.2018. (IKA) - Nakon gotovo 60 godina u Sutomorama je, na poticaj mještana, ovogodišnja proslava sv. Antuna Padovanskog obilježena obnavljanjem blagoslova mora i djece na plaži. Blagoslovu, koji je počeo u 13. lipnja poslijepodnevnom satima, nazočio je veći broj mještana katoličke i pravoslavne vjeroispovijesti s djecom koja su u rukama nosila cvijeće.

Okupljeni vjernici na početku su zajednički otpjevali pjesmu „Krist jednom stade na žalu“, a potom je upravitelj župe don Dejan Turza započeo obred blagoslova mora. Nakon izvještaja iz Knjige Postanka u kojem se Bog raduje i potvrđuje da je sve dobro stvoreno, čitan je Danijelov hvalospjev na koji je vjerni narod u obliku litanijских zaziva odgovarao „Hvalite i uzvisujte ga do vijeka“. Uslijedilo je čitanje evanđeoskog ulomka u kojem Isus stišava jaku oluju.

U propovijedi Turza je istaknuo važnost stvorene stvarnosti te potrebu razvijanja ekološke svijesti, posebno u kontekstu odgoja novih generacija u tome duhu. Spomenuo je legendarnu zgodu iz života sv. Antuna kada je jednom prigodom otišao govoriti ribama, nakon što ga ljudi nisu htjeli slušati. Po završetku propovijedi i pjevanja litanija uslijedio je blagoslov mora i okupljene djece. Na kraju obreda uz prigodnu pjesmu bilo je ljubljenje relikvije sv. Antuna te je svaki sudionik dobio prigodnu spomen-sličicu.

Taj običaj su do sredine šezdesetih godina, prema sjećanju vjernika, njegovali tadašnji župnici – don Anto Marinović, don Jakob Lukšić, don Luka Janović i don Gracija Brajković. U Sutomorama je naime bio običaj da se djeca prije blagdana sv. Antuna ne puštaju na kupanje u more. Zato se na svečev blagdan blagoslovi i more da se ljudi sačuvaju od svakog zla – nesreće, zemljotresa, vatre, utapanja.

Posebna je bila radost jedne mještanke pravoslavne vjeroispovijesti koja je pokazujući metalnu figuricu sv. Antuna posvjedočila: „Slava sv. Antonu! Smatram da je vrijedno spomena kako je ova, mislim aluminijska figura, pronađena u zidu naše stare kamene kuće na obali koja je pretrpjela veliko oštećenje u zemljotresu 1979. godine. Tog jutra sam ustala i pripremala se za odlazak na Uskrs kod dragih prijatelja katolika. To je bila prava sreća jer nekoliko trenutaka nakon toga započeo je zemljotres. Kuća se počela urušavati, a veliki kameni nadprozornik obrušio se na moj krevet. Ja sam nekako uspjela sići niz drvene stepenice. Užas! Stara kuća nije se mogla sanirati već se morala rušiti. Stigli su bageri i počeli rušenje. Tone kamenja i otpada i možete zamisliti u svemu tome figurica od nekih 7 cm sv. Antona pronađena! Radost, pravo čudo kako su ga pronašli? Čuvao me 17 godina. Stajao u kamenom zidu pored mog kreveta i tog jutra me sačuvao i obranio. Slava mu! Na mjestu stare kuće nikla je divna velika kuća, stara je ipak imala dušu. Često je sanjam. A figura sv. Antona? A nju sam uzela sa sobom da me čuva i brani kao i toga jutra“.

Na kraju obreda nastavljeno je druženje uz poslastice koje je pripremila domaćica Tanja Nilović – alvu, makovnjaču, štrudlu s orasima, marelicama i višnjama. Stariji vjernici su prepričavali kako je to nekada bilo, radujući se s djecom i unucima što je obred obnovljen.

Antunovo u Rastičevu na Kupreškoj visoravni

Središnje blagdansko misno slavlje predslavio je vrhbosanski nadbiskup metropolit kardinal Vinko Puljić.

Sarajevo, 13.6.2018. (IKA/KTA) - Središnje blagdansko misno slavlje u Rastičevu na Kupreškoj visoravni na svetkovinu sv. Ante, 13. lipnja, predslavio je vrhbosanski nadbiskup i metropolit kardinal Vinko Puljić.

Sve je na početku pozdravio župnik don Tomo Mlakić, zahvalivši kardinalu Puljiću na dolasku na tromeđu biskupija Vrhbosanske, Banjalučke i Mostarsko-duvanjske, i svjedočenju da pastir ne napušta svoga stada.

U homiliji kardinal Puljić pozvao je narod da ne zaboravi svojih korijena i da, kamogod pošli, sačuvaju svoj kršćanski identitet i vrijednosti koje su mu ostavili pradjedovi.

Misu su izravno prenosili Radio Herceg-Bosne i Kupreški radio.

Prije mise kardinal je zajedno sa župnikom don Tomom, don Antom i svojim tajnikom, pohodio i ohrabrio obitelj Nikolić, jedinu katoličku obitelj koja živi u župi Rastičevo.

Misu za bolesnike na sam blagdan sv. Ante u jutarnjim satima predslavio je don Ivica Mršo, profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Sarajevu. Blagdanu je prethodila trodnevica koju su predvodili o. Mato Anić, don Ante Ledić i fra Miljenko Hontić. Sva tri dana pripreme, mnoštvo vjernika u Rastičevu je hodočastilo pješice a najbrojniji su bili mladi koji su svakodnevno pješčili desetak kilometara do svetišta sv. Ante. Posebnost ovogodišnje proslave sv. Ante u Rastičevu bile su relikvije sv. Ante koje su na Kuprešku visoravan stigle zauzimanjem fra Miljenka Hontića, franjevca konventualca, koji je relikvije osobno donio iz Padove. Relikvije će trajno ostati u župi Sv. obitelji s mogućnošću da se svi oni koji se zaustavljaju kako bi vidjeli crkvu pomole za svoje obitelji.

Župa Rastičevo utemeljena je 1900. godine, odvajanjem od župe Suhog Polja. Prva crkva bila je drvena, dimenzija 16 x 8 m, iz 1854. godine, a premještena je sa Suhog polja 1897. godine. Kamena župna crkva sagrađena je 1927. godine. U II. svjetskom ratu 1941. godine župna crkva je devastirana, drvena crkva spaljena, a oko 1800 župljana izbjeglo je u Slavoniju. Nakon 1946. godine kreće ponovno povratak izbjeglih i normalizira se život župe, što traje sve do Domovinskog rata kada župljani bivaju ponovno protjerani, a župna kuća i crkva minirane i srušene sa zemljom. U 2000. godini ponovno je podignuta nova župna kuća i crkva, no ovaj put povratak župljana na teritoriji župe nije uspio. Prema podacima od 31. prosinca 2014. godine župa Rastičevo imala je samo jedno domaćinstvo s dva katolika. Većina župljana koji su se vratili na teritoriji općine Kupres živi danas u samom Kupresu.

Biskup Stojanov s vrhovnom poglavaricom s. Marie Preme

Skopski biskup Kiro Stojanov predslavio je 16. lipnja misu u samostanu misionarki ljubavi u Skopju prigodom dolaska vrhovne poglavarice Družbe s. Marie Preme.

Skopje, 16.6.2018. (IKA/KTA) - Skopski biskup i apostolski egzarch mons. Kiro Stojanov predslavio je 16. lipnja jutarnju misu u samostanu misionarki ljubavi u Skopju, prigodom dolaska vrhovne poglavarice Družbe s. Marie Preme, koja je u redovitoj kanonskoj vizitaciji sestarske zajednice.

Nakon misnoga slavlja biskup Stojanov i s. Marie u ugodnom razgovoru prisjetili su se proslave u rujnu 2016. godine u čast kanonizacije svete Majke Terezije kad su u Skopju bili organizirani „Dani sv. Majke Terezije“.

Poglavarica Prema podijelila je ukratko svoje iskustvo vezano uz život i misiju Družbe misionarki ljubavi te zahvalila biskupu Stojanovu na pastirskoj ljubavi i podršci koju pruža sestrama. Biskup Stojanov darovao joj je monografiju „Dani svete Majke Terezije u Skopju“, ističući da je prisutnost sv. Majke Terezije vidljiva u R. Makedoniji na poseban način po zagovoru kod Boga kao i kroz prisutnost njenih sestara koje daju veliko svjedočanstvo vjere i ljubavi.

Hodočašće na grob sl. Božjega Josipa Stadlera

Slavonskobrodski dekanat hodočastio je 16. lipnja u Sarajevo na grob sl. Božjega Josipa Stadlera.

Sarajevo, 16.6.2018. (IKA) - Stotinjak vjernika župe Gospe Brze Pomoći i ostalih župa Slavonskobrodskoga dekanata hodočastilo je u subotu 16. lipnja u Sarajevo na grob prvoga vrhbosanskog nadbiskupa sluga Božjega Josipa Stadlera. Organizator toga devetog u nizu hodočašća bio je slavonskobrodski dekan preč. Ivan Lenić. U sarajevskoj prvostolnici Srca Isusova uz dekana Lenića i njegova župnog vikara Krešimira Čuturu misno slavlje predvodio je mons. Pavo Jurišić, postulator kauze sl. Božjega Josipa Stadlera. Slavlje, na kojem su sudjelovale i služavke Maloga Isusa, pjevanjem je uveličao zbor župe Gospe Brze Pomoći predvođen s. Monikom Zvonarek.

Mons. Jurišić upoznao je hodočasnike s poviješću katedrale koju je izgradio nadbiskup Stadler i zajedno s cijelom Vrhbosanskom nadbiskupijom posvetio Presvetom Srcu Isusovu. U homiliji upozorio je hodočasnike na opasnost zla, čije i najmanje krhotine razaraju čovjeka, njegovu osobnost, srce... Naglasivši da kršćani životom trebaju svjedočiti svoju vjeru, za primjer je stavio nadbiskupa Stadlera. Osvrnuvši se na hladnoću koja danas vlada u obiteljskim i međuljudskim odnosima, zapitao se što nam je činiti da sačuvamo dobro srce, te poručio da se treba uteći u Srce Isusovo kako je to Stadler činio. „Sluga Božji Josip Stadler doista je bio svjestan Božje ljubavi. Vjerujemo da je on sačuvao dobro srce po kojemu je Bog mogao činiti čudesa, ne samo u Sarajevu, nego u cijelom hrvatskom narodu. On je bio samo sredstvo u Božjim rukama, koji je činio velika djela, jer nema područja u kojem on nije nešto učinio i pridonio. Neka ta milost koju je on zadobio potakne nas da što žarče molimo za njegovo proglašenje blaženim kako bismo u svojoj sredini mogli otvoreno slaviti toga velikana kao Božjega ugodnika i kako bi to Crkva priznala i prepoznala“, zaključio je postulator Jurišić.

„Drago mi je da je ovo hodočašće na grob sluga Božjega Josipa Stadlera postalo sastavnica našega župnog i dekanatskog zajedništva. Tako svjedočimo povezanost s njime, upoznajemo njegovu osobnost, njegov primjer života, baštinu koju nam je ostavio te učeći više o njemu doživljavamo ga više svojim, dopuštamo da on raste u nama u onome u što je uzrastao i kao čovjek, svećenik, biskup, i djelatnik na različitim područjima crkvenog i društvenog života.“ rekao je među ostalim dekan Lenić. Poučeni Stadlerovim primjerom sva su dosadašnja hodočašća imala i karitativnu dimenziju te su Brođani svoje priloge ove godine namijenili za potrebe postupka beatifikacije. Dekan Lenić predao ih je na kraju mise postulatoru Jurišiću. Svi su zajedno potom na grobu sluga Božjega molili su za njegovo što skorije proglašenje blaženim i svetim. Služavke Maloga Isusa u svom su samostanu ugostile uršulinke iz Broda i nekoliko hodočasnika. Tom su prilikom i s. Blaženki Lešić, koja djeluje u samostanu SMI u Slavanskom Brodu, čestitali 60. rođendan.

Slavlja Hrvatske katoličke župe u Nizozemskoj

Rotterdam, 17.6.2018. (IKA) – Hrvatska katolička župa sv. Nikole Tavelića u Nizozemskoj sa sjedištem u Rotterdamu proslavila je blagdan svoga suzaštitnika sv. Antuna Padovanskoga. Euharistijsko slavlje u subotu 16. lipnja u crkvi Dobroga Pastira, te u nedjelju 17. lipnja u roterdamskoj katedrali Sv. Lovre i sv. Elizabete, a potom u crkvi Sv. Luke u Tilburgu predvodio je župni vikar župe Gospe od Anđela Sesevtska Sopnica fra Stipo Karajica, OFM, u zajedništvu s domaćim župnikom fra Mišom Sirovinom, OFM. Na kraju mise Karajica je predao župniku Sirovini zahvalnicu, jer hrvatski vjernici iz Nizozemske donacijama i na druge načine pomažu Kruh sv. Ante. Zahvalnica je uručena i župljaninu Marku Petrušiću za stalnu potporu. Euharistijska slavlja pjevanjem je uvećao zbor od četrdesetak mladih iz Sesevtske Sopnice. Uz župljane, misi u Rotterdamu nazočila je i veleposlanica RH Andrea Gustović-Ercegovac.

„Djeca u Dužijanci“

Manifestacija „Djeca u Dužijanci“ održana je 16. i 17. lipnja u Subotici. Djeca su na glavnom gradskom trgu imala šaroliki zabavno-poučni program te su sudjelovala na misi zahvalnici.

Subotica, 17.6.2018. (IKA) - Manifestacija „Djeca u Dužijanci“ održana je u subotu 16. i nedjelju 17. lipnja u Subotici. Organizator manifestacije koja je ove godine održana jedanaesti put bio je Hrvatski kulturni centar „Bunjevačko kolo“. Subotnji program održan je na glavnom gradskom trgu u Subotici gdje su djeca imala šaroliki zabavno-poučni program. U prigodnom kvizu djeca su se natjecala u poznavanju povijesti i običaja bunjevačkih Hrvata, osobito onoga što je vezano uz žetvu i Dužijancu. I natjecateljske igre imale su edukacijski karakter jer su djeca učila, naprimjer kako se oblači bunjevačka radna narodna nošnja te što je sve potrebno pripremiti za ručno košenje žita (ris). Najbolje ekipe koje su sačinjavali učenici trećega i četvrtog razreda osnovnih škola dobile su prigodne nagrade, koje im je u ime organizatora uručio predsjednik HKC „Bunjevačko kolo“ Lazar Cvijin. Program na Trgu pripremio je Upravni odbor Centra u suradnji s direktoricama i učiteljicama osnovnih škola koje su sudjelovale u natjecanju, a bio je prožet i nastupima dječjih folklornih skupina iz Subotice i okolice.

Na kraju toga dana katedralni župnik mons. Stjepan Beretić predstavio je djeci i okupljenoj publici malu bandašicu Kristinu Šarčević i malog bandaša Marijana Rukavinu, koji su izabrani da ove godine predvode slavlje manifestacije „Djeca u Dužijanci“. Četverosatni program na Trgu završio je velikim kolom svih sudionika manifestacije.

U nedjelju djeca su se okupila u katedrali-bazilici Sv. Terezije da pod geslom „Djeca zahvaljuju za žetvu“ zahvale Bogu za ovogodišnju žetvu i kruh svagdašnji. Misu zahvalnicu predvodio je katedralni župnik mons. Beretić u zajedništvu s predsjednikom UBH „Dužijanca“ mons. Andrijom Anišićem. U misi djeca su aktivno sudjelovala čitanjem Božje riječi, predmoleći molitve vjernika kao i u prinosu darova. Na misi je pjevao katedralni zbor „Albe Vidaković“ pod ravnanjem Miroslava Stantića. U propovijedi mons. Beretić rekao je da ovaj dan djeca zahvaljuju Bogu za žito i za žetvu koja je već započela. „Današnja svečanost će nas poučiti da za sve što imamo zahvaljujemo Bogu. Vi ste ona grančica koju je Bog posadio u vašoj kući, u našem gradu. I rast ćete, i dobrim ćete roditi i postat ćete veliki kao snažno stablo, kao cedar predivni. I vidjet ćete kako dragi Bog vas – sada malene –

uzvisuje, da rastete i da budete veliki. Tako ćete porasti, da ćete vi jednoga dana preuzeti na sebe i naš grad i slavlje Dužijance. Dobro je slaviti Gospodina i zbog žetve, ali i zbog ljudi koji su krštenjem započeli svoj život kao Božje kćeri i sinovi. Zasađeni ste u domu Gospodnjemu, da cvjetate u njegovim dvorima, da rod donesete, da uvijek budete sočni i puni svježine, da ljudima govorite 'kako je pravedan Gospodin', rekao je djeci mons. Beretić.

Na misi su sudjelovala djeca u bunjevačkim narodnim nošnjama, a uz katedralnog malog bandaša i bandašicu sudjelovali su i mali bandaši i bandašice iz okolnih naselja u kojima se također slavi Dužijanca.

Svečanog misi nazočili su generalni konzul RH u Subotici Velimir Pleša, predsjednik skupštine grada Subotice Tivadar Bunford, predsjednik Hrvatskog vijeća Slaven Bačić, ravnatelj Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata Tomislav Žigmanov i drugi predstavnici hrvatskih udruga.

Poslije mise bila je euharistijska procesija oko katedrale. Slavlje je završilo velikim kolom na trgu pred katedralom i zajedničkim druženjem u HKC „Bunjevačko kolo“.

U izjavi za medije predsjednik Udruge bunjevačkih Hrvata „Dužijanca“ mons. Anišić podsjetio je da je manifestacija „Djeca u Dužijanci“ uvedena prije jedanaest godina s ciljem da djeca dođu do izražaja, da ona budu u prvom planu. „Djeca, naime, sudjeluju i u središnjoj proslavi Dužijance ali su ondje nekako u sjeni mladih i odraslih, a ovdje su oni u središtu pozornosti. Sudjelujući u dječjoj Dužijanci djeca će najbrže i najlakše upoznati i zavoljeti taj najljepši i najsadržajniji običaj bunjevačkih Hrvata i na taj način će osigurati budućnost Dužijance a to je smisao i svrha manifestacije 'Djeca u Dužijanci – djeca zahvaljuju za žetvu', istaknuo je mons. Anišić.

U Londonu slavljen misa za Domovinu

U londonskoj Crkvi Presvetoga Srca misu za Domovinu predslavio je 17. lipnja provincijal Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja fra Joško Kodžoman u suslavlju s fra Ljubomirom Šimunovićem, voditeljem HKM London.

London, 17.6.2018. (IKA) - U londonskoj Crkvi Presvetoga Srca misu za Domovinu u nedjelju 17. lipnja predslavio je provincijal Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja fra Joško Kodžoman u suslavlju s fra Ljubomirom Šimunovićem, voditeljem HKM London.

Provincijal Kodžoman u propovijedi je govorio o Božjem planu i vjernosti izabranom narodu, bez obzira na njegova lutanja i slabosti. Povijest izabranog naroda preslikava se i na našu nacionalnu i osobnu povijest. Nazočne vjernike ohrabrio je da se jednog dana vrate u Domovinu kako bi stečena iskustva i sredstva uložili u njezin boljitak.

„Želim vam da se dobro snađete ali i međusobno pomažete. Upravo je međusobno pomaganje oznaka kršćana. Želim vam povratak u domovinu, kako bi kulturu i mentalitet koji ste poznali, usvojili i podržavate, znanje i financijsku moć, primijenili i uložili i u Domovini. Što god mi misli o našoj domovini 15 tisuća je onih koji su položili svoje živote za nju. Životi su to položeni u uloženi za boljitak i dostojanstvo našeg naroda, koji je čeznuo za slobodom koja je temelj dostojanstva“, istaknuo je provincijal.

Nazočnima se poslije mise obratio hrvatski veleposlanik u Ujedinjenom Kraljevstvu Igor Pokaz, a slavlju je nazočio i hrvatski vojni izaslanik brigadir Anto Zelić.

Za pohoda Hrvatskoj katoličkoj misiji u Londonu provincijal Kodžoman u pratnji fra Ljubomira Šimunovića susreo se s nadbiskupom londonske nadbiskupije Southwark Peterom Smithom kao i fra Patrickom Lonsdaleom, kustodom engleske franjevačke kustodije.

Inozemne vijesti

Apel za Siriju austrijskih biskupa

Austrijski biskupi na kraju zasjedanja u Mariazellu uputili su 13. lipnja apel za solidarnost s napaćenim sirijskim narodom.

Mariazell, 13.6.2018. (IKA) – Austrijski biskupi na kraju svoga zasjedanja u Mariazellu uputili su 13. lipnja apel za solidarnost s napaćenim sirijskim narodom. „Sedam godina rata je dosta“, istaknuli su biskupi, dodajući da se ne može opisati materijalno i duhovno razaranje u toj zemlji. Sirija ne treba vojno rješenje, nego „mir i pravedno političko rješenje“, ističu u apelu. Trajni mir moguć je samo na temelju poštovanja ljudskih prava i vjerske slobode, kao i pravednoga gospodarskog i socijalnog razvoja, upozorili su austrijski biskupi, pozivajući svoju vladu da se zauzme za ljudska prava i vjerske manjine u Siriji, a sve Austrijance da pomognu napaćenom sirijskom narodu kroz caritasove projekte. Biskupi su podsjetili na veliko iseljavanje Sirijaca, kako kršćana tako i muslimana, te na brojne slabe, stare i nemoćne koji su ostali u ratom pogođenoj Siriji. Posebnu zabrinutost biskupi su izrazili za sirijske kršćane kojih je između 300 i 500 tisuća. Stoga biskupi pozivaju da se pomogne opstanak kršćanske zajednice kroz pomoć župama i kršćanskim udrugama. Crkva u Austriji pomogla je Siriji u 2016. g. s 2,5 milijuna eura, te zemljama koje zbrinjavaju najviše sirijskih izbjeglica - Jordanu s 3,1 milijun i Libanonu s 1,3 milijuna eura, navodi se u apelu austrijskih biskupa.

Vatikan: Završen sastanak Vijeća kardinala savjetnika

Na brifingu s novinarima 13. lipnja ravnatelj Tiskovnog ureda Svete Stolice Greg Burke govorio je o 25. sastanku kardinala savjetnika s papom Franjom. Veliki dio rada Vijeća bio posvećen ocjenjivanju nacрта nove apostolske konstitucije o Rimskoj kuriji, čiji je privremeni naslov Praedicate evangelium. Predstavljena je i reforma financijsko-organizacijskog ustroja Svete Stolice i Guvernatorata, priopćio je Tiskovni ured Svete Stolice.

Vatikan, 13.6.2018. (IKA) - Ravnatelj Tiskovnog ureda Svete Stolice Greg Burke održao je 13. lipnja brifing posvećen 25. sastanku kardinala savjetnika s papom Franjom, priopćio je Tiskovni ured Svete Stolice.

Vijeće kardinala sastajalo se od 11. do 13. lipnja. Svi su članovi bili prisutni, osim kardinala Georga Pella. Sveti Otac 13. lipnja nije bio prisutan zbog opće audijencije. Sjednice su se održavale prije podne od 9 do 12.30 sati i popodne od 16.30 do 19 sati.

Veliki dio rada Vijeća bio je posvećen ocjenjivanju nacрта nove apostolske konstitucije o Rimskoj kuriji, čiji je privremeni naslov Praedicate evangelium. Vijeće kardinala pripremiло je prvi tekst koji će biti predan Svetom Ocu kako bi mogao iznijeti opažanja koja bude smatrao prikladnima, korisnima i potrebnima.

Vijeće je zaključilo kako su, prema načelu postupnosti, različiti dijelovi reforme Kurije već provedeni tijekom petogodišnjeg rada.

Tajnik Vijeća za ekonomiju mons. Brian Ferme predstavio je reformu financijsko-organizacijskog ustroja Svete Stolice i Guvernatorata. Nakon što su ilustrirani ciljevi i temeljna načela, među kojima izbjegavanje rasipanja, promicanje transparentnosti, osiguravanje ispravne primjene računovodstvenih načela, poštujući načelo dvostruke kontrole i međunarodnih standarda, mons. Ferme istaknuo je sljedeće pozitivne rezultate: jedinstveni postupak pripreme

predračuna i završnog računa; veća pozornost na troškove; veća suradnja i razumijevanje financijske reforme; postupna promjena mentaliteta u pogledu transparentnosti i knjigovodstva. Na kraju je kardinal Sean Patrick O'Malley, OFM Cap., upoznao prisutne s daljnjim radom Papinskog povjerenstva za zaštitu maloljetnika.

Američki biskupi: Azil čuva pravo na život

Predsjednik Biskupske konferencije SAD-a očitovao se u srijedu o uskraćivanju azila žrtvama obiteljskog nasilja.

Washington, 14.6.2018. (IKA) – Predsjednik Katoličke biskupske konferencije SAD-a odgovorio je na odluku američkoga državnoga odvjetništva kojom žrtve obiteljskoga nasilja i nasilja koje provode bande neće više moći ostvariti azil u SAD-u. Prvoga dana proljetnoga zasjedanja američkih biskupa 13. lipnja kardinal Daniel DiNardo napisao je, kako prenose Vatikanski mediji, da je azil način zaštite prava na život „mnogih žena koje nisu imale adekvatnu zaštitu“. Te žene koje su dobile pravo na azil temeljem obiteljskoga nasilja suočavaju se sada s prisilnim povratkom u ekstremno opasno nasilno okruženje u zemljama iz kojih su došle. Obračujući se sudovima i političarima, kardinal DiNardo potaknuo ih je da unaprijede a ne suze mogućnosti sustava azila u očuvanju i zaštiti prava na život.

Američko državno odvjetništvo 12. lipnja povuklo odluku iz 2016. godine kojom se jamči azil ženi iz El Salvadora koju je muž silovao i fizički zlostavljao. Aktivisti za ljudska prava tu odluku smatraju izuzetno opasnom jer će utjecati na živote tisuća ljudi. Odvjetništvo je u izjavi ponovilo „nultu toleranciju“ prema ilegalnim useljenicima na američkim granicama.

Papa astrofizičarima: Svemir se promatra i pogledom vjere

Papa Franjo primio je 14. lipnja sudionike ljetne škole astrofizike koju je organizirala Vatikanska zvjezdarnica.

Vatikan, 14.6.2018. (IKA) - Papa Franjo primio je 14. lipnja astrofizičare, napominjući im da nas usklađivanje znanstvene, metafizičke i vjerske spoznaje svijeta oko nas vodi u razumijevanje, a razumijevanje nas, nadamo se, otvara Mudrosti, izvijestili su Vatikanski mediji.

Proučavanje svemira nudi čovjeku nove, moguće obzore razumijevanja, ali ljudske spoznaje ne mogu odgovoriti na sva pitanja koja svemir, u svojoj izvanrednoj neizmjernosti, ne postavlja samo svijetu znanosti, istaknuo je papa Franjo u svom obraćanju sudionicima ljetne škole astrofizike koju je organizirala Vatikanska zvjezdarnica.

Uvijek je važno da, kao znanstvenici i vjernici, započnemo priznajući kako postoji mnogo toga što ne znamo, nastavio je Sveti Otac, no, jednako je tako važno nikada se ne zadovoljiti s tim da boravimo u udobnom agnosticizmu. Kao što ne bismo trebali misliti da sve znamo, također se ne bismo trebali bojati pokušati naučiti više, napomenuo je Papa.

Kako naše razumijevanje ovog prostranog svemira postupno raste, također raste potreba da naučimo upravljati protokom informacija koje nam dolaze iz tolikih različitih izvora, kazao je papa Franjo, dodajući da se ta metoda proučavanja može iskoristiti i u golemom svijetu interneta. Možda način na koji vi postupate s tom bujicom podataka može dati nadu svima onima u našem svijetu koji se osjećaju preplavljenima

informatičkom revolucijom interneta i društvenih medija, objasnio je Sveti Otac.

Zadaća je znanstvenika spoznati svemir, barem djelomično. Spoznati ono što znamo i što ne znamo te kako nastaviti spoznavati više. Međutim, postoji i drugi pogled na stvari, naime, onaj metafizički, koji priznaje prvi uzrok svega, a koji je skriven mjernim instrumentima. Postoji također pogled vjere koji prihvaća Objavu. Usklađivanje tih različitih razina spoznaje vodi nas u razumijevanje, a razumijevanje nas, nadamo se, otvara Mudrosti, kazao je papa Franjo.

Podsjetio je potom na ono što je Dante Alighieri napisao u trećem dijelu svoje Božanstvene komedije, odnosno u Raju, naime, da „ljubav pokreće sunce i zvijezde“. Neka i vaš rad bude „pokrenut“ ljubavlju: ljubavlju prema istini, prema samom svemiru i međusobnom ljubavlju, dok radite zajedno u različitosti, zaključio je Sveti Otac.

Sveta Stolica nagrađena za video o seliocima i izbjeglicama

Međunarodni festival društvenog oglašavanja 15. lipnja u Madridu dodijelio je Odjelu za selioce i izbjeglice Vatikanskog dikasterija za promicanje cjelovitog ljudskog razvoja nagradu za „Najbolju društvenu strategiju“.

Vatikan, 15.6.2018. (IKA) - Međunarodni festival društvenog oglašavanja ili Publifestival, koji se 15. lipnja po dvanaesti put održao u Madridu, dodijelio je Odjelu za selioce i izbjeglice Vatikanskog dikasterija za promicanje cjelovitog ljudskog razvoja nagradu za „Najbolju društvenu strategiju“ i to za njihov video o seliocima i izbjeglicama, izvještava Radio Vatikan. U tom video-zapisu, koji je proizvela agencija La Machi, papa Franjo u nešto više od tri i pol minute objašnjava četiri glagola na kojima bi se trebalo temeljiti djelovanje vlada, organizacija i građana kad je riječ o problemu ljudske mobilnosti: prihvatiti, štiti, promicati i integrirati.

Sveti Otac u videu ističe kako migracije u svojim raznim oblicima nisu nove pojave u ljudskoj povijesti. One ostavljaju duboki trag na svakom dobu, omogućujući susret različitih kultura i rađanje novih civilizacija. Nažalost, u velikom broju slučajeva ljudi su prisiljeni seliti se zbog sukoba, prirodnih katastrofa, progona, klimatskih promjena, nasilja, krajnje bijede i nečovječnih životnih uvjeta. Naš se zajednički odgovor može izraziti pomoću četiri glagola: prihvaćati, štiti, promicati i integrirati, napomenuo je Papa, dodajući da je naša dužnost danas, kako pojedinaca tako i zajednica, djelovati na ta četiri načina.

Papa Franjo kršćanima nudi kršćanski i, doista, civilizirani odgovor na goruće potrebe ranjivih osoba u pokretu, kazao je dotajnik Odjela za selioce i izbjeglice o. Michael Czerny na svečanosti dodjele nagrada. Pomoću slika, glazbe i pokreta video čini Papin žurni poziv tako stvarnim. Drago nam je što možemo pomoći da ta dirljiva i motivirajuća poruka dođe do milijuna osoba kojih se to tiče, istaknuo je Czerny.

Publifestival također je dodijelio nagradu za video-spot o najnovijoj Papinoj apostolskoj pobudnici *Gaudete et exsultate*, o pozivu na svetost u današnjem svijetu. Vatican News taj je video-zapis proizveo u suradnji s agencijom La Machi.

Papa potaknuo na solidarnost s migrantima

Papa Franjo primio je 15. lipnja u Vatikanu dobitnike Zvijezde za zasluge na radu, te istaknuo da je pravo na nadu jedno od glavnih ljudskih prava.

Vatikan, 15.6.2018. (IKA) - Papa Franjo primio je 15. lipnja u Dvorani Pavla VI. u Vatikanu Talijanske učitelje rada, članove udruge dobitnika priznanja „Zvijezda za zasluge na radu“, koje dodjeljuje Predsjednik Republike, a daje pravo na naslov „Učitelj rada“, izvještava Radio Vatikan. Poručio im je da je pravo na nadu jedno od glavnih ljudskih prava, te potaknuo na solidarnost s migrantima. Samo ako ljubav prema braći gori u nama kao duhovno gorivo, naše će svjedočanstvo doista biti djelotvorno i sposobno zapaliti, preko ljubavi, cijeli naš svijet, rekao im je Papa dodavši da će im u tomu pomoći Blaženstva koja poučavaju nas i naš svijet da se pouzdajemo i ne ostavljamo na milost i nemilost sudbine one koji napuštaju svoju zemlju jer su gladni mira i pravdnosti. Ne smijemo nikada biti ravnodušni na slabost i trpljenje ljudi. Trebamo uvijek nastojati vratiti, onima koji su izgubili, nadu, pravo na nadu koja je potrebna za život. Nada je glavno ljudsko pravo, a danas je za mnoge izbrisana, posebice za mlade. Nada u bolju budućnost uvijek prolazi kroz vlastitu aktivnost i smjelost, te stoga kroz vlastiti posao, a nikada kroz materijalna sredstva kojima raspolazemo, upozorio je Sveti Otac. Nema gospodarske sigurnosti, ni bilo koje vrste pomoći koje bi mogle zajamčiti puninu života i osobno ostvarivanje. Čovjek ne može biti sretan ako nema mogućnosti dati vlastiti prinos, bio on malen ili velik, izgradnji općega dobra. Svaka osoba može, štoviše mora, dati svoj prinos, tako da ne postane pasivna, ili kako se ne bi osjetila stranom u životu društva, istaknuo je Papa. Rad je, naime, u srcu samoga poziva koji je Bog uputio čovjeku, da nastavi njegovo stvarateljsko djelovanje, te da kroz svoju slobodnu inicijativu i svoj sud, ostvari prevlast nad drugim stvorenjima koju valja pretvoriti, ne u despotsko podjarmljivanje, nego u sklad i poštovanje. Pozvani smo stoga, prema Papinim riječima, razmatrati ljepotu toga božanskog nauma koji se temelji na skladu među ljudskim bićima, i u odnosu na druga živa bića i prirodu.

Istodobno zabrinuti gledajmo sadašnje stanje ljudskoga roda i svega stvorenoga, koji na sebi nose duboke znakove grijeha, neprijateljstva, samoljublja, i slijepoga privilegiranja sebe. Koliko je ljudi još uvijek isključeno iz gospodarskoga napretka, koliko naše braće trpi jer ih pritišću nasilje i ratovi, ili pak zbog uništavanja prirodnoga okoliša, koliko je ljudi još uvijek potišteno zbog toga što su stavljeni na rub društva, i trpe zbog nedostatka pozitivne perspektive za budućnost, zbog nedostatka nade, istaknuo je Papa.

Obitelj u središtu Božjeg plana

Papa Franjo primio je 16. lipnja u Vatikanu predstavnike Foruma obiteljskih udruga, zahvalivši im što promiču djelatno i odgovorno sudjelovanje obitelji u kulturnoj, društvenoj i političkoj sferi.

Vatikan, 16.6.2018. (IKA) - Papa Franjo primio je 16. lipnja u Vatikanu izaslanstvo Foruma obiteljskih udruga, talijanske organizacije osnovane prije 25 godina koja danas okuplja 47 udruga i 18 regionalnih foruma, izvijestio je Radio Vatikan. Papa im je predao pripremljeni govor u kojem je istaknuo da se obitelj, koju oni promiču na različite načine, nalazi u središtu Božjeg plana, nazivajući obitelj kolijevkom života te prvim mjestom prihvaćanja i ljubavi.

Isusova ljubav prema djeci, njegov sinovski odnos s Ocem nebeskim, njegovo učenje o obitelji i nerazrješivosti braka otkrivaju mjesto obitelji u Božjem planu, rekao je Papa, napomenuvši da je obitelj poput prozora koji se otvara

prema otajstvu samog Boga koji je ljubav u jedinstvu i trojstvu osoba.

Sveti Otac upozorio je da svijet, koji je često kušan i vođen individualističkom i sebičnom logikom, nerijetko gubi smisao i ljepotu stabilnih veza, opredjeljenja za ljude, bezuvjetne skrbi, preuzimanja odgovornosti u korist drugoga, besplatnosti i darivanja. Dodao je da to otežava spoznaju i razumijevanje vrijednosti obitelji. Zbog toga je danas teško razumjeti vrijednost obitelji i počinjemo je razumijevati onom istom logikom koja daje prednost pojedincu umjesto odnosima i općem dobru. Papa je napomenuo da se to događa unatoč tomu što se u posljednjih nekoliko godina gospodarske krize obitelj pokazala kao najmoćniji socijalni amortizer, koji je sposoban preraspodijeliti resurse u skladu s potrebama svijeta.

Prema tome, građanske bi institucije trebale nastojati oko toga da pruže obiteljima odgovarajuću potporu. Papa je zatim napomenuo da tko nauči živjeti autentične odnose unutar obitelji, bit će sposoban živjeti ih u većim kontekstima: od škole do poslovnog svijeta; a tko uči poštivanje i služenje kod kuće, bolje će ih moći ostvarivati u društvu i svijetu. Potaknuo je potom na svjedočenje radosti ljubavi jer nema uvjerljivijeg argumenta od radosti kako bismo uputili na blago koje smo otkrili i koje želimo podijeliti.

Sveti Otac zahvalio je Forumu na promicanju djelatnog i odgovornog sudjelovanja obitelji u kulturnoj, društvenoj i političkoj sferi; kao i odgovarajućih obiteljskih politika koje štite i podupiru funkcije obitelji i njezina prava.

Zaključio je da se s problemima koje obitelji nalaze u društvu treba suočiti odlučno i s djelatnom ljubavlju, dodajući da se osjetljivost koju oni pružaju društvu, kad je riječ o obitelji, ne može etiketirati kao „konfesionalna“, nego je ona utemeljena na dostojanstvu ljudske osobe te je stoga svi mogu priznati i imati udjela u njoj.

Svjedočiti evanđelje mnogima koji su gladni Boga

Papa Franjo primio je 16. lipnja u Vatikanu sestre teatinke od Bezgrešnog začeća koje obilježavaju 400. obljetnicu smrti svoje osnivateljice Orsole Benincasa, a djeluju u Americi, Africi i Europi.

Vatikan, 16.6.2018. (IKA) - Papa Franjo primio je 16. lipnja u Vatikanu sestre teatinke od Bezgrešnog začeća koje obilježavaju 400. obljetnicu smrti svoje osnivateljice Orsole Benincasa, a djeluju u Americi, Africi i Europi, izvještava Radio Vatikan.

Orsola Benincasa bila je zaljubljena u euharistiju koja joj je bila središte i hrana za njezin život. Ukorijenjena u Kristu i privučena svjetlom Bezgrešnog začeća, ostavila vam je karizmu koja je neodvojivo kristocentrična i marijanska; kao baštinu koju valja živjeti bez ikakvog drugog pravila, doli ljubavi. Polazeći od Krista kao središta u svojem životu, mogla je shvatiti potrebe ljudi, osobito mladih koji žive za slavu Božju i spasenje duša, rekao je Papa.

Na tom duhovnom temelju, gdje je Krist jedino najviše dobro, svakodnevno se oslanja vaš život molitve, rekao je Sveti Otac i objasnio: To je molitva koja vas ne odvaja od svijeta i njegovih potreba, nego vas vodi da ljubite svijet kao što ga ljubi i želi Gospodin. Ona vas na poseban način vodi da se posvetite obrazovanju i odgoju novih generacija, da budete osjetljive na njihov ljudski napredak i na njihov rast u vjeri; i to tako da ne zaboravite biti prisutne među ljudima koji pate i u kojima prepoznajete Isusa rassetoga. Na taj vas način Gospodin zove da izađete iz sebe i da idete na životne periferije slobodna srca. Vi same naći ćete život dajući život, pronaći ćete nadu dajući nadu, pronaći ćete svoj razlog

prisutnosti u Crkvi i u svijetu, uvijek ljubeći i živeći prema logici darivanja i logici evanđelja, kazao je Papa.

Potaknuo ih je da po primjeru utemeljiteljice budu učiteljice iskustvene spoznaje Boga. Današnjem svijetu trebaju svjedoci transcendencije, ljudi koji su sol zemlje i svjetlost svijeta, te koji su kvasac za tijesto. Nemojte lišiti današnje ljude te hrane koja je potrebna koliko i stvarni kruh. Zajedno sa siromašnima, mnogo je onih koji su izgubili smisao života, kojima su srca gladna i žedna istinskog kruha i žive vode, koji, i ne znajući čekaju da susretnu Isusa. I vama kao učenicima, Isus danas kaže: dajte im da jedu i piju, istaknuo je Sveti Otac.

Svijetu treba i vaše svjedočanstvo sestrinske ljubavi u zajednici koju pokreće duhovnost međusobnog zajedništva. To se ostvaruje odbacujući kritike, tračeve, suparništva te prakticirajući prihvaćanje i međusobnu ljubav, dijeljenje materijalnih dobara i poštovanje najranjivijih ljudi. Neka u vašim srcima uvijek odjekuje ono što vam je povjerila vaša osnivateljica: Ljubite jedni druge. Poštujte jedni druge. Svaka neka traži dobro druge. Tako ćete utjeloviti zapovijed ljubavi tamo gdje živite i radite: u školama, župama, u staračkim domovima, na svakom mjestu gdje životom i riječju nosite Kristovo evanđelje. Na taj ćete način biti graditeljice zajedništva unutar svoje zajednice i izvan nje, kazao im je papa Franjo.

Papina poruka sudionicima ručka u pučkoj kuhinji

U poruci sudionicima ručka koji je priredio Rimski Caritas u središnjoj gradskoj pučkoj kuhinji koja skrbi za više tisuća siromašnih, Papa je 19. lipnja istaknuo važnost vrednote „dijeljenja“.

Rim, 19.6.2018. (IKA) – Ponovno ističući svoju punu potporu caritasovoj kampanji „Share the Journey“, papa Franjo je, kako je izvijestio portal Vatican News, pozvao sve žene i muškarce dobre volje da obilježe Svjetski dan izbjeglica dijeleći obrok s migrantima i izbjeglicama. U poruci sudionicima ručka koji je priredio Rimski Caritas u središnjoj gradskoj pučkoj kuhinji koja skrbi za više tisuća siromašnih, Papa je istaknuo važnost vrednote „dijeljenja“ prostora, događaja i jednostavnih stvari kao što je obrok, kako bi se prevladale predrasude i potaknuo osjećaj bratstva. Caritasov ručak, organiziran kao dio Tjedna globalnog djelovanja u sklopu Svjetskoga dana izbjeglica, okupio je stotinjak migranata i izbjeglica zajedno s voditeljima rimskoga Caritasa te ostalim crkvenim i društvenim djelatnicima. „Želim potaknuti Caritasovu obitelj, vjernike i njihove pastire, kao i sve ljude dobre volje da stvaraju uvijek novi prostor za dijeljenje“ te tim susretima obnavljaju osjećaj bratstva s migrantima i izbjeglicama, napisao je Papa. Poruku pape Franje, u kojoj poziva na stvaranje „vala solidarnosti“ koji može maknuti kamenje ravnodušnosti, predrasuda i straha te udjeljuje blagoslov svim dionicima zajedničkoga stola, pročitao je ravnatelj Rimskoga Caritasa don Enrico Feroci. Na ručku u pučkoj kuhinji kraj željezničke postaje Termini sudjelovali su i generalni tajnik Caritasa Internationalis Michel Roy, voditelj odjela za migracije Talijanskoga Caritasa Oliviero Forti, gradska zastupnica zastupnica Laura Baldassarre i drugi.

Prilog dokumenti

Želja za punim životom

Papina kateheza na općoj audijenciji u srijedu 13. lipnja 2018. – Apel Svetoga Oca

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Danas je blagdan svetoga Antuna Padovanskog. Tko se od vas zove Antun? Pljesak svim „Antunima“. Danas započinjemo novi niz kateheza na temu zapovijedi. Zapovijedi Božjeg zakona. U uvodu ćemo uzeti za polazište odlomak koji smo upravo čuli: susret Isusa i čovjeka – a riječ je o mladiću – koji ga, klečeći na koljenima, pita kako može baštiniti život vječni (usp. Mk 10, 17-21). I u tome pitanju krije se izazov svakog, pa i našega života: želja za životom u punini, za životom koji nema kraja. Ali što nam je činiti da do njega prispijemo? Kojim putem trebamo ići? Živjeti istinski, živjeti plemenitim životom... Koliki mladi pokušavaju „živjeti“ a zatim se unište vraćajući se natrag površnim stvarima.

Neki misle da je bolje zatamiti taj poticaj - poticaj za život - jer je opasan. Želim, poglavito mladima, reći: naš najgori neprijatelj nisu konkretni problemi, ma kako ozbiljni i dramatični bili: najveća opasnost u životu je loš duh prilagodbe koji nije blagost ili poniznost, već osrednjost, bojažljivost.[1] Ima li mladi čovjek koji je utonuo u osrednjost budućnost ili ne? Ne! Ostaje na jednome mjestu, ne raste, neće uspjeti. Osrednjost ili bojažljivost. To su oni mladi ljudi koji se plaše svega: „Ne, ja sam tako...“. Ti mladi ljudi neće ići naprijed. Mlade treba resiti krotkost, snaga a nipošto bojažljivost, osrednjost. Blaženi Pier Giorgio Frassati – koji je bio mladić – rekao je da moramo živjeti, a ne životariti[2]. Mediokriteti životare. Živjeti sa snagom života. Moramo se moliti Nebeskom Ocu za današnje mlade ljude da im udijeli dar zdravog nemira. Međutim, kod kuće, u vašim domovima, u svakoj obitelji, kad vidite mladića koji sjedi po cijeli dan, ponekad mama i tata misle: „Da nije bolestan, da mu nije nešto“ i vode ga liječniku. Mladi čovjek treba u životu uvijek ići naprijed, biti nemiran, osjećati zdravi nemir, imati sposobnost da ne bude zadovoljan životom bez ljepote, bez boje. Ako mladi ljudi ne budu žudjeli za autentičnim životom, pitam se, gdje to onda čovječanstvo ide? Gdje će ići svijet ići s mladima koji miruju i ne osjećaju u sebi taj nemir?

Pitanje tog čovjeka iz Evanđelja koje smo čuli je u svima nama: kako naći život, život u izobilju, sreću? Isus odgovara: „Zapovijedi znadeš“ (r. 19) i citira dio iz Dekaloga. To je pedagoški proces, kojim Isus želi voditi do preciznog mjesta; naime već je iz samog njegovog pitanja jasno da taj čovjek nema puni život, traži više i nemiran je. Što dakle mora shvatiti? Kaže: „Učitelju, sve sam to čuvao od svoje mladosti“ (r. 20).

Kako se prelazi s mladosti na zrelost? Odgovor glasi: kad se počne prihvaćati vlastite granice. Čovjek postaje odraslim kad počne relativizirati i postaje svjestan „onoga što nedostaje“ (usp. r. 21). Taj je čovjek prisiljen prepoznati da sve što može „činiti“ ima neku svoju krajnju granicu, ne uspijeva nadići stanovitu omeđenost.

Kako je lijepo biti muškarac i žena! Kako je dragocjen naš život! A ipak ima jedna istina koju je čovjek u povijesti posljednjih stoljeća često odbacivao, s tragičnim posljedicama: istina o vlastitim granicama.

Isus u Evanđelju kaže nešto što nam može pomoći: „Ne mislite da sam došao ukinuti Zakon ili Proroke. Nisam došao ukinuti, nego ispuniti“ (Mt 5, 17). Gospodin Isus daruje ispunjenje, došao je zbog toga. Taj je čovjek morao doći do

praga jednog skoka, gdje se otvara mogućnost da prestane živjeti od sebe samoga, od vlastitih djela, od vlastitih dobara i – upravo zato što mu nedostaje puni život – ostaviti sve i nasljedovati Gospodina.[3] Ako dobro pogledamo, u završnom Isusovu pozivu – koji je tako veličanstven i čudesan – ne nudi se siromaštvo već bogatstvo, pravo bogatstvo: „Jedno ti nedostaje! Idi i što imaš, prodaj i podaj siromasima pa ćeš imati blago na nebu. A onda dođi i idi za mnom“ (r. 21)

Da može birati između originala i kopije, zar bi itko izabrao kopiju? Evo izazova: naći original života, a ne kopiju. Isus ne nudi surogate, već pravi život, pravu ljubav, pravo bogatstvo! Kako će nas mladi slijediti u vjeri ako ne vide da mi biramo original, ako vide da smo naviknuti na neadekvatne mjere? Ružno je vidjeti polovične kršćane, kršćane – dopuštam si upotrijebiti tu riječ – „patuljke“; odrastu do određenog uzrasta i dalje ne; kršćane malena, zatvorena srca. Ružno je to naći. Potreban nam je primjer nekoga tko me poziva na jedan „onkraj“, na nešto „više“, rasti malo više. Sveti Ignacije to je nazivao „magis“, „vatra, žar djelovanja, koji usnule budi oda sna“[4].

Put onoga što nedostaje vodi kroz ono što jest. Isus nije došao ukinuti Zakon ili Proroke već dati puninu. Moramo krenuti od stvarnosti kako bismo napravili skok u „ono što nedostaje“. Moramo istražiti redovito da bismo se otvorili izvanrednom.

U ovim katehezama uzet ćemo dvije Mojsijeve ploče kao kršćani, držeći Isusa za ruku, kako bismo prešli s iluzija mladosti na blago koje je na nebu, hodeći za njim. Otkrit ćemo, u svakom od tih, drevnih i u isti mah mudrih, zakona vrata otvorena Ocu koji je na nebesima da nas Gospodin Isus, koji je kroz njih prošao, uvede u pravi život. Njegov život. Život djece Božje.

[1] Oci govore o bojažljivosti (oligopsychia). Sv. Ivan Damaščanski je definira kao „plašljivost da se nešto učini“ (Točan prikaz pravovjernosti, 15) a sv. Ivan Klimak dodaje da je „bojažljivost djetinjasto raspoloženje, u duši koja nije više mlada“ (Ljestve, XX, 1, 2).

[2] Usp. Pismo Isidoru Boniniju, 27. veljače 1925.

[3] „Oko je stvoreno za svjetlo, uho za zvukove, svaka stvar poradi svoje svrhe, a želja duša zato da poleti Kristu“ (Nikola Kabasilas, Život u Kristu, II, 90).

[4] Govor na XXXVI. Generalnoj kongregaciji Družbe Isusove, 24. listopada 2016.: „Riječ je o 'magis', onom 'plus' koji vodi Ignacija do toga da započne procese, da ih prati i vrednuje njihov stvarni utjecaj na život osoba, na polju vjere, ili pravde ili milosrđa i ljubavi“.

Apel Svetoga Oca

Sutra se otvara Svjetsko nogometno prvenstvo u Rusiji. Želim uputiti srdačan pozdrav nogometašima i organizatorima, kao i svima onima koji će posredstvom sredstava društvene komunikacije pratiti ovaj događaj koji nadilazi sve granice. Neka ta važna sportska manifestacija bude prigoda za susret, dijalog i bratstvo između različitih kultura i religija, potičući solidarnost i mir među narodima.

Božje kraljevstvo raste u svijetu na tajanstven način

Papin nagovor uz molitvu Anđeo Gospodnji u nedjelju 17. lipnja 2018.

Draga braćo i sestre, dobar dan!

U tekstu današnjeg Evanđelja (usp. Mk 4, 26-34) Isus govori mnoštvu o Božjem kraljevstvu i dinamizmima njegova rasta i pritom koristi dvije prispodobe.

U prvoj prispodobi (usp. rr. 26-29) kraljevstvo Božje je prispodobljeno tajanstvenom rastu sjemena, koje se baca u tlo a zatim niče, raste i daje klas, neovisno o brizi seljaka, koji se na kraju, kad klas dozrije, laća srpa. Poruka koju nam daje ova prispodoba je sljedeća: Isusovim propovijedanjem i djelovanjem naviješta se Božje kraljevstvo, ono je ušlo u polje svijeta i, poput sjemena, raste te se samo od sebe razvija, vlastitom snagom u skladu s kriterijima koji čovjeku nisu dokučivi. Ono u svom rastu i klijanju u povijesti ne ovisi toliko o djelovanju ljudi, već je prije svega izraz Božje moći i dobrote, snage Duha Svetoga koji pronosi kršćanski život u Božjem narodu.

Katkad se čini da povijest, sa svojim zbivanjima i protagonistima, ide u suprotnom pravcu od nauma Oca nebeskoga, koji želi pravdu, bratstvo i mir za svu svoju djecu. No mi smo pozvani živjeti ova vremena kao razdoblja kušnje, nade i budnog iščekivanja žetve. Naime, kako nekoć tako i danas, Božje kraljevstvo raste u svijetu na tajanstven, iznenađujući način te otkriva skrivenu snagu malog sjemena, njegovu pobjedničku životnost. Unutar spleta osobnih i društvenih događaja koji ponekad kao da označavaju brodolom nade, trebamo se nastaviti pouzdavati u skriveno, ali moćno Božje djelovanje. Zato u trenucima tame i u teškoća ne smijemo klonuti duhom, nego ostati usidreni u vjernosti Bogu, u njegovoj prisutnosti koja uvijek spašava. Zapamtite ovo: Bog uvijek spašava. On je spasitelj.

U drugoj prispodobi (usp. rr. 30-32) Isus uspoređuje Božje kraljevstvo s gorušičinim zrnom. Ono je veoma sitno a ipak kad naraste postane veće od svega povrća u vrtu; to je nepredvidljiv, iznenađujući rast. Nama nije lako shvatiti tu logiku Božje nepredvidljivosti i prihvatiti je u našem životu. Međutim, Gospodin nas danas potiče na stav vjere koji nadilazi naše planove, računice, predviđanja. Bog je uvijek Bog iznenađenja. Gospodin nas uvijek iznenađuje. Riječ je o pozivu da se velikodušnije otvorimo Božjim planovima, kako na osobnoj tako i na razini zajednice. U našim zajednicama trebamo biti pozorni na male i velike prilike za dobro, koje nam Gospodin nudi, tako što ćemo dopustiti da budemo uvedeni u njegove dinamike ljubavi, prihvaćanja i milosrđa prema svima.

Autentičnost poslanja Crkve ne ostvaruje se po uspjehu ili rezultatima, nego tako što se hrabro ide naprijed s pouzdanjem i poniznim predanjem Bogu. Treba ići naprijed ispovijedajući Isusa i snagom Duha Svetoga. To je svijest da smo malena i slaba oruđa koja u Božjim rukama i pomoću njegove milosti mogu činiti velika djela, pronoseći njegovo Kraljevstvo koje je „pravednost, mir i radost u Duhu Svetome“ (Rim 14, 17). Neka nam Djevica Marija pomogne biti jednostavni i pozorni kako bismo pomoću svoje vjere i svoga djelovanja surađivali u razvoju Božjega kraljevstva u srcima i u povijesti.

Nakon Angelusa

Draga braćo i sestre,

jučer je u Caracasu blaženom proglašena María Carmen Rendiles Martínez, utemeljiteljica sestara Siervas de Jesús de Venezuela. Majka Carmen, rođena i umrla u Caracasu u prošlom stoljeću, zajedno sa svojim sestrama služila je s ljubavlju u župama, u školama i uz potrebite. Hvalimo Gospodina za njegovu vjernu učenicu i povjerimo njezinu

zagovoru naše molitve za venezuelski narod. I pozdravimo pljeskom novu blaženicu i venezuelski narod!

Sa zabrinutošću pratim dramatičnu sudbinu naroda u Jemenu, već ionako izmučena dugogodišnjim sukobom. Upućujem apel međunarodnoj zajednici da ne šteti napora kako bi uključene strane hitno sjele za pregovarački stol da se izbjegne pogoršanje već tragične humanitarne situacije. Pomolimo se Majci Božjoj za Jemen: „Zdravo Marijo...“.

U srijedu se slavi Svjetski dan izbjeglica koji promiču Ujedinjeni narodi kako bi skrenuli pozornost na ono kroz što prolaze, često uz veliku tjeskobu i trpljenja, naša braća koja su prisiljena napustiti svoje domove zbog sukobâ i progonâ. Proslava se ove godine održava u jeku konzultacija među vladama oko usvajanja Svjetskog sporazuma o izbjeglicama, koji bi se trebao usvojiti ove godine, kao i oko sigurne, uređene i regulirane migracije. Nadam se da će države uključene u te procese postići dogovor o tome da odgovorno i s ljudskošću pruži pomoć i zaštitu onima koji su prisiljeni napustiti svoju zemlju. Ali i svaki od nas je pozvan pokazati svoju blizinu izbjeglicama i susresti se s njima, valorizirati njihov doprinos kako bi se mogli bolje integrirati u zajednice koje ih primaju. U tome se susretu i uzajamnom poštivanju i potpori krije rješenje za mnoge probleme.

Jadnik vapi, a Gospodin ga čuje

Poruka pape Franje za II. svjetski dan siromaha, 18. studenoga 2018.

1. „Jadnik vapi, a Gospodin ga čuje“ (Ps 34, 7). Riječi psalmiste postaju također naše kada smo pozvani susresti se s različitim oblicima patnje i marginaliziranosti u kojima žive mnogi muškarci i žene koje smo navikli općenito nazivati „siromasima“. Piscu tih redaka nije tuđa ta patnja. Naprotiv, on ima izravno iskustvo siromaštva, a ipak ga pretvara u pjesmu hvale i zahvaljivanja Gospodinu. Ovaj Psalam omogućuje i nama, uronjenima u tolike oblike siromaštva, da shvatimo tko su pravi siromasi na koje smo pozvani upravititi svoj pogled kako bismo čuli njihov vapaj i prepoznali njihove potrebe.

Poručuje nam se, prije svega, da Gospodin sluša siromahe koji uzdižu svoj vapaj njemu i da je dobar prema onima koji srca shrvana žalošću, usamljenošću i isključenošću u njemu traže utočište. Gospodin sluša one čije je dostojanstvo pogaženo a, usprkos tome, imaju snage uzdići svoj pogled k nebu da prime svjetlost i utjehu. On sluša one koji su progonjeni u ime lažne pravde, potlačeni politikama nedostojnima tog imena i zastrašivani nasiljem. Pa ipak, oni znaju da imaju u Bogu svojega Spasitelja. Ono što izlazi na vidjelo iz ove molitve je prije svega osjećaj napuštenosti i povjerenja u Oca koji sluša i prihvaća. Tragom tih riječi možemo bolje razumjeti ono što je Isus proglasio blaženstvom: „Blago siromasima duhom: njihovo je kraljevstvo nebesko!“ (Mt 5, 3).

To je iskustvo jedinstveno i po mnogočemu nezasluženo i nemoguće do kraja izraziti, a ipak osjećamo želju da ga drugima prenesemo, prije svega onima koji su kao psalmist siromašni, odbačeni i marginalizirani. Nitko se ne smije osjetiti isključenim iz Očeve ljubavi, osobito u svijetu koji često stavlja bogatstvo kao primarni cilj i navodi čovjeka da se zatvara u sebe samog.

2. U Psalmu 34 koriste se tri glagola koji opisuju stav siromašnog čovjeka i njegov odnos s Bogom. Prvi je „vapiti“. Stanje siromaštva ne može se izraziti jednom riječju, već postaje vapaj koji prodire kroz nebesa i dopire do Boga. Što siromahov vapaj izražava ako ne njegovu patnju i samoću, njegov očaj i nadu? Možemo se zapitati: kako to da

vapaj koji se uzdiže sve do Božjeg lica ne uspijeva doprijeti do naših ušiju i ostavlja nas ravnodušnima i neosjetljivima? Na dan kao što je ovaj pozvani smo izvršiti ozbiljan ispit savjesti kako bismo razumjeli jesmo li uistinu sposobni čuti siromaha.

Ono što nam je potrebno da prepoznamo njihov glas je tišina slušanja. Ako mi sami previše govorimo, nećemo ih uspjati čuti. Bojim se da često mnoge inicijative, premda hvalevrijedne i nužne, više imaju za cilj da se sviđimo sebi samima nego da doista čujemo vapaj siromaha. U tom slučaju, kad se razlegne vapaj siromaha, reakcija je neprimjerena i nismo u mogućnosti suosjećati s njihovim stanjem. Toliko smo zarobljeni u kulturi koja nas obvezuje da se divimo svom liku u zrcalu i previše sebi ugađamo da smatramo da je gesta altruizma dovoljna da sebe zadovoljimo, a da se izravno ne kompromitiramo.

3. Drugi glagol je „odgovoriti”. Gospodin, kaže psalmist, ne samo da čuje vapaj siromaha, već i odgovara. Njegov odgovor, kao što potvrđuje čitava povijest spasenja, je dioništvo, ispunjeno ljubavlju, u stanju siromašnih. Bilo je tako kad je Abraham izrazio Bogu želju za potomstvom, premda su on i njegova žena Sara bili u poodmaklim godinama i nisu imali djece (usp. Post 15, 1-6). Dogodilo se to i kada je Mojsiju, preko gorućega grma koji nije izgarao, objavljeno Božje ime i poslanje da oslobodi narod iz Egipta (usp. Izl 3, 1-15). I taj je odgovor potvrđivan tijekom čitava putovanja izraelskog naroda u pustinji: kada su ga morili glad i žeđ (usp. Izl 16, 1-6; 17, 1-7) i kad je zapao u najveću bijedu, to jest nevjernost savezu i idolopoklonstvo (usp. Izl 32, 1-14).

Božji odgovor siromahu uvijek je spasonosni zahvat koji ima za cilj ozdravljenje rana na tijelu i duši, vraćanje pravde i pružanje pomoći siromahu da započne živjeti dostojanstvenim životom. Božji odgovor također je apel kako bi svi koji vjeruju u njega mogli činiti isto u svojim ljudskim granicama. Svjetski dan siromaha želi biti mali odgovor koji čitava Crkva diljem svijeta upućuje svima onima koji su pogođeni nekom vrstom siromaštva i siromasima u svim krajevima da ne misle da je njihov vapaj ostao neuslišan. Vjerojatno je to poput kapi vode u pustinji siromaštva; ipak to može biti znak zajedništva za one koji su u potrebi, da bi mogli osjetiti aktivnu prisutnost brata ili sestre. Siromasi ne trebaju da mi to činimo preko drugih, već da se osobno uključimo kao oni koji čuju njihov vapaj. Brižna skrb vjernika za njih ne može se ograničiti na neki oblik pomoći – premda je ona u početku nužna i izraz brižnosti –, već zahtijeva „pažnju punu ljubavi” (Apostolska pobudnica Evangelii gaudium, 199) koja poštuje osobu kao takvu i traži njezino dobro.

4. Treći je glagol „osloboditi”. Siromah iz Biblije živi sa sigurnošću da Bog intervenira u njihovu korist da bi im vratio izgubljeno dostojanstvo. Siromaštvo nije nastalo samo od sebe, već je plod egoizma, oholosti, gramzivosti i nepravde. Ta su zla drevna koliko i čovjek, ali su također grijesi čije posljedice trpe mnogi nevini, što dovodi do dramatičnih društvenih posljedica. Božje oslobađajuće djelo je čin spasenja prema onima koji su mu iskazali svoju žalost i tjeskobu. Okove se siromaštva razbija snagom Božjeg zahvata. U mnogim se psalmima opisuje i veliča ovu povijest spasenja koja nalazi svoj odraz u osobnom životu siromašnih: „Jer nije prezreo ni zaboravio muku jadnika, i nije sakrio lice svoje od njega; kad ga je zazvao, on ga je čuo” (Ps 22, 25). Sposobnost dana čovjeku da može kontemplirati Božje lice znak je njegova prijateljstva, njegove blizine i njegova spasenja. „Jer si na moju bijedu

pogledao, pomogao u tjeskobi duši mojoj [...] noge si mi na prostran put izveo” (Ps 31, 8-9). Ponuditi siromahu „prostran put” znači osloboditi ga od „zamke ptičarske” (usp. Ps 91, 3), izbaviti ga iz zamke postavljene na njegovu putu, kako bi njegov korak bio hitar i lak a njegov pogled na život ispunjen spokojem. Božje spasenje poprima oblik ruke koja se pruža siromahu, koja nudi gostoprimstvo, pruža zaštitu i omogućuje mu da iskusiti prijateljstvo koje mu je potrebno. Polazeći od ove konkretne i opipljive blizine započinje istinski put oslobođenja. „Svi kršćanski vjernici i sve zajednice pozvani su biti Božje oruđe za oslobođenje i promicanje siromašnih, tako da se oni mogu potpuno uključiti u društvo. To pretpostavlja da moramo biti pažljivi i čuti vapaj siromašnoga i priteći mu u pomoć” (Apost. pob. Evangelii gaudium, 187).

5. Obuzme me ganuće kad vidim kako se mnogi siromašni poistovjećuju s Bartimejem iz Markova Evandjelja (usp. 10, 46-52). Slijepi prosjak Bartimej „sjedio je kraj puta” (r. 46) i čuvši da prolazi Isus „stane vikati” i zazivati „Sina Davidova” da mu se smiluje (usp. r. 47). „Mnogi ga ušutkivahu, ali on još jače vikaše” (r. 48). Božji Sin čuo je njegov vapaj: „Što hoćeš da ti učinim?” Slijepac mu reče: „Učitelju moj, da progledam” (r. 51). Ovaj tekst iz Evandjelja zorno pokazuje ono što se u Psalmu najavljuje kao obećanje. Bartimej je siromah lišen temeljnih sposobnosti kao što su vid i sposobnost da se uzdržava svojim radom. Koliki putovi i danas dovode do raznih oblika nesigurnosti! Nedostatak temeljnih sredstava za život, marginaliziranost kad osoba više nije u punoj radnoj snazi, razni oblici društvenog ropstva, usprkos napredcima koje je postiglo čovječanstvo... Koliki siromasi danas poput Bartimeja sjede kraj ceste i traže smisao svog postojanja! Koliki se pitaju zašto su se našli na dnu i kako od toga stanja pobjeći! Čekaju da im netko pristupi i kaže: „Ustani! Zove te!” (r. 49).

Nažalost, često se događa suprotno: siromasima se upućuju riječi prijekora i poziva ih se da šute i trpe. Ti su glasovi neskladni, često uvjetovani strahom od siromaha, koje se smatra ne samo siromašnima nego i ljudima koji donose nesigurnost i nestabilnost, odvojenima od svakodnevnih navika i, prema tome, osobama koje treba odbaciti i skloniti od očiju javnosti. Teži se tome da se stvori distancu između njih i nas, ne shvaćajući da se time udaljavamo od Gospodina Isusa, koji ne odbacuje siromahe, nego ih poziva sebi i tješi ih. Kako su samo prikladne riječi proroka koji se odnose na način života vjernika: „Kidati okove nepravde, razvezivat' spone jarmene, puštati na slobodu potlačene, slomiti sve jarmove; podijeliti kruh svoj s gladnima, uvesti pod krov svoj beskućnike, odjenuti onog koga vidiš gola” (Iz 58, 6-7). Djela poput ovih omogućuju oprostjenje grijeha (usp. 1 Pt 4, 8), utirati put pravdi te da, jednom kad mi budemo ti koji budu vapili Gospodinu, on odgovori i kaže: Evo me! (usp. Iz 58, 9).

6. Siromasi su prvi kojima je dano prepoznati Božju prisutnost i svjedočiti njegovu blizinu u vlastitom životu. Bog ostaje vjeran svojem obećanju, ni u tamnoj noći ne uskraćuje toplinu svoje ljubavi i svoje utjehe. No, da bi se nadvladalo mučno stanje siromaštva nužno je da siromasi osjete prisutnost braće i sestara koji se brinu za njih i koji im otvaraju vrata svog srca i života i daju im osjećati se kao prijatelji i članovi obitelji. Samo na taj način možemo otkriti „spasenjsku snagu koja je na djelu u njihovim životima” i „staviti ih u središte života Crkve” (Apost. pob. Evangelii gaudium, 198).

Na ovaj Svjetski dan pozvani smo provesti u djelo riječi iz Psalma: „Siromasi će jesti i nasitit će se” (Ps 22, 27). Znamo

da se u Jeruzalemu, nakon žrtvenog obreda, održavala gozba. Upravo je to iskustvo prošle godine obogatilo Prvi svjetski dan siromaha u mnogim biskupijama. Mnogi su našli toplinu doma, radost blagdanskih stola i solidarnost onih koji su blagovali s njima na jednostavan i bratski način. Volio bih da se i ove godine, a i ubuduće, ovaj Dan slavi u duhu radosti zbog ponovno otkrivene sposobnosti za zajedništvo. Moliti se zajedno kao zajednica i dijeliti nedjeljni obrok je iskustvo koje nas podsjeća na najraniju kršćansku zajednicu, koju evanđelist Luka opisuje u svojoj njezinoj originalnosti i jednostavnosti: „Bijahu postojani u nauku apostolskom, u zajedništvu, lomljenju kruha i molitvama. [...] Svi koji prigrliše vjeru bijahu združeni i sve im bijaše zajedničko. Sva bi imanja i dobra prodali i porazdijelili svima kako bi tko trebao" (Dj 2, 42.44-45).

7. Nebrojene su inicijative koje kršćanska zajednica poduzima kako bi pokazala znak blizine i utjehe pred mnogim oblicima siromaštva koje imamo priliku vidjeti. Često suradnja s drugim stvarnostima, koja nije potaknuta vjerom već ljudskom solidarnošću, omogućuju pružiti pomoć koju sami ne bismo mogli realizirati. Prepoznavanje da je u golemom svijetu siromaštva naša sposobnost djelovanja ograničena, slaba i nedostatna dovodi nas do toga da pružamo ruke prema drugima, kako bi se uzajamnom suradnjom mogao na djelotvorniji način postići cilj. Nadahnjujemo se vjerom i imperativom ljubavi, ali znamo prepoznati i druge oblike pomoći i solidarnosti koji se, djelomično, odlikuju istim ciljevima, ne zanemarujući pritom ono što nam je vlastito, a to je voditi sve Bogu i svetosti. Dijalog između različitih oblika iskustava i poniznost u pružanju naše suradnje, ne tražeći da mi imamo glavnu ulogu, prikladan je i potpuno evanđeoski odgovor koji možemo dati.

U služenju siromašnima nema mjesta borbi za prvo mjesto. Namjesto toga moramo s poniznošću prepoznati da je Duh taj koji traži od nas djela koja su znak Božjeg odgovora i blizine. Kad pronađemo način da se približimo siromašnima, znamo da prvo mjesto pripada Njemu, koji je otvorio naše oči i naše srce obraćenju. Siromasi ne trebaju protagoniste, već ljubav koja se zna sakriti i zaboraviti dobro koje je učinila. Pravi protagonisti su Gospodin i siromasi. Onaj koji želi služiti je oruđe u Božjim rukama kojim Bog daje prepoznati svoju prisutnost i spasenje. Na to podsjeća sveti Pavao kad piše kršćanima u Korintu koji su se natjecali među sobom oko karizmi tražeći one najuglednije: „Ne može oko reći ruci: 'Ne trebam te', ili pak glava nogama: 'Ne trebam vas'" (1 Kor 12, 21). Apostol iznosi važno opažanje kad primjećuje da su dijelovi tijela koji izgledaju slabiji najpotrebniji (usp. r. 22); i da oni „koje smatramo nečasnijima, okružujemo većom čašću. I s nepristojnima se pristojnije postupa, a pristojni toga ne trebaju" (rr. 23-24). Tako, dok Pavao daje zajednici temeljnu pouku o karizmama, on je ujedno uči evanđeoskom stavu prema njezinim najslabijim i najpotrebitijim članovima. Kristovi se učenici moraju kloniti osjećaja prezira ili pijetizma prema siromašnima; oni su, naprotiv, pozvani iskazivati im čast, davati im prvenstvo, uvjereni da su stvarna prisutnost Isusa među nama. „Zaista, kažem vam, što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste!" (Mt 25, 40).

8. Ovdje možemo shvatiti koliko je naš način života dalek načinu na koji živi svijet koji uzvisuje, povodi se i oponaša one koji imaju moć i bogatstvo, dok marginalizira siromašne i smatra ih otpadom i sramotom. Riječi apostola Pavla su poziv pružiti punu solidarnost, u duhu evanđelja, slabijima i manje nadarenim članovima Kristova tijela: „I ako trpi jedan

ud, trpe zajedno svi udovi; ako li se slavi jedan ud, raduju se zajedno svi udovi" (1 Kor 12, 26). Slično tome, u Poslanici Rimljanima, on nas potiče: „Radujte se s radosnima, plaćite sa zaplakanima! Budite istomišljenici među sobom! Neka vas ne zanosi što je visoko, nego privlači što je ponizno" (12, 15-16). Ovo je poziv Kristova učenika; ideal kojem moramo neprestano težiti je da u nama „bude isto mišljenje kao i u Kristu Isusu" (Fil 2, 5).

9. Riječ nade je prirodni epilog kojem vjera usmjerava. Često su siromašni ti koji dovode u krizu našu ravnodušnost koja je duboko povezana sa shvaćanjem života koji je previše imanentan i povezan sa sadašnjošću. Vapaj siromaha ujedno je vapaj nade kojim očituje sigurnost da će biti oslobođen. Ova se nada temelji na ljubavi Boga koji ne napušta one koji svoje pouzdanje stavljaju u njega (usp. Rim 8, 31-39). Kao što piše sveta Terezija Avilska u Putu k savršenstvu: „Siromaštvo je dobro koje u sebi sadrži sva dobra svijeta. Jamči nam veliki posjed. Time hoću reći da nas čini gospodarima svih zemaljskih dobara, jer nas navodi da ih preziremo" (2, 5). U mjeri u kojoj možemo raspoznati pravo dobro postajemo bogati pred Bogom i mudri pred samima sobom i drugima. Tomu je zaista tako: u mjeri u kojoj uspijevamo davati bogatstvu njegov pravi smisao i značenje rastemo u čovječtvu i postajemo sposobni dijeliti.

10. Pozivam braću biskupe, svećenike i osobito đakone, na koje su položene ruke za služenje siromašnima (Dj 6, 1-7), kao i Bogu posvećene osobe i vjernike laike – muškarce i žene – koji u župama, udrugama i crkvenim pokretima čine opipljivim odgovor Crkve na vapaj siromašnih, da žive ovaj Svjetski dan kao poseban trenutak nove evangelizacije. Siromasi nas evangeliziraju, pomažući nam svakodnevno otkrivati ljepotu evanđelja. Nemojmo propustiti ovu milosnu prigodu. Svi smo pozvani osjetiti da smo dužnici prema siromašnima, jer se, kad pružamo ruke jedni drugima, ostvaruje spasenjski susret koji jača našu vjeru, čini našu ljubav djelotvornom i osposobljava našu nadu da i dalje sigurna kroči putom prema Gospodinu koji dolazi.

Iz Vatikana, 13. lipnja 2018.

Liturgijski spomen sv. Antuna Padovanskog

Savjest – čuvar čovjekova dostojanstva i slobode

Izjava Komisije „Iustitia et pax" Hrvatske biskupske konferencije

Čovjek po svojoj naravi teži uspostavi društva u kojem će živjeti slobodno, u skladu sa svojim vjerskim i svjetonazorskim uvjerenjem i vrijednostima, odnosno u skladu sa svojom savjesti. Stoga zabrinjava činjenica da se u posljednje vrijeme sve češće osporava pravo građanima da se slobodno izjasne o nekim društveno-političkim i svjetonazorskim pitanjima. Uočava se i određena isključivost od strane pojedinaca ili pojedinih interesnih skupina koji se ne ustručavaju i javno obezvjeđivati uvjerenja i stavove koji su suprotni njihovim svjetonazorskim i ideološkim uvjerenjima. U takvom ozračju svjedoci smo sve učestalijega prizivanja pojma „savjest" kada se radi o nekim ključnim pitanjima koja se odnose na opće dobro u Hrvatskoj, prvenstveno kada su posrijedi vrijednosna i svjetonazorska pitanja ili opredjeljenja. Stoga Komisija Hrvatske biskupske konferencije „Iustitia et pax" smatra potrebnim izreći svoj stav o poimanju onoga što savjest jest, ali i o pravu na priziv savjesti. To čini zbog toga što smatra da je nepoštovanje osobne savjesti i njezina uvjerenja nedopustivi pokušaj ugrožavanja ljudske slobode,

a time neposredno i ljudskoga dostojanstva. Istodobno u tome prepoznaje duboke korijene mnogih problema s kojima se suočava hrvatsko društvo.

1. Moralni vid. Svaki čovjek posjeduje savjest kao zadnje subjektivno mjerilo svojega konkretnoga moralnoga djelovanja. Savjest nije autonomna instancija, nego se tijekom života oblikuje prema normama objektivnoga moralnoga reda, do kojih ljudi različitih kultura dolaze na različite načine. Kršćani oblikuju svoju savjest i na temelju Svetoga pisma te učenja crkvenoga Učiteljstva, koje tumači objektivni moralni red. Crkva stoga uči da je savjest „najskrovitija jezgra i svetište čovjeka, gdje je on sam sa svojim Bogom, čiji glas odzvanja u njegovoj nutrini“ (Gaudium et spes, br. 16). U tom smislu, savjest je izričaj dostojanstva svakoga čovjeka, a u kršćanskom smislu ona je bitna dimenzija čovjekove „sličnosti s Bogom“. Djelovanje po savjesti stoga je obveza svakoga čovjeka, jer zahtijeva od ljudskoga bića da djeluje kao homo moralis. Činiti nešto protiv uvjerenja vlastite savjesti, osobito ako osjećamo da je to zlo, istinski je grijeh. Dakle, ne postoji nikakav forum, institucija ili politička stranka koja čovjeku smije naložiti da čini nešto što on po savjesti smatra nedopuštenim ili štetnim. Takav bi pokušaj bio teško narušavanje čovjekova dostojanstva, čime širom otvaramo vrata totalnom relativizmu, a u konačnici i jednomniju.

Savjest i sloboda idu zajedno, odnosno čovjekova sloboda temelji se na savjesti koju je potrebno trajno oblikovati u istini. To je potrebno zbog toga da bi se izbjegla pogrešna poimanja i primjena pojma savjesti u konkretnom životu. Prema tome, savjest se ne može poistovjetiti s osobnim poimanjem onoga što je dobro i zlo, s konkretnom individualnom prosudbom u pogledu svega, pa tako i vrijednota. Tako nije moguće da netko smatra kako mu je, snagom odluke vlastite savjesti, dopušteno ubiti nevino ljudsko biće, krasti, lagati i sl. To vrijedi za svakoga čovjeka, pogotovo kršćanina, a osobito vrijedi za izabrane predstavnike naroda koji su preuzeli odgovornost skrbiti za opće dobro, bez obzira na to kojoj političkoj stranci pripadali. Jer i onaj koji nije vjernik obvezatan je savjest oblikovati sukladno određenim objektivnim kriterijima moralnosti. Među te objektivne kriterije svakako se ubraja i ono što sačinjava opće dobro zajednice.

2. Pravni vid. Sloboda mišljenja i izražavanje misli te sloboda savjesti i vjeroispovijesti temeljna su ljudska prava. U tom smislu i pravo na priziv savjesti zajamčeno je Ustavom Republike Hrvatske i međunarodnim pravom, a potvrđeno je, u više navrata, i u praksi Europskoga suda za ljudska prava. Države imaju obvezu poštovati pravo na priziv savjesti svakoga pojedinca, kako kroz odgovarajuće zakonodavstvo tako i kroz oblikovanje politika koje moraju poticati slobodu očitovanja savjesti. To se posebno odnosi na situacije u kojim donošenje odluke na temelju savjesti dolazi u sukob sa zahtjevima nadređenih te stvarne ili pretpostavljene većine koja odlučuje o pitanjima od javnoga interesa, odnosno općega dobra.

Potrebno je stoga razlikovati pravo priziva na savjest pojedinca od poštovanja odluka određene političke stranke ili od očekivanja nadređenih. Stranački politički život u demokraciji pretpostavlja djelovanje pojedinaca po pravilima stranke, dok se ona u demokratskoj proceduri ne promijeni. Bez tog pravila ne bi mogla funkcionirati demokracija. Međutim, kada je riječ o pitanjima vrijednosne orijentacije, tada sloboda savjesti pojedinca ima apsolutnu prednost pred tzv. „stranačkom stegom“. Uspoređivanje „stranačke stege“ i prava na priziv savjesti ne samo da je

nedopustivo, nego je i veoma opasno za budućnost demokracije u Hrvatskoj. Pozivamo stoga političke čimbenike u Hrvatskoj da trenutačne političke ili neke druge interese ne povezuju s pravom priziva na savjest.

Povijest poznaje izvrsne svjedoke savjesti, od ranokršćanskih mučenika do Thomasa Morea (1477. - 1535.), kojega je sv. Ivan Pavao II. u Velikom Jubileju (2000.) proglasio zaštitnikom političara i svih koji obnašaju službu svjetovne vlasti. On je, naime, kao i ranokršćanski mučenici, bio spreman u ime vlastite savjesti i zbog promicanja istine podnijeti trpljenje, poniženje i vlastitu smrt. Njih se stoljećima časti i poštuje kao svijetle primjere moralne neporočnosti. U Hrvatskoj je očito savjest podcijenjena i u društvenom i političkom životu postaje puka formalnost. Još uvijek zarobljeni određenim ideologijama, prioritetom postavljamo stranačku stegu i uskogrudne društveno-političke interese te se tako u jednom demokratskom društvu žrtvuje ono što je vrhunski cilj svake demokracije, a to je sloboda čovjeka. Ta činjenica mora zabrinjavati svakoga komu je stalo do toga da se hrvatsko društvo demokratski razvija i oslobađa jednomniju robovanja.

Izražavajući zabrinutost zbog takvoga stanja, Komisija poziva i potiče sve odgovorne osobe i institucije u hrvatskom društvu na bezuvjetno poštovanje prava na slobodu savjesti kao pretpostavke istinske slobode čovjeka u demokratskom društvu.

U Zagrebu 18. lipnja 2018.

+ Đuro Hranić, nadbiskup đakovačko-osječki, predsjednik Komisije HBK-a „Iustitia et pax“